

Amerika vse manj Amerika

MARTIN BRECELJ

Operetna vladna kriza, v kateri je kot nesporni protagonist briljiral Silvio Berlusconi, je italijansko politiko ponovno osmešila pred domačo in mednarodno javnostjo. Žal pa politična pritegnost ni italijanski monopol. Dovolj se je ozreti v Ljubljano, kjer politiki v ospredju in ozadju spletnarjo, tudi ko se državna barka finančno potaplja. Sicer pa v tem pogledu ni veliko boljše, kar se ta čas dogaja na washingtonskem političnem prizorišču.

Republikanci in demokrati so v merjenju moči okrog proračuna prišli tako daleč, da je bila Obamova administracija s prvim dnem tega meseca prisiljena zapreti približno tretjino svojih služb, kar je več kot 800 tisoč uslužbencev pahnilo na prisilni neplačani dopust. Če bo zapora trajala več tednov, bo po izračunih strokovnjakov ameriškemu gospodarstvu odščipnila odstotek bruto domačega proizvoda ali več.

Toda na obzorju je veliko hujši scenarij. Če se kongres do 17. t. m. ne bo dogovoril za dvig zgornje meje državnega dolga, ZDA tvegajo stečaj. Dovoljena meja državnega dolga v višini 16.700 milijard dolarjev je bila namreč dosežena že maja, finančno ministrstvo pa je uspelo zavleči bankrot s premeščanjem denarja po vladnih računih. Kot je povedal finančni minister Jacob Lew, so možnosti takšnega računovodstvenega čiranja zdaj izčrpane in grozi stečaj, ki bi globoko pretresel ne le ameriško, ampak celotno svetovno gospodarstvo.

Ta scenarij je le prehud, da bi se ameriški kongresni šli še naprej neupogljive republike in demokrate, tako kot se je zgodilo v minulih dneh na pogajanjih okrog začasnega zveznega proračuna. Ves svet stavi, da bo zadnji hip le prišlo do dogovorjenega dviga zgornje meje državnega dolga. Seveda pa to ne pomeni, da bo problemov konec. Celokupni ameriški javni dolg je že presegel mejo 140 odstotkov bruto domačega proizvoda in še vedno nezadržno raste, tako da po oceni gospodarskih analitikov postaja prava tempirana bomba. Evropa je že ugrinila v kislo jabolko preobremenjujočega javnega dolga, prej ali slej bo morala to resnejše storiti tudi Amerika.

Vse to seveda postopoma spodjeda tudi politično moč ZDA v svetu, kar je ne nazadnje prišlo do izraza v sirski krizi. K temu je resnici na ljubo nekaj prispevala Obamova politična napaka. A je že tako, da nesreča nikoli ne pride sama.

MIGRANTI - Do včeraj so iz morja potegnili 111 trupel, a v njem naj bi jih bilo še dvakrat toliko

Tragedija pri Lampedusi pretresa Italijo in Evropo

Notranji minister Alfano napovedal sestanek z Evropsko komisijo

SKP - Posvet
**Zahteva
po zeleni
ekonomiji**

TRST - Zelena ekonomija je lahko alternativa t.i. ekonomiji BDP-ja, finančni ekonomiji in sploh taki obliki ekonomije, ki ima kot posledico gospodarsko krizo. Zelena ekonomija je lahko skratak temelj za okolju prijazen razvoj. To je izšlo s posvetom SKP o okolju prijaznem razvoju, ki je potekal v četrtek in včeraj v Trstu in v Miljah.

Na 4. strani

RIM/BRUSELJ - Na morju pri otoku Lampedusa so včeraj nadaljevali iskanje pogrešanih po četrtkovi nešreči ladje z okoli 500 prebežniki. Do včeraj so iz vode potegnili 111 trupel, 155 ljudi so rešili, ostale pa pogrešajo in skoraj ni več možnosti, da bi kdo še bil živ. Iskanje sicer otežuje slabo vremе (na sliki).

Italijanski notranji minister Angelino Alfano je medtem na pomoč poklical tudi Evropsko unijo. "Morje je meja med Afriko in Evropo, ne med Afriko in Sicilijo," je dejal Alfano med obiskom otoka in napovedal, da se bo glede problema priliva priseljencev na Lampeduso prihodnji teden sestal tudi z evropsko komisarko za notranje zadeve Cecilio Malmström.

Na 2. strani

ITALIJA - Predlog imunitetnega odbora zgornjega doma

Berlusconi naj zapusti senat

Za nekdanjega premierja naj bi njegova izključitev iz parlamenta ogrozila italijansko demokracijo

RIM - Imunitetni odbor senata (na sliki) se je včeraj izrekel za izključitev nekdanjega premierja Silvia Berlusconija iz zgornjega doma italijanskega parlamenta. O končni izključitvi bo sicer moral glasovati še senat na plenarnem zasedanju, ki ima za odločanje približno dva tedna časa.

Berlusconi je v odzivu ocenil, da bi njegova izključitev iz senata ogrozila demokracijo. "Danes so zatajila osnovna načela vladavine prava," je sinoči dejal medijski mogotec, takoj po sklepu imunitetnega odbora. "Ko je kršena vladavina prava, je to strel v srce za demokracijo," je dodal.

Na 2. strani

V Ljubljani o ukinitvi pokrajin v FJK

Na 3. strani

Rim: novosti za slovensko ambasado

Na 3. strani

Aperitivi z gledališčem

Na 8. strani

Civilne poroke na Transalpini še ne bo

Na 12. strani

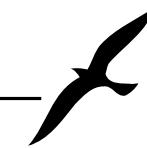
Novogoriški Hit v novi igralniški zakonodaji

Na 13. strani

Max 2003 - 2013
Praznuje 10. obletnico
in priredi...
BIKA NA ŽARU
pivo
oktoberfest
DANES, SOBOTA 5. OKTOBER OD 18.30
MINIMAX PIZZA RISTOPUB Tržič, Via Grado 54/F - 0481.722081

KLIMAN SRL Ulica Giulia 22 - 04054571 - info@kliman.si
www.basovizza87.it
BASOVIZZA 87

Podjetje **KLIMAN SRL** neposredno prodaja
KRAS V RAZREDU A
vile in apartmaji v energijskem razredu A
visoka energetska učinkovitost, inovativne gradbene tehnike
in strogo spoštovanje okolja ter lokalnih tradicij

LAMPEDUSA - Do včeraj so iz vode potegnili 111 trupel, a v njej naj bi jih bilo še dvakrat toliko

Večina žrtev še v morju

RIM/BRUSELJ - Na morju pri otoku Lampedusa so včeraj nadaljevali iskanje pogrešanih po četrkovi nesreči ladje z okoli 500 prebežniki. Do včeraj so iz vode potegnili 111 trupel, 155 ljudi so rešili, ostale pa pogrešajo in skoraj ni več možnosti, da bi kdo še bil živ.

Iskanje sicer otežuje slabo vreme. Včeraj popoldne so morali potapljači svoje delo zaradi poslabšanja vremena prekiniti. A čolni s potapljači ostajajo na prizorišču nesreče, akcija pa bo ponovno stekla takoj, ko bo mogoče.

Ladja s prebežniki, ki jo je v četrtek zalet požar, se je v nesreči prevrnila in potoplila ter zdaj leži kakih 40 metrov globoko. Potapljači, ki so se že spustili do razbitine, poročajo o številnih trupilih, ki ležijo na v okolici ladje.

Eden od potapljačev je povedal, da je v ladji videl "na desetine nakopičenih trupel, morda celo na stotine". Po njegovem je mogoče, da so se, ko je izbruhnil požar, vsi umaknili na eno stran ladje, zaradi česar se je ta prevrnila in potopila.

Organizacija Save the Children je sporočila, da pomaga 41 mladoletnim preživelim, od katerih jih je 40 brez spremstva odrali. Na ladji so bili povečini prebežniki iz Somalije in Eritreje, ki so se na pot proti Lampedusi odpravili iz Libije.

V Italiji so včeraj razglasili dan žalovanja za žrtvami nesreče. Po državi so zastave spustili na pol droga, v šolah so imeli minuto tišine za žrteve. Konec tedna se bodo žrtev z minuto tišine spomnili tudi na italijanskih nogometnih tekma. Na Lampedusi je sinoči potekala posebna maša za umrle. Nesrečni priseljencev se je v Assisiju spomnil papež Frančišek, ki je dejal, da bi moral biti včerajšnji dan "dan solza" za "kut svet", ki ignorira trpljenje beguncov.

Županja Lampeduse Giusi Nicolini je zgrožena pozvala k ukrepanju politike v Rimu. "Po teh smrtnih pričakujemo, da se bo nekaj spremenilo. Stvari ne morejo ostati enake," je dejala. "Prihodnost Lampeduse je neposredno povezana s politikami glede imigracije in azila," je dodala.

Predsednik Giorgio Napolitano se je že zavzel za prenovo azilne zakonodaje in predvsem odpravo pravil, ki omogočajo kaznovanje tistih, ki pomagajo beguncem na italijansko obalo. Italijanski ribiči so bili namreč že obravnavani pred sodišči, ker so pomagali reševati begunce s potopljenimi čolnimi, kar je po mnenju Napolitana nedopustno.

Poročevalka parlamentarne skupščine Sveta Evrope Tineke Strik, avtorica po-

Fotografski posnetek potopljene ladje

ročila Izgubljena življenja v Sredozemlju, je pozvala k preiskavi navedb, ki so se razširile, češ da ribiči in drugi čolni v četrtek niso priskočili na pomoč utapljaljočim se pred Lampeduso. "Izredno sem zaskrbljena za-

radi poročil, da je več plovil morda ignoriral znake težav te ladje in stiski," je poudarila. "Nobena pravna določila ne bi smela ovirati reševanje oseb na morju, katerih življenja so ogrožena," je dodala.

Notranji minister Angelino Alfano pa je medtem na pomoč poklical tudi Evropsko unijo, predvsem pri nadziranju italijanske južne morske meje, pa tudi pri zagotavljanju več pomoči Afriki, da bi zajezili priseljevanje in poskuse nevarnega prečkanja Sredozemskega morja. "Morje je meja med Afriko in Evropo, ne med Afriko in Sicilijo," je dejal Alfano med obiskom otoka in napovedal, da se bo glede problema priliva priseljencev na Lampeduso prihodnji teden ustal tudi z Evropsko komisarko za notranje zadeve Cecilio Malmström.

Italijanski ministra je včeraj posredno podprt slovenski zunanjki minister Karl Erjavec. V odzivu na tragedijo pred Lampeduso je zunanjje ministarstvo na Twitterju namreč zapisalo izraze sožalja ministra, pa tudi besede, da "smo bili znova opozorjeni, da bi se morali vprašanja migracij lotiti bolj previdno".

Tiskovni predstavnik Malmströmove je medtem v Bruslju poudaril, da gre pri iskanju rešitev za problematiko iskalcev azila

predvsem za odgovornost držav članic EU, ne pa toliko Bruslja samega. Komisija pri iskanju beguncov lahko ukrepa le na prošnjo držav in le pri zadevah, kot je nadzor meje v Sredozemskem morju, je dejal.

"Ne smemo si delati iluzij. V luči prisilnika priseljencev, ki smo mu priča, ni realno, da bi lahko preprečili vsako tragedijo ali vsako smrt v Sredozemskem morju," je dejal. Dodal je, da bi bilo treba predvsem preprečevati, da bi čolni z begunci sploh izpluli oz. bi jih morali odkriti že prej. To pa bi lahko naredili predvsem z boljšim nadzorom morskih meja in z novim programom Euronet, ki je trenutno v usklajevanju v Evropskem parlamentu, je pojasnil.

Lampedusa je ena glavnih vstopnih točk za iskalce azila v Evropi. Pribajajo predvsem iz Afrike in Bližnjega vzhoda. Samo letos je na obale Italije prispolo okoli 25.000 priběžnikov. To je trikrat več kot lani, a vendar še vedno le polovico od tega, kolikor jih je poskušalo prebegniti v času arabske revolucije leta 2011 iz držav Severne Afrike.

ITALIJA - O njem se bo senatna zbornica dokončno izrekla na plenarnem zasedanju

Imunitetni odbor potrdil predlog za Berlusconijevo izključitev iz senata

RIM - Imunitetni odbor senata se je včeraj izrekel za izključitev nekdanjega premiera Silvia Berlusconija iz zgornjega doma italijanskega parlamenta. O dokončni izključitvi bo sicer moral glasovati še senat na plenarnem zasedanju, ki ima za odločanje približno dva tedna časa.

Odbor je včeraj sprejel predlog sklepne, v skladu s katerim se Berlusconi mesto v senatu odvzame. Podlaga za glasovanje je bil lani sprejeti protikorupcijski zakon, ki določa, da v Italiji osebe, pravnomočno obsojene na več kot dve leti zapora, ne smejo biti člani parlamenta in ne smejo kandidirati na parlamentarnih volitvah.

Berlusconi je bil avgusta pravnomočno obsojen na štiriletno zaporno kazeno zaradi davne utaje v primeru Mediaset. Berlusconi se včeraj seje odbora ni udeležil, je pa predvsem opozarjal, da protikorupcijski zakon ne more veljati za dejanja, storjena pred začetkom njegove veljavnosti. Tudi Berlusconijevi odvetniki so sejo protestno bojkotirali. "Številni člani odbora so

se že izrekli za izključitev Berlusconija iz parlamenta. Berlusconi tako ne ostane nobena možnost obrambe," so sporočili že pred začetkom seje.

Sklep 23-

članskega telesa je razjel Berlusconijeve zavezničke. "Odločitev je bila sprejeta že zdavnaj," je podobno kot odvetniki protestiral vodja skupine Berlusconijevega Ljudstva svobode v senatu Renato Schifani. Berlusconijevi zaveznički v odboru so sicer zahtevali preložitev glasovanja. Senator Gibanija petih zvezd Vito Crimi je namreč med zasedanjem odbora na spletnem omrežju Facebook objavil neokusne opazke na račun Berlusconija, s tem pa je prekršil prepoved komunikacije članov odbora z zunanjim svetom v času zasedanja. "Ta primer kaže, da

odbor ni ravnal po pravilih," je izpostavil Schifani.

Drugi Berlusconijev parlamentarec Daniele Capezzone je menil, da je komisija "spisala zelo črno stran za italijansko demokracijo". Vodja poslanske skupine Ljudstva svobode v poslanski zbornici Renato Brunetta pa je menil, da 77-letni Berlusconi ostaja "voditelj in vzornik polovici italijanskega prebivalstva".

Odbor je že 18. septembra zavrnil predlog enega od poslancev Ljudstva svobode, v skladu s katerim bi lahko Berlusconi kljub pravnomočni odsodbi obdržal stolček v senatu. Tudi zato včerajšnja odločitev ni presenečenje.

Gre za še en hud udarec za Berlusconija, ki je v sredo v senatu doživel hud politični poraz. Zaradi grozeče izključitve iz senata je namreč grozil s strmoglavljenjem vlaže premiera Enrica Lette, a se je moral po uporu v lastni stranki umakniti, Letta pa je iz bitke izšel kot zmagoval.

Berlusconija ob tem v prihodnjih dneh čaka še več neprijetnih nalog. Med

drugim se bo do sredine meseca moral odločiti, ali bo dosojeno zaporno kazeno v primeru Mediaset prestal v hišnem priporu ali pa jo bo odslužil s pomočjo socialnih služb. Štiriletna zaporna kazen je bila medijskemu mogotcu na podlagi določil o delni amnestiji za takšne primere in zaradi njegove starosti avtomatično skrajšana na 12 mesecev.

V četrtek je sicer Berlusconi menil, da je njegova odsoda del "poskusa, da bi se znebili voditelja desne sredine". Ko so ga vprašali o izključitvi iz parlamenta, pa je dejal: "Upam! To bi pomenilo, da bi se lahko malo spočil."

Če bo Berlusconi dokončno izključen iz senata, bo to prvič, da ne bo sedel v italijanskem parlamentu, odkar se je leta 1994 zavrhlo v politiko. Ob tem pa milansko sodišče še odloča, kako dolgo zaradi davne utaje sploh ne bo smel opravljati javnih služb. Sodniki bitke medijskega mogotca in milijardera pa s tem še ne bo konec. Med odpornimi sodnimi procesi je zanj najbolj bolec proces Ruby, na katerem je bil nepravno močno že obsojen zaradi spolnih odnosov z mladoletnico in zlorabe položaja.

ZLATO	(999,99 %) za kg	31.065,32 €	-163,65
--------------	------------------	--------------------	----------------

SOD NAFTE	(159 litrov)	109,44 \$	+0,40
------------------	--------------	------------------	--------------

EVRO	1,3593 \$	0,0
-------------	------------------	------------

EVROPSKA CENTRALNA BANKA	4. oktobra, 2013	evro (povprečni tečaj)
valute	4. 10.	3. 10.
ameriški dolar	1,3593	1,3594
japonski jen	132,03	132,81
bolgarski lev	1,9558	1,9558
češka korona	25,554	25,558
danska korona	7,4598	7,4597
britanski funt	0,84690	0,83940
madžarski forint	296,92	295,92
litovski litas	3,4528	3,4528
latvijski lats	0,7028	0,7027
poljski zlot	4,2045	4,2053
romunski lev	4,4285	4,4371
švedska korona	8,6732	8,1090
švicarski frank	1,2271	1,2276
norveška kron	8,1145	8,1090
hrvaška kuna	7,6240	7,6250
ruski rubel	43,7317	43,6915
turška lira	2,7152	2,7241
avstralski dolar	1,4409	1,4500
brazilski real	2,9926	2,9973
kanski dolar	1,4042	1,4053
kitajski juan	8,3192	8,3205
indijska rupija	83,8320	83,9290
južnoafriški rand	13,5862	13,7250

R.D.

ŠPANIJA - V Baskiji areturali 18 članov organizacije Herrira

Španska država nadaljuje s svojim pristopom »Todo es ETA« (»Vse je ETA«)

BEÑAT
ZARRABEITIA

TRST - Baskovski novinar Beñat Zarrabeitia je pred tremi leti v tržaškem Narodnem domu predaval o preganjaju, ki ga baskovski narod že sto petdeset let doživlja s strani španskih in francoskih vlad. »Prepoved političnih strank, kulturnih organizacij, zaprtje časopisov, aretacije in mučenje Baskov se je v zadnjih tridesetih letih, po smrti generala Francisa Franca, izredno poostriло; ta oblika preganjanja je med Baski znana z imenom "umazana vojna",« je takrat razlagal Beñat. »Umagana vojna« je v ponedeljek pričazala tudi mladega baskovskega novinara, poleg njega pa še sedemnajst članov organizacije Herrira (v baskovščini vas). Španska Guardia Civil je policijsko operacijo opravila v mestih Bilbao-Bilbo, Vitoria-Gasteiz, Iruñea-Pamplona in Hernani.

Zdrženje Herrira, ki je nastalo februarja lani, se poteguje za spoštovanje pravic baskovskih zapornikov in njihovih družin ter za miroljubno rešitev tako imenovanega »baskovskega

skovsko senatorko Amalur Mendibabal), je v Baskiji in Španiji dvignila veliko prahu. Na stran aretiranih so se tokrat postavili tudi zmerni baskovski nacionalisti stranke PNV, med katerimi predsednik baskovske vlade Iñigo Urkullu, in celo Jesúš Eguiguren, predsednik baskovske socialistične stranke PSE (baskovska struja španske socialistične stranke PSOE).

Baskovske aktiviste je policija odvedla v Madrid, sodnik se pa tokrat ni odločil za uveljavitev posebnega protiterorističnega predpisa, ki predvideva petdnevno zaprtje v samici in prepovod stikov z odvetniki ter zdravnikmi. Iker Bizkarguenaga, baskovski novinar dvojezičnega dnevnika Gara, si takole razлага odločitev španskega sodnika: »Posebni protiteror

LJUBLJANA - Maurizio Vidali in Mara Černic pri ministri Tini Komel

»Ukinitev pokrajin v FJK bi prizadela Slovence«

LJUBLJANA - Če bi in Furlaniji-Julijski krajini ukinili pokrajine, za kar si zelo prizadeva predsednica Dežele Debora Serracchiani, bi ta ukrep prizadel slovensko manjšino. To stališče sta predsednika tržaškega pokrajinskega sveta Maurizio Vidali in podpredsednica goriške pokrajine Mara Černic posredovala ministrici za Slovence v zamejstvu in po svetu Tini Komel. Na srečanju sta ji izročila dokument, v katerem utemeljujeta nasprotovanje ukinitvi pokrajina.

Javna upravitelja, ki pripadata stranki Slovenska skupnost, sta prepričana, da bi v primeru ukinitev tržaške in goriške pokrajine Slovenci v FJK izgubili instituciji, v katerih izvoljeni Slovenci na razne načine in v različnih oblikah ščitijo interese slovenske narodne skupnosti. Pokrajini Trst in Gorica sta prvi začeli izpoljevati ukrepe o vidni dvojezičnosti

TINA KOMEL

MARA ČERNIC

MAURIZIO VIDALI

iz zaščitnega zakona za Slovence. Z drugačno upravno ureditvijo manjšine tvega, da postane šibkejša, zato Vidali in Černicova menita, da bi morali biti Slovenci direktno in aktivno soudeleženi pri napovedanih reformah lokalnih uprav, zato bi bilo treba »čim prej zediniti stališča med SSK in Slovenci člani italijanskih strank, za to je potrebno složno nastopanje.« Cilj skupnega nastopa naj bi bi-

la zaščita avtonomije slovenske manjšine na teritoriju. V primeru, da bi prišlo do nove administrativne razmejitve (npr. združitev tržaške in goriške pokrajine) ali celo do nove ureditve (npr. oblikovanje medobčinske zvezze) je treba zahtevati, da se manjšini zagotovi izvolitev njenih zastopnikov v novih telesih. Predsednik tržaškega pokrajinskega sveta in goriška odbornica se pri tem sklicujeta

tudi na evropske principe o olajšanem zastopstvu Slovencev, tudi v morebitnih novih upravnih enotah pa bo treba zajamčiti dejavnost v slovenskem jeziku.

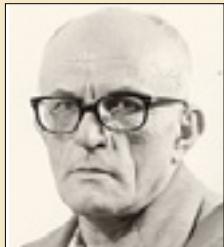
Ministrica je pozorno poslušala stališča in predloge svojih dveh goščov iz Trsta in Gorice. Obvezala se je, da bo njuna gledanja posredovala predsednici Furlanije-Julijskih krajin Debori Serracchiani.

KOPER - Železnica Italija ovira drugi tir?

KOPER - Italija Sloveniji še ni poslala svojega dokončnega stališča o čezmejni presoji za gradnjo dvotirne železnice med Divačo in Koprom, piše ljubljansko Delo. Pristojo slovensko ministrstvo je lanskega novembra poslalo v Rim potrebeni gradivo o vplivih na okolje gradnje drugega tira, rimska vlada je za presojo projekta poblastila Deželo Furlanijo-Julijsko krajino, ki je o železnici izdala negativno mnenje. Slovenija je bila uradno obveščena, da Italija pripravlja dodatne pripombe na načrt, ki pa jih še ni poslala v Ljubljano.

»Če Italija ne bo posredovala dodatnega mnenja do 15. oktobra, bo ministrstvo pozvalo republiško Agencijo za okolje, da nadaljuje in sklene postopek za drugi tir. Ministrstvo je vsekakor znova urgiralo pri Italiji, da se izjasni o novi železnici,« je za Delo izjavil okoljski minister Dejan Židan. Njegov kolega za prometne infrastrukture Samo Omerzel je sicer prepričan, da molk italijanskih institucij ni ovira za pridobitev okoljevarstvenega soglasja za drugi tir.

OBLETNICA Petdeset let tragedije Vajonta

ALBIN BUBNIČ
ARHIV

V sredo, 9. oktobra bo minilo petdeset let od tragedije Vajonta, v kateri je zaradi človeške nemarnosti umrlo skoraj dva tisoč ljudi. Med prvimi novinarji, ki je prišel na kraj katastrofe je bil novinar Primorskega dnevnika Albin Bubnič. Jutri bomo natisnili njegovo pretresljivo reportažo iz prizadetih krajev.

RIM - Dogovor predsednikov vlad Slovenije in Srbije

Nov sedež za slovensko ambasado

Gre za stavbo, ki jo je Mussolini svoj čas poklonil svoemu zavezniku Paveliču - Danes je tam srbsko veleposlaništvo

Poslopje srbskega veleposlaništva v Rimu, ki naj bi sedaj pripadlo Sloveniji

RIM - Slovensko veleposlanstvo v Rimu naj bi se v kratkem preselilo v rezidenco nekdaj Jugoslavije, kjer je sedaj sedež srbske ambasade, sta se v Beogradu dogovorila slovenska premierka Alenka Bratušek in njen srbski kolega Ivica Dačić. Podpisala sta pismo o nameři glede primopredaje ugledne stavbe v rimski četrti Parioli. V prihodnosti slovensko diplomatsko predstavništvo ne bo več domovalo v pritličnem stanovanju, kjer niti mobilni telefoni ne delujejo in kjer se diplomati ne morejo srečati s svojimi kolegi, ne da bi pri tem zaradili, je svoj čas zapisal rimski dopisnik Dela Tone Hočavar.

Ko je Benito Mussolini leta 1941 svojemu prijatelju in tesnemu zavezniku Anteu Paveliču, s katerim sta si zamislila neobstoječo neodvisno državo Hrvaško, poklonil imenito vilo v četrti Parioli, kje so prebivali tudi skoraj vsi najvišji fašistični veljaki, si gotovo ni predstavljalo, da bo v njej nekoč veleposlanstvo Slovenije, da bodo v njej govorili slovensko, pa čeprav je slovenčino duče prepovedala. Rimska Villa Maraviglia je približno pol hektara veliko zemljišče v najbolj ekskluzivnem predelu Rima. Po vojni je vilo in zemljišče prevzela nekdanja Jugoslavija, Italija pa se je obvezala, da bo v okviru vojne odškodnine, ki jo je morala plačati Jugoslaviji, v kompleksu zgradila še eno poslopje, kjer je sedaj veleposlanstvo.

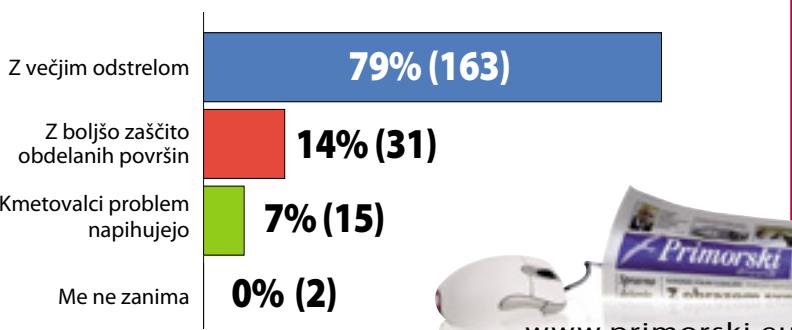
SPLETNA ANKETA

Divje prašiče omejiti zlasti z večjim odstrelom

Pojav divjih prašičev, ki vse bolj razsajajo na Tržaškem in Goriškem, se da omejiti le z večjim odstrelom divjadi, ki povzroča vse več škode kmetijstvu. Tako meni večina (79 odst.) sodelujočih v anketi Primorskega dnevnika, ki je bila namenjena temu perečemu problemu.

Le 14 odst. anketirancev je mnenja, da se da »pohode« divjih prašičev zajeziti z boljšo zaščito obdelanih površin, še manj pa jih je mnenja, da zadevo napihujejo kmetovalci, začenši z vinogradniki. To je naraščajoče prepričanje mnogih naravovarstvenikov, ki podcenjujejo škodo, ki jo divjad povzroča kmetijstvu. Sodeč po anketi so sedaj na poti lovci in istočasno lokalne uprave, predvsem Dežela ter Pokrajini Trst in Gorica.

Kako bi omejili naraščajoč pojav divjih prašičev na Tržaškem in Goriškem?

POLETNI FOTOUTRIP '13 NA POČITNICE S PRIMORSKIM DNEVNIKOM

Pošljite svoj posnetek na naš dnevnik direktno iz spletne strani preko rubrike Fotografije bralcev ali po elektronski pošti na tiskarna@primorski.eu (Fotografijo lahko dostavite tudi osebno v uređništvi v Trstu in Gorici).

Pripekajoče sonce na Mrtvem jezeru v Namibiji s hladnimi novicami Primorskega dnevnika

FRANKO PEČAR

OKOLJE - Dvodnevni posvet v priredbi Stranke komunistične prenove

Zelena ekonomija temelj za okolju prijazen razvoj

Zelena ekonomija je lahko alternativa t.i. ekonomiji BDP-ja, finančni ekonomiji in sploh taki obliki ekonomije, ki ima kot posledice hudo gospodarsko krizo, številne brezposelne in nepopravljivo škodo za okolje. Vendar mora postati zelena ekonomija vodilni model in le občasna alternativa »krpa« za škodo, ki so jo povzročili brezbržni podjetniki oziroma onesnažuječe tovarne. Zelena ekonomija lahko postane namreč temelj za okolju prijazen razvoj, ki bo povod za nova delovna mesta in skupno rast.

To je izšlo z dvodnevnega posveta o okolju prijaznem razvoju, ki je potekal v četrtek in včeraj v Trstu in v Miljah. Zasedanje je priredila tržaška Stranka komunistične prenove-Evropske levice, na njem pa so bili v ospredju obnovljivi energetski viri in velika omrežja. Njegov namen je bilo razpravljanje in zbirati informacije o energetski politiki v Italiji in preveriti, ali je na državnih in na lokalnih ravni mogoč prehod na nove gospodarske modele, poseben podurek pa je bil seveda na zeleni ekonomiji in na razlikah, ki so na tem področju med Italijo in drugimi državami Evropske unije. Prireditelji so nameravali skratka prispetati k širši javni razpravi o možnostih za drugačen razvojni model ob ugotovitvi, da so visokohitrostne železniške povezave, plinski terminali, sežigalnice in jedrska energija dejansko del preteklosti.

Prvi del posveta je bil v četrtek po poldne na sedežu SKP. Daljše poročilo o zeleni ekonomiji je prebral predsednik komisije za okolje tržaškega SKP Lino Santoro, medtem ko je Sabine Wils iz komisije za okolje v evropskem parlamentu govorila o evropskih energetskih politikah. Srečanje je zaključila članica državnega tajništva SKP Rosa Rinaldi, ki je predlagala izdelavo novega načrta za delo in za okolje.

Posvet se je nadaljeval in zaključil včeraj dopoldne v kulturnem centru Milano v Miljah. Za uvodno poročilo je poskrbela članica komisije za okolje v poslanski zbornici Serena Pellegrino iz vrste Levice, ekologije in svobode, ki je orisala energetsko politiko v Italiji. Minister za okolje Andrea Orlando je »zanesljiv«, toda v Demokratski stranki niso vsi tako dovetni do-

okolske problematike, je povedala Pellegrinova in spomnila, da se je zavezništvo med SEL in DS zaključilo po nastanku vlaže široke koalicije. Predstavnica združenja NoSmog Alda Sancin je orisala problematiko škedenjske železarne in dogajanje v zadnjih 5-6 letih. Tržaški občinski odbornik za okolje Umberto Laureni (SEL) je nato glede tega povedal, da je tržaška občinska uprava začela izvajati resen nadzor nad zračnim onesnaževanjem, ki ga povzroča tovarna pod Škednjem. Laureni je tudi izrazil upanje, da bo delovanje železarne po morebitnem prehodu lastnine v roke skupine Arvedi pod javnim nadzorom. Pred pozdravom miljskega župana Nerja Nesladka je evropski funkcionar in predstavnik enotne evropske levice Roberto Lopriore analiziral evropsko zakonodajo na okoljevarstvenem področju, dvodnevni posvet pa je zaključil pokrajinski koordinator stranke SKP Marino Calcinari.

A.G.

Pogled na škedenjsko železarno

KROMA

POKRAJINA - Srečanje ob evropskem dnevu pešcev

Več skrbi za invalide in druge ogrožene skupine v prometu

Ob včerajnjem evropskem dnevu pešcev so različne organizacije opozarjale na nujno potrebo po boljši zaščiti pešcev v mestnem prometu. K akciji je pristopila tudi tržaška Pokrajina, ki je v svoji sejni dvorani priredila javno srečanje na to temo. Udeležili so se ga posamezniki in predstavniki organizacij, ki si prizadajevajo, da bi bili pešci v Trstu bolj spoštovani in varovani.

Pokrajinska odbornica za socialno politiko Roberta Tarlao je dobrodošlico izrekla predsedniku odbora Camminatiere Sergiu Tremulu in pri tem poudarila, da bi vozniki avtomobilov morali bolj dosledno upoštevati prepoved parkiranja na pločnikih, ki naj bi bili namenjeni izključno pešcem. Odbornica Tarlao je v mislih imela predvsem kršenje osnovnih pravic slepih in slabovidnih, invalidov, ostarelih oseb in mamic v vozički, ki vse prevečkrat zaradi parkiranih avtomobilov na pločnikih ne morejo neovirano hoditi. Tudi kolo, ki je priklenjeno na drog električne napeljave ali prometni znak, lahko za ranljive skupine ljudi predstavlja resno arhitektonsko oviro, je de-

jala odbornica in dodala, da mora biti mesto enako dostopno vsem skupinam udeležencev v prometu.

Da so pešci ena najbolj ogroženih skupin udeležencev v prometu, meni tudi Vincenzo Zoccano, predsednik dejavnih konzult za invalidom, ki je pozdravil akcijo odbora Camminatiere in njegovo zavzemanje za pravice pešcev. Sergio Tremul iz odbora Camminatiere pa je spomnil, da v Trstu Evropski dan pešca obeležujemo že kar nekaj časa, botra vsakoletnje akcije pa je bila od vsega začetka in do nedavne smrti Margherita Hack. Tremul je povedal, da se njihova organizacija ukvarja tudi z ozaveščanjem šolarjev o pomenu in koristnosti pešačenja ter o pravicah pešcev. Namen celotne akcije pa naj bi bila predvsem skrb za varnost v cestnem prometu.

Evropski dan pešcev so obeležili še s krajšim kulturnim programom, ki so ga oblikovali Isabella Flego, Fabio Venturin in Carlo Genzo. Vsi skupaj pa smo se z minutno molka poklonili tudi žrtvam priseljenske tragedije na Lampedusi.(sč)

JUTRI - Promocija biološkega kmetijstva

Na sporedu že štirinajsta »Bionedelja«

Na Trgu sv. Antona bo jutri od 9.30 do 19.30 potekala že štirinajsta »Bionedelja«, pobuda, ki je posvečena promociji biološko pridelane hrane in jo prireja deželna sekcijska Italijanskega združenja za biološko kmetijstvo AIAB v sodelovanju z okoljevarstveno organizacijo Legambiente, Zvezo neposrednih obdelovalcev Coldiretti in združenjem Bioest. Na trgu pred cerkvijo Novega sv. Antona bo ves dan živahnno, saj bodo iz vse Furlanije Julijske kraje prisljubljenci biološke hrane, okoljevarstvene organizacije ter predstavniki didaktičnih in turističnih kmetij, ki bodo ponujali strogo sezonsko biološko pridelano hrano, poleg tega bodo potekale tudi javne razprave in igre.

Letošnja »Bionedelja« bo potekala v znamenju dveh aktualnih problematik: prvo predstavlja tveganje, ki je povezano z uvajanjem gensko spremenjenih organizmov v kmetijstvo, o čemer bosta ob 11. uru govorila Cristina Micheloni iz deželne sekcijske združenja AIAB in Sergio Boschian iz organizacije Legambiente. Poleg tega se bodo zaustavili tudi pri pomenu biološke hrane kot sredstva za razvijanje zelene ekonomije, pri čemer bo ob 15. uru Tiziana Cimolino iz združenja Bioest predstavila stvarnost obdelovanja mestnih vrtov v Trstu. Med ostalimi pobudami velja omeniti odprtje z zdravico ob 10. uru (pol ure prej bodo odprli kioske in začeli z dejavnostmi), dalje igre ob 14.30 in »biomalico« ob 16.30, medtem ko se bo pobuda zaključila ob 19.30.

NIZ RAZSELJENI - Na železniški postaji

Ženske bodo stkale pisano preprogo jezikov

Tržaška železniška postaja bo govorila v jezikih in z barvami večkulturnega mesta z otrovitveno pobudo letošnjega niza dogodkov na temo migracij Razseljeni. »Izvorna rima« je projekt, ki skuša prikazati pisani mozaik tu bivajočih narodnosti z barvnim in pesniškim posegom. Ženske različnega kulturnega izvora bodo napisale na barvne trakove poezije v svojem materinem jeziku: izbrale so besede, ki so jim posebno blizu in jim veliko pomemajo, da bi to pisanje v barvah pridobilo globlji pomen kulturne izmenjave. Komisija za enake možnosti Občine Trst, društva Centostazioni, Barcolana, Donne Africa, Casa Internazionale delle donne in ICS – Urad za pribrežnike so sodelovali pri realizaciji dogodka, ki se nenaključno odvija v kraju, kjer ljudje prihajajo in odhajajo ter je prva podoba mesta za turista, ki potuje z vlakom.

Avtorka projekta je Elisa Vladilo, ki pravi: »Public art gibanje se je pojavilo v 70. letih v Ameriki na pobudo skupine umetnikov, ki so zeleni približati sodobno umetnost širšemu občinstvu, odpreti vrata muzejev in galerij in jo pripeljati v kraje, ki spadajo v naš vsakdan. Včasih se to dogaja, kot v tem primeru, tudi z neposrednim sodelovanjem ljudi. Besede, napisane s flomasti, se bodo prepletale in ustvarile tkanino, originalno preprogo, ki bo odražala tudi osebnost vsake ženske, saj nas pisava zaznamuje.«

Danes se bodo ženske zbrale že ob 10.30 in se bodo zvrstile do uradne otvoritve (ob 18.30) pri oblikovanju te velike, pisane preproge. Vsaka bo napisala svojo poezijo, zraven pa še prevod z italijanske bralce. Sodelujejo ženske prihajajo iz Slovenije, Hrvaške, Srbije, a tudi iz bolj eksotičnih krajev kot so Indija, Bangladeš, Benin in Kamerun. Skupaj bo instalacija združila okrog 30 različnih držav. (ROP)

ACEGAS-APS V Barkovljah bo nova kanalizacija

Tržaška občinska uprava je najavila, da se bodo 14. oktobra začela dela za obnovo kanalizacije v Barkovljah. Dela, ki bodo trajala več mesecov in jih bo izvajala družba Acegas-Aps, se bodo torek začela po regati Barcolana, je povedala tržaška občinska odbornica Elena Marchigiani. Po končanih delih bo obnovljena vsa kanalizacija, ki bo po novem povezana na tržaško omrežje. Depurator v Barkovljah je namreč dotrajal in zastarel in ga ne bodo več uporabljali. To bo dobrodošlo tudi za morje v Barkovljah, v katerega se je pretakala voda iz depuratorja. Dela bodo razdeljena v dva sklopa, in sicer od oktobra do januarja in od januarja do aprila, potekala pa bodo od Rojana do miramarskega gradu na osnovi številnih manjših in časovno drugače razpojenih tranš.

Srečanje z občani o delih v Ricmanjih

Občinska uprava v Dolini vabi občane iz Ricmanj na javno srečanje o načrtovanju preuređitvenih del v vašem jedru v Ricmanjih in na pokrajinski cesti št. 20. Srečanje bo v ponedeljek, 7. oktobra, ob 18.30 v Babni hiši. V priponki dostavljam sporocilo za tisk s prosnjico za objavo.

Repentabor: prispevki za ogrevanje stanovanj

Občina Repentabor sporoča, da je tržaška pokrajina odobrila razpis za subvencijo za gorivo za stanovanjsko gretje na goratih področjih, med katera spada območje občine Repentabor, za leto 2011. Vlogo lahko predložijo prebivalci občine Repentabor, katerih skupni dohodek za leto 2011 ni presegel 28.000 evrov. Rok za predstavitev vloge zapade 31. oktobra. Vsa dokumentacija je na razpolago na spletni strani tržaške pokrajine (www.provincia.trieste.it) razdelek Agricoltura, Flora e fauna/Sostegni alle zone Montane/Riscaldamento domestico.

Danes in jutri 16. revija godb

Danes in jutri bo v mestu potekala 16. pokrajinska revija godb. Na Trgu Cavana se bosta danes ob 15.30 oz. ob 16.30 predstavili glasbeno-folklorno združenje Vecia Trieste in godba Arcobaleno. Jutri pa bodo na Verdijskem trgu nastopili ob 10. uri folklorno-godbeni skupini Triestinissima, ob 11. uri Pihačni orkester Ricmanje in ob 12. uri Godbeno društvo Prosek.

Obisk veleposlanice Južnoafriške republike

Tržaški župan Roberto Cosolini je včeraj sprejel veleposlanico Južnoafriške republike Nomatembo Tambo, ki je spremjal častni konzul Južne Afrike v Trstu Leslie Ferlat. Na srečanju je prišlo do dogovora o pogodbah, ki bi okreplila odnose med Južno Afriko in Trstrom in do katere bi lahko prišlo prihodnje leto, ko bodo obhajali dvajsetletnico južnoafriške demokracije, v Trstu pa bi lahko mladi Južnoafričani in Tržačani skupaj prideli festival.

PROSEK - Jutri ob 18. uri odprtje in prireditev

Knjižnica Borisa Pahorja v prostorih Kulturnega doma

V obnovljenih zgornjih prostorih doma skoraj 6.000 knjig, pisem, priznanj

V zgornjih prostorih prenovljene Kulturnega doma na Proseku bodo jutri odprli knjižnico Borisa Pahorja. Tržaški pisatelj, ki kot znano živi pod Kontovelom in redno zahaja na Prosek, se je namreč odločil, da svojo bogato knjižno zbirko podari zadrugi, ki upravlja proseški Kulturni dom. Njeni člani in prijatelji so v ta namen obnovili in opremili večjo sobo, v kateri bo poleg nekaj tisoč knjig tudi Pahorjeva pisalna miza, nekatere njemu drage fotografije, priznanja (na primer tisto, s katerim mu je Francija leta 2007 podelila Legion d'Honneur), razna likovna dela, ki jih je prejel v dar. Skratka: pravi manjši muzej, posvečen pisatelju, ki bo seveda prisostoval jutrišnjemu odprtju in kulturnemu programu v gledališki dvorani (ob 18. uri). Mladi člani domačega dramskega društva Jaka Štoka bodo tu uprizorili njegovo novelo Metulj na obesplinku, na velikem platnu bodo predvajali dokumentarec Pisatelj onkrat senc, ki ga je za dejelni sedež RAI posnela Tatjana Rojc, literarna kritičarka pa se bo s pisateljem pogovorila tudi o obsežni monografiji Tako sem živel, ki je ob njegovih letošnjih stoletnici izšla pri Cankarjevi založbi (prisoten bo tudi urednik Zdravko Duš).

Sobo so z udarniškim delom opremili in obnovili člani zadruge, katerim sta priskočila na pomoč Urad RS za Slovence v zamejstvu in po svetu ter proseški Jus. Z njihovim prispevkom so lahko na primer sobo opremili s primernejo osvetljavo, klimatsko napravo in številnimi knjižnimi policami. Ob njih se v minulih dneh vsak večer zbirale Ariana, Jana, Ksenija in Rosanna. Požrtvalne domačinke so se posvetile urejanju bogatega knjižnega fonda, ki so ga razdelile najprej glede na jezik (ob slovensčini, sta najbolj prisotna italijanščina in francoščina), nato pa še tematsko.

Podarjeno zbirko sestavlja okrog šest tisoč knjig. Tu so seveda Pahorjeva dela v slovenskem izvirniku in prevodi v številne jezike, dela, ki obravnavajo njegovo življenjsko in pisateljsko pot, nekatera pisateljeva pisma in zapiski (večino je pred leti že podaril ljubljanskemu NUK-u), zvočni in video zapisi (na primer razni radijski in televizijski intervjuji). Veliko je periodike, na primer celotna zbirka revije Zaliv, ki jo je Pahor kot znano urejal dolga leta. Večino pa sestavlja izbor sodobne slovenske proze, raznih družboslovnih, političnih in zgodovinskih knjig.

Ves material bo za enkrat na razpolago samo s tako imenovano prezenčno izpososo (uporabljati ga bo torej mogoče samo v proseški knjižnici), razmisljajo pa, da bi bil del gradiva dostopen tudi za izpososo na dom. Medtem je knjižničarka Ksenija Majovski vložila prošnjo, da bi knjižnico Borisa Pahorja, kot zasebno knjižnico, uvrstili v COBISS; preko spletne povezave bi bila tako dostopna širši javnosti, čeprav zahteva vnašanje skoraj šest tisoč enot v tovrstni katalog nezamernljiv napor.

V Pahorjevi knjižnici na Prosek bomo torej lahko segli po njegovih številnih romanah, a tudi po tistih njegovega vzornika Edvarda Kobeka (ter prebrali tudi posvetila, ki jih je slednji namenil svojemu tržaškemu prijatelju), po ponatisu prvega italijansko-slovenskega slovarja, po monografiji o slovenskih impresionistih, po Enciklopediji Slovenije, po Pirjevcem uspešnici Tito in tovariši, po Kosovelovih in Prešernovih pesmih ... Iz analize zasebne knjižnice Borisa Pahorja bomo najbrž izvedeli še marsikaj zanimivega o njegovem razburljivem stolnem življenju. (pd)

Domačinke so s prostovoljnim delom v prejšnjih dneh urejale knjižno in drugo gradivo

KROMA

RIŽARNA - V četrtek odprli razstavo Podobe tišine

Prikaz deportacij v Italiji

Fotografije, ki so v obdobju 1955-1960 obredle vso Italijo, bodo na ogled do 17. novembra

Potem ko so obredle vso Italijo, so zdaj fotografije na ogled tudi v Trstu

V Rižarni so v četrtek odprli razstavo *Podobe tišine*, ki je posvečena prvi državnemu razstavi o nacističnih taboriščih na italijanskem ozemlju, ki je bila na ogled med leti 1955 in 1960. Trideset didaktično-dokumentarnih panojev ponuja vpogled v to zgodovinsko razstavo, ki so jo prvič postavili v mestecu Carpi in Emiliji Romagni decembra leta 1955 ter je s pomočjo fotografij in dokumentov jasno predstavila krute deportacije v Italiji, do katerih je prislo med drugo svetovno vojno.

Razstava je v drugi polovici 50. let prejšnjega stoletja prepovedala ves apeninski polotok in v gledališčih vzbudila različna pogleda in reakcije na vojne grozote - v nekaterih je seveda vzbudila srd in trpko žalost, v drugih pa še izostila dvojni oz. občutek pretiravanja. Neka srednješolka iz Turina je leta 1959 po ogledu razstave na dnevnik La Stampa celo naslovila pismo, v katerem je kot hčetka fašista želeta izvedeti za resnico. Sama je namreč slišala več različnih verzij, s sošolko pa sta ocenili, da ko bi se to resnično prijetilo, bi pač morale zgodovinske knjige o tem poročati, kar pa ne počno. Odgovoril ji je sam Primo Levi, ki je bil takrat sicer še nepoznan pisatelj. V pismu za dnevnik je napisal, naj dekle nikar ne dvojni v tiste fotografije. »Tisti dogodki so se pripeljali pred samo 15 leti in to v osrčju Evrope. Kdor o njih podvomi, naj kar stopi na vlak in se na lastne oči o njih prepriča. Sicer pa ni nam treba daleč, tudi v našem mestu je še veliko prič in veliko krutih zgodb bo prišlo na dan.«

Razstava si bo mogoče ogledati do 17. novembra, in sicer vsak dan vključno s prazniki od 9. do 19. ure. Vstop je prost.

Knjiga o italijanskih deportirancih v Berlinu

Združenje bivših deportiranov Aned in Ljudska univerza iz Berlina prirejata danes v Rižarni ob 10.30 predstavitev knjige Boda Foersterja in Gianfranca Ceccaneia Deportati italiani a Berlino e nel Brandeburgo (1943-1945), II/Italienische Deportierte in Berlin und Brandenburg (1943-1945). Prisotni bodo zgodovinar in podpredsednik Aned-a Gianfranco Cecotti ter bivši deportiranci Libera Sonja Metlica, Riccardo Goruppi in Mario Candotto.

Novi tržaški podkvestor

Včeraj je na tržaški kvesturi prevzel posle novi podkvestor Paolo Gropuzzo, ki je zadnjih deset let v Rimu vodil osrednji varnostni operativni oddelek Nocs. Leta 1960 v Trstu rojeni Gropuzzo je najprej služboval v Milanu, zatem v Veroni, nazadnje pa v Rimu. Zdaj se je vrnil v Trst, kjer bo skupaj s kvestorjem Giuseppejem Padulanom vodil krajevno kvesturo.

Tečaj o poklicnem žargonu v kmetijstvu

V sklopu projekta Jezik-Lingua bo prihodnji teden stekel 16-urni brezplačni tečaj z naslovom Slovensko strokovno izrazosloje in poklicni žargon v kmetijstvu in lokalni proizvodnji. Vsa predavanja bo imel v openski razstavni dvorani Zadružne kraške banke dr. Stanislav Renčelj, avtor številnih knjig s področij, ki jih bo obravnaval na tečaju: mlekarija, sirarstvo, žinivoreja, vingradništvo, vinarstvo, mesarstvo, peka kruha, kamnarstvo. Tečaj se bo odvijal v ponedeljek, 7., 14., 21. oktobra od 18 do 21 ure in v sredo, 9. in 16. oktobra od 18. do 21.30. Za informacije in prijave: teco01@jezik-lingua.eu

Več razstav in film v Centru v Bazovici

Po velikem uspehu, ki ga je doživel pred dvema tednoma, Naravoslovni didaktični center v Bazovici (Bazovica št. 224 – tel. 040 3773677) ponovno vabi obiskovalce na ogled nove ponudbe. Jutri bo namreč odprt od 9. do 17. ure. Ob stalni razstavi bodo ob 14.30 odprli še dve: razstavo sedimentne kamnine sovdan, kjer je avtor Paolo Sosič skrbno pokrbel za opis in prikaz njenega nastanka in uporabe v gradnjah in razstavo slik kraških pastirskih hiš, ki jih je na platno nanesel Elio Derin. Zaključna točka dneva pa bo še predstavitev v slovenski kot tudi v italijanski verziji dokumentarca »Zazidan kamen Krasa«. Film, delo priznanega režisera Jadrana Sterleta, prikazuje stoletno delo pri izdelavi zidov in pastirskih hiš s pozornim prikazom obnove z ohranjanje kulturne dediščine. Vstop prost.

Niz srečanja o različnih vidikih uporabe derivatov konoplje

Združenje tržaških občanov in družin za preprečevanje odvisnosti (ALT) prireja tridnevni posvet »Konoplja - med užitkom in nezaželenjstvom«. Prvo srečanje bo v ponedeljek, 7. oktobra, ob 17. do 19. ure v dvorani Spazio Villas v parku nekdanje svetovianske psihiatrične bolnišnice (Ul. Pastrovich 5). Prvo izmed treh srečanj s strokovnjaki bo posvečeno prispevku nevroznanosti in ga bo oblikoval raziskovalec mednarodne visoke šole Sis- sa Stefano Canali.

Prihodnje srečanje bo 21. oktobra, ko bosta sodnik Luigi Dainotti in koordinator Zadruge La Quercia - Libera Stefano Scorzato analizirala zakonske vidike in trg nezakonitosti. Zadnje pa bo zaživelno 4. novembra, ko bo beseda tekla o sintetičnih kanabinoidih in terapevtskem uživanju konoplje. Za govorniško mizo se bodo zvrstili Roberta Balestra vodja Oddelka za odvisnosti v Trstu, psihijater Duccio Papanti in vodja ambulante za protibolečinsko terapijo v Trstu Licia Serra.

Prodajal je ponaredke

Tržaški karabinjerji so v četrtek aretrali 55-letnega senegalskega državljanina D.B. na podlagi zapornega naloga, ki ga je prejšnji mesec izdal vidensko sodišče. Moški je bil namreč leta 2007 obsojen zaradi zbiranja ukradenega blaga in vnašanja proizvodov s ponarejeno zamko na državno ozemlje, poleg tega zaradi prodaje ponarejene blaga v Lignanu. Senegalca so odpeljali v koronejski zapor.

OPERNA AKADEMIJA KRIŽ - Masterclass in niz zaključnih nastopov Iz kuhinje miramarskega gradu so odmevale Verdijeve arije

Prestolna dvorana miramarskega grada je še zadnjič letos gostila udeležence Mednarodne operne akademije Križ. Po uspešno zaključenem glasbenem kampusu za otroke je Akademija nadaljevala z izobraževanjem mladih pevcev v sklopu mednarodnega projekta »Belcanto v svetu«. Pobudnik projekta je maestro Aleksander Švab, ki je v sodelovanju z raznimi ruski glasbenimi konzervatorijimi in ustanovami v naše kraje privabil pevce in pianiste iz Rusije, Slovenije, Hrvaške in Italije.

Tako so nekdanje kuhinje miramarskega gradu ponovo zaživele, v njih se je v treh tednih »kuhajo« z operno tehniko in ubrani glasovi, na dnevnom meniju pa so bile arije iz Verdijeve opere Rigoletto, s katero so se poklonili 200. obletnici skladateljevega rojstva.

Ob zaključku tritedenskega masterclassa so se udeleženci projekta predstavili širši publiku na mini-turneji, ki se je začela 30. avgusta v Kulturnem centru Škerk v Trnovci. Že naslednji dan so v sklopu projekta »Heritaste - Poti okusov in doživetij« (program čezmejnega sodelovanja Slovenija-Italija 2007-2013), ki združuje kulturo in enogastronomsko tradicijo, nastopili vinski kleteh na obeh straneh nekdanje meje. Naslednji nastop je mlade pevce peljal v Faro ob Soči, kjer so priča zapeli nabožne pesmi. Zatem je sledil na-

stop v Križu ter zaključni koncert v Prestolni dvorani miramarskega gradu, ki je postal prizorišče Rigolettovne nesrečne usode.

V naslovni vlogi je zapel baritonist Pierpaolo Cappuccilli, ob njem pa so se v raznih vlogah zvrstili udeleženci masterclassa, ki so v posameznih ariah pokazali sadove predhodnega trtega dela. Med udeleženci najomenimo Massimiliana Švaba, ki je z mogočnim basom interpretiral poklicnega morilca Sparafucileja, in tako dokazal, da jabolko zares ne padedalec od drevesa. Vlogo Vojvode Mantovanskega pa je ne le z glasom

temveč tudi z izjemnim odrskim nastopom odigral tenorico Federico Buttazzo. Uro in pol trajajočo izvedbo so spremljali pianisti Desiré Broggini in Fabio Zanin iz Italije ter Maria Garizko in Anna Garbenko iz Rusije, ki so prav tako sledili tečaju.

Trtedensko druženje z opero se je zaključilo s podelitvijo diplomi vsem udeležencem, vlogo podeljevalcev pa sta poleg predsednika Akademije, maestra Švaba, prevzeli goriška prefektinja Maria Augusta Marossu (*nasliki*) ter podpredsednik Slovenskega stalnega gledališča Alessandro Malcangi.

Danes stopata pred matičarja NIVES in MAURIZIO. Srečno jima kličejo tovarišice in tovariši Stranke komunistične prenove.

Mitja in Jagoda sta starša postala, malo MARO bosta sedaj pestovala. Dostti družinske sreče, veselja, lepih reči, čim manj joka in neprespanih noči! Srečno vam želimo Mopz in Kd Kraški dom.

Danes mali NEJC ugasne svojo prvo svečko! 3-kratni športni »Zdrovo« mu kliče lanska ekipa Zalet Barich U16: Tina, Nika P., Nika K., Katerina, Jasna, Veronika, Mojca, Helena, Juliette, Noemi in Petra.

Kino

AMBASCIATORI - 17.45, 19.55, 22.10 »Rush«; 16.00 »I Puffi 2«.

CINEMA DEI FABBRI - 17.00, 20.00 »Las Acacias«; 18.30, 21.30 »Eames - The Architect and the Painter«.

FELLINI - 16.15, 19.00, 20.20 »Vado a scuola«; 17.30, 21.40 »L'arbitro«.

GIOTTO MULTISALA 1 - 16.20, 18.10, 20.10, 22.10 »Diana - La storia segreta di Lady D«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.30, 18.20, 20.10, 22.00 »Anni felici«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.40, 18.20, 20.00, 21.40 »Sacra Gra«.

KOPER - PLANETTUŠ - 23.00 »2 na muhi«; 17.50 »Abeceda seksa«; 13.30, 14.15, 15.40 »Avioni«; 16.10 »Avioni 3D«; 18.30, 20.35, 23.05 »Čefurji raus!«; 20.40 »Diana«; 18.05, 20.10, 22.15 »Drzna igra«; 14.10, 16.15, 18.20 »Jaz, baraba 2 - 3D«; 15.35, 16.00 »Jaz, baraba 2«; 20.30, 22.40 »Jaz, baraba 2 - OV«; 19.00 »Jevgenij Onjegin in živo«; 18.15 »Razredni sovražnik«; 20.40, 22.45 »Skozi čas«; 13.40 »Smrkci 2«; 16.20 »Turbo«; 13.35, 14.00 »Turbo 3D«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 15.30, 17.10, 18.50, 20.30, 22.15 »Gravity«; 15.20, 17.00, 18.45 »I Puffi 2«; Dvorana 2: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Il cacciatore di donne«; 15.30, 17.00, 20.30, 22.15 »Bling Ring«; Dvorana 3: 18.30, 22.15 »Sotto assedio«; 20.30 »Come ti spaccio la famiglia«; Dvorana 4: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Lo sconosciuto del lago«.

SUPER - Film prepovedan mladim izpod 18. leta starosti.

THE SPACE CINEMA - 16.30, 19.05, 21.40 »Rush«; 15.10, 17.20, 17.45, 19.30 »I Puffi 2«; 21.40 »Sotto assedio«; 15.40, 17.50, 20.05, 22.05 »Bling Ring«; 15.20,

17.40, 20.00, 22.15 »Diana - La storia segreta di Lady D«; 15.30, 17.45, 20.00, 22.15 »Gravity 3D«; 20.00, 22.10 »Il cacciatore di donne«; 15.30, 17.45, 20.00, 22.15 »Anni felici«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.30 »I Puffi 2«; 19.50, 22.10 »Rush«; Dvorana 2: 17.30, 19.50, 22.00 »Diana - La storia segreta di Lady D«; Dvorana 3: 16.45, 18.30, 20.20, 22.20 »Gravity 3D«; Dvorana 4: 18.00, 20.00, 22.00 »Bling Ring«; 16.15 »Turbo«; Dvorana 5: 17.45, 20.00, 22.10 »Anni felici«.

Izleti

TRŽAŠKA KMETIJSKA ZADRUGA obvešča vse izletnike, ki se bodo udeležili v sredo, 9. oktobra, izleta v Klasično Toscano, da so urniki odhoda avtobusa slediči: pred Kmetijsko zadrugo ob 6.00, pred Lanza na Prosek ob 6.10, pred avtobusno postajo v Sesljanu ob 6.20. Prosimo, da ste na postajališčih vsaj 5 minut prej pred odhodom avtobusa.

OMPZ vabi na romarski izlet v soboto, 12. oktobra, na Korosko: Tinen, Gospa Sveta in gospovskega polje, Celovec in Vetrinj. Vpis in vse ostale informacije čim prej na tel. št. 347-9322123.

DRUŠTVO KMEČKIH ŽENA vabi na izlet v London od 26. do 29. oktobra. Vse informacije na tel. št. (00386)31-479882 (Marija).

KRU.T vabi na izlet v Avstrijo od 6. do 8. decembra, z vožnjo preko Salzburga in Linz, na ogled božičnih sejmov in samostana Kremsmünster, na povratak postanek v mestecu Styr. Dodatne informacije in prijave na sedežu v Ul. Cicerone 8, 2. nadstropje, tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

Prireditve

BARKOVLJE - v nedeljo, 6. oktobra, po maši ob 8. ure, bo procesija v čast rožnovenski Materi Božji. Maševal bo ljubljanski nadškof Uran. Vljudno vabimo noše.

CERKVENI PEVSKI ZBOR MAVHINJE vabi v nedeljo, 6. oktobra, ob 15. uri v osnovno šolo v Cerovljah na predstavitev zgodovinske knjige Iga Legiše vase Mavhinje, Cerovlje, Vižovlje, Sesljan - 900 let Mavhinj življenje in navade vaščanov.

KONTOVEL - župnijska skupnost vabi v nedeljo, 6. oktobra, na praznovanje zavetnika sv. Hieronima. Slovesna evharistija v farni cerkvi bo ob 17. uri; somaševanje vodi upok. ljubljanski nadškof msgr. Alojz Uran. Sledi družabnost v župnijskih prostorih.

PROF. BORIS PAHOR IN ZADRUGA Kulturni dom Prosek Kontovel vabi na slovesno odprtje zasebne knjižnice Borisa Pahorja, ki bo v Kulturnem domu na Prosek v nedeljo, 6. oktobra, ob 18. uri.

ROJANSKA SKUPNOST vabi v nedeljo, 6. oktobra, na družabnost, ki bo pri Lajnarjih na domačiji gospo Anite Perič (Ul. degli Olmi, 23) od 17. ure dalje.

SKD IGO GRUDEN obvešča, da bo

razstava »Iz zapuščine nabrežinskih ribičev« izjemoma odprta še v nedeljo, 6. oktobra, 10.00-12.00 in 15.00-18.00. V župnijski dvorani v Nabrežini pa bo 8. oktobra ob 20. uri sklenitev razstave s prireditvijo »Ribičvo našega morja«. Prireditve bodo oblikovali: pevska zborna Igo Gruden in Vesna ter recitator Daniel Doz; gost večera bo kapetan Bruno Volpi Lisjak. Program bo povezovan na Loredana Gec.

ALT - Druženje državljanov in družin iz Trsta za preprečevanje odvisnosti organizira tridnevni posvet na temo Konoplje - med užitkom in nezadovoljstvom: 7. in 21. oktobra ter 4. novembra, od 17. do 19. ure v dvorani »Spazio Villas« (bivša umobolnica pri Sv. Ivanu). Toplo vabljeni.

LIKOVNA RAZSTAVA Neve Pertot: otvoritev bo v kavarni Tommaseo (Trg Tommaseo 4/c) v pondeljek, 7. oktobra, ob 18.30. Predstavila bo Marianna Accerboni. Razstava bo na ogled do nedelje, 3. novembra.

SKD BARKOVLJE, Ul. Bonafata 6, s pokroviteljstvom ZSKD in Slovenske

Prosvete vabi na ogled likovne razstave. Razstavlja: Liliana Kafol, Nivea Kafol, Nivea Mislei, Santina Mislei in Majda Pertotti. Razstava bo na ogled do 9. oktobra, 17.00-19.00, v soboto in nedeljo pa 10.00-13.00.

ZTT vabi v sredo, 9. oktobra, ob 18.00 v knjigarno Lovat, Drevored 20. septembra št. 20, na predstavitev nove pesniške zbirke Alojz Gradnik, Eros - thanatos. O njej bosta spregovorila urednica in avtorica prevodov v italijanščino prof. Fedora Ferluga Petronio in prof. Miran Košuta. Poezije bosta brala Paolo Bortolussi in Danijel Malalan.

MFU - Magna Fraternitas Universalis vabi na predavanje »Nebo je velika odprta knjiga od božje ljubezni do človekovega razuma« - dr. Guido Marotta, v petek, 11. oktobra, ob 17.30 v knjigarni Borsatti - Libreria del Centro, Ul. Ponchielli 3, Trst. Info: 040-2602395.

18. KRAŠKI MUZIKFEŠT: srečanje godcev in pevcev bo v Praprotnu pod šotorom v nedeljo, 13. oktobra, ob 16. uri. Vabljeni so muzikanti, ki igrajo na kartorkoli glasbilo (od dua do številne skupine), dobrodošli so tudi pevci. Srečanje je razdeljeno v dve kategorije: otroci do 14. leta in odrasli. Skupina je lahko tudi mešana. Srečanje je netekmovalnega značaja, udeleženci bodo prejeli simbolično priznanje. Prijave do sobote, 12. oktobra, tel. 380-3584580, tajnistvo@skdvigred.org.

DRUŠTVO FINŽGARJEV DOM vabi na izlet v Avstrijo od 6. do 8. decembra, z vožnjo preko Salzburga in Linz, na ogled božičnih sejmov in samostana Kremsmünster, na povratak postanek v mestecu Styr. Dodatne informacije in prijave na tel. št. 347-9322123.

SKD F. PREŠEREN in Skupina 35-55 iz Boljunci vabita v društveni bar na Grici na ogled razstave domače likovne ustvarjalke »Zdenka Ota v svetu barv«.

ZADRUGA NAŠ KRAS vabi do nedelje, 13. oktobra, v Kraško hišo v Repen na ogled likovne razstave »Repen 31. Razgledna točka« goriškega umetnika Ivana Žerjala, ob urnikih odprtja muzeja (nedelje in prazniki 11.00-12.30/15.00-17.00). Za skupine možni tudi drugačni termini. Info: info@kraskahisa.com.

UNINT - Šola Umetnosti - MFU vabi na predavanje »Beneška bienala: kar nam pripoveduje današnja umetnost«. Predava umetnik Leonardo Calvo, v pondeljek, 14. oktobra, ob 17.30 v knjigarni Borsatti-Libreria del Centro, Ul. Ponchielli 3, Trst. Info: 040-2602395.

SKD LIPA IN KROŽEK FOTOVIDEO TRST80 sta razpisala fotonatečaj »4 letni časi v Bazovici«. Fotografije morajo biti oddane do 15. oktobra na naslov SKD Lipa Bazovica - Ul. Igo Gruden 72/1, 34149 - Trst. Pravilnik natečaja je objavljen na www.trst80.com. Info: 329-4128363 (Marko).

DRUŠTVO HERMADA - VOJAKI IN CIVILISTI, Trnovca 15, sporoča, da bo razstava »Prva svetovna vojna pri nas. Zamolčani« odprta do 27. oktobra ob sobotah in nedeljah, 10.30-18.00. Na ogled je nad 250 fotografij in razglednic, uniform, dokumentov, topografskih kart ter drugih takratnih vojaških in civilnih predmetov. Info: www.hermada.org in 331-7403604.

Darujte za sklad
Bubnič Magajna
www.primorski.eu/bubnici_magajna/

SKD PRIMORSKO, SPD MAČKOLJE in VZPI-ANPI Dolina-Mačkolje-Prebeneg vabijo na

SPOMINSKO SLOVESNOST ob 70-letnici POŽIGA VASI MAČKOLJE

V soboto, 5.10.2013 ob 20. uri sveta maša za žrtve vojnega nasilja; v nedeljo, 6.10.2013 ob 11. uri osrednja slovesnost pred Srenjsko hišo.

Nastopajo Nonet Primorsko, dekliška pevska skupina in kvartet QuatTromboni.

Slavnostni govornik: **prof. Milan Pahor**

V primeru slabega vremena bo prireditev v Srenjski hiši v Mačkoljah.

Pod pokroviteljstvom
Občine Dolina

10.30-11.30 ali 11.30-12.30 za otroke, ki obiskujejo vrtec. Info in predvpsi: urad na Stadionu 1. Maja, urad.bor@gmail.com, tel. št. 040-51377.

PRAZNIK KONJEV IN VONJAV MOSTA se bo odvijal do nedelje, 6. oktobra, v Medji vasi. Ples in zabava s skupinami Kraški muzikanti, Nebojsegom in Kraški ovčarji, dobro založeni kioski, osmice, gostilna in kmečki turizem, razstave in stojnice s tipičnimi kmečkimi pridelki. V nedeljo ob 9.00 orientacijski pohod na konju in zgodovinska ekskurzija, v popoldanskih urah pa konjske igre in povorka konjev z nastopom godbe iz Nabrežine.

SK DEVIN vabi na Društveni praznik v nedeljo, 6. oktobra, v Planinsko kočo Kraških gadi na Gorjanskem od 12. ure dalje, kjer bomo predstavili dejavnost v bodoči zimski sezoni, tečaje na plastični stezi in na snegu, smučarski sejem in ostale pobude. Vabljeni člani, prijatelji, simpatizerji in ljubitelji zimskih športov.

SKD S. ŠKAMPERLE vabi osnovnošolce na plesno delavnico Hip-Hop vsak ponedeljek, 16.30-17.30 v društvene prostore na Štajduon 1. Maj (Vrdelska cesta 7). Mentorica Jelka Bogatec. Info: 349-7338101.

V NEDELJO, 6. OKTOBRA, bo ob 16. uri sv. maša na Pečah, kamor ste toplo vabljeni. Odhod iz trga v Boljuncu - Gorice ob 15. uri. Hoja, pa tudi maša, ne bo škodovala nobenemu. Vabljeni!

AŠD MLADINA organizira tečaje, ki se bodo odvijali v bivšem rekreatoriju v Krizu: Belly gym: oblikovanje ženskega telesa - vodi učiteljica Jasmin Anaby. Dan odprtih vrat 7. oktobra ob 11. uri. Info 333-5663612; Tai chi chuan - vodi inštruktorica Vladimira Gustin. Dan odprtih vrat 17. oktobra ob 19.30. Info 349-3136949.

DSI vabi v ponedeljek, 7. oktobra, v Peterlinovo dvorano v Ul. Donizetti 3 v Trstu, na večer na temo »Ekologija in narodno vprašanje v tržaškem Bregu«. Govorili bodo Majda Cibic, Danilo Sedmak in Marko Tavčar za GMD. Začetek ob 20.30.

SKD RDEČA ZVEZDA organizira tečaj joge z voditeljem Janom Budinom. Tečaj se začne v ponedeljek, 7. oktobra, ob 19.00 v društvenih prostorih v Saležu in bo potekal v ponedeljkih (19.00-20.30) in v četrtekih (18.30-20.00). Za info 340-6887720 (Jan).

SLOVENSKO STROKOVNO IZRAZOSLOVJE in poklicni žargon v kmetijstvu in lokalni proizvodnji: 16-urni brezplačni tečaj v okviru evropskega projekta Jezik-Lingua bo potekal v konferenčni dvorani ZKB (Ul. Rekreatorij 2, Općine) v ponedeljek 7., 14. in 21. oktobra, 18.00-21.00 in v sredo, 9. in 16. oktobra, 18.00-21.30. Info: teco01@jezik-lingua.eu, tel. 345-9703933.

OBČINE OKRAJA 1.1 (Devin Nabrežina, Zgonik in Repentabor) in Zadružna L'Albero Azzurro obveščajo, da bo ludoteka, namenjena otrokom od 1 do 6 let, delovala v Igralnem kotičku »Palček« v Naselju Sv. Mavra ob sredah in petkih od 16. do 18. ure, ob sobotah od 10. do 12. ure. Predvidene so ekspresivne delavnice Jesenska pokrajina in Noč čarovnic (strašne slike). Info na tel. št. 040-299099 od pon. do sob. ob 8. do 13. ure.

RAJONSKI SVET za Vzhodni Kras se bo sestal v torek, 8. oktobra, ob 20.30 na svojem sedežu v Doberdobski ulici št. 20/3.

SKD S. ŠKAMPERLE - HATHA YOGA

v sodelovanju z voditeljem Janom Budinom organizira tečaj yoge. Vabljeni, da preizkusite v torek, 8. oktobra, ob 20.00. Tečaj se bo odvijal ob torkih in petkih od 20.00 do 21.30 v društvenih prostorih na Štajduon 1. maj (Vrdelska cesta 7). Tel: 340-6887720.

SLOVENSKI STROKOVNI JEZIK in izrazoslovje v informacijsko-komunikacijski tehnologiji: 16-urni brezplačni tečaj v okviru evropskega projekta Jezik-Lingua bo potekal na Ad Formandomu v Trstu (Ul. Gimnastika 72) 8., 15. in 22. oktobra, 18.00-21.00 in 9. in 16. oktobra,

18.00-21.30. Info: teco01@jezik-lingua.eu, tel. 345-9703933.

YOGA V ŠKC V LONJERJU - vsak torek od 19.00 do 20.30. Vabljeni na prvo srečanje v torek, 8. oktobra, kjer bo možnost tudi poskusne vaje. Več informacij na št. tel. 335-5062494.

ŠIVANJE NOŠ pri SKD F. Prešeren v Boljuncu bo letos potekalo ob torkih od 17.00 do 19.00. Prvo srečanje bo v torek, 8. oktobra, ob 17. uri v društveni dvorani v gledališču F. Prešeren.

TENIS IGRISČE v Ospu - info na tel. št.: 00386-41328633.

ZAČETNIKI TEČAJ DIGITALNE FOTOGRAFIJE - SKD Valentin Vodnik organizira na svojem sedežu v Dolini tečaj vsako sredo ob 20. uri. Tečaj se stavlja 7 lekcij teorije in 1 praktično fotokurzijo, prične se 9. oktobra in ga vodi fotografinja Mirna Viola. Za info in vpisovanja pokličite 347-7937748.

KD IVAN GRBEC prireja tečaj Country plesa pod vodstvom Sonje Corbatto, ob četrtekih: 10., 17., 24. in 31. oktobra, 5. in 12. decembra. Vabljeni ljubitelji sproščajočega plesa. Info: 040-382541.

SINTESI - Umetniška šola za otroke ELIC sporoča, da se pričenjajo tečaji umetnosti za otroke in mlade. Na razpolago tudi tečaj stripa. Info: 040-2602395, 338-3476253 ali 333-4784293.

PILATES - Skupina 35-55 in vaditeljica Sandra sporočata, da vadba Pilatesa poteka v telovadnici nižje srednje šole v Dolini. Za že izkušene telovadke ob torkih in petkih, 18.30-19.30; uvajalni tečaj za začetnike pa 19.30-20.30. Vabljeni.

TABORNIKI RMV vabijo vse tržaške osnovnošolce na gusarski lov na zaklad, ki bo v petek, 11. oktobra, v Dijaškem domu »Srečko Kosovel«. Zbirališče ob 14.45, zaključek je predviden ob 16.45. Taborniški srečno!

AŠD JADRAN obvešča, da bodo v prodaji abonmajni za domače tekme prvenstva državne C-lige v košarki. Informacije in rezervacije na tel. 333-9888277 (Lara), 340-3470977 (Nina) in 338-6985052 (Damian).

TABORNIKI RMV se pripravljamo na novo sezono. V dolinski občini bodo letos sestanki potekali ob sobotah od 15.00 do 16.00 ure; na Opčinah bodo osnovnošolci imeli sestanke ob sobotah od 10.00 do 11.00, srednješolci pa od 11.00 do 12.00; na Prosek bodo srečanja ob sobotah od 14.00 do 15.00, v zgoški občini pa bodo sestanki potekali vsak drugi in četrti torek v mesecu od 18.00 do 19.00. Za dodatne informacije obiščite spletno stran www.tabornikirmv.it. Taborniški srečno!

PIHALNI ORKESTER RICMANJE ponuja skupinski pouk glasbe, primeren za otroke do 8. leta, ki deluje v sklopu glasbenih tečajev. Prijave in informacije: 320-4511592 ali po.ricmanje@yahoo.it. Toplo vabljeni!

SKD VIGRED obvešča, da se bodo tečaji na temo »Mi se gremo gledališče« (za otroke in mladince, ki obiskujejo zadnji letnik vrtca, osnovno in srednjo šolo) odvijala v Štalci v Šempolaju vsako sredo, 16.00-17.00. Info: tajnistvo@skdvigred.org, tel. 380-3584580.

ADMINISTRACIJA za ločeno upravljanje jusrskoga premoženja obvešča vse upravičence, da lahko predložijo prošnje za sečnjo in pobiranje suhih drv na jusrskih površinah do 15. oktobra, na sedežu odbora - Prosek št. 159. Info: 040-251241 ali 349-6161023, fax 040-2528069.

BREZPLAČNE MEDITACIJE V SEŽANI - Študijski krožek »Meditacije kot zdravilne seanse - zdravilne seanse kot meditacije« vabi na prvo srečanje v torek, 15. oktobra, ob 16. uri v Kosovelovi knjižnici, pod vodstvom mentorja prof. Marjana Plazarja, v prostorih Ljudske univerze v Sežani. Prijave in dodatne info: (0039)031-397878.

SK DEVIN prireja tečaje smučanja na plastični proggi v Nabrežini z društvenimi učitelji ob sobotah popoldne od oktobra do decembra. Informacije: info@skdevin.it, tel. 340-2232538.

SKD DRAGO BOJAN Gabrovec organizira tečaj slovenščine za začetnike. Informativni sestanek bo v torek, 15. oktobra, ob 20. uri v prostorih društvene gostilne.

RADI IN LEPO POJETE? MePZ Rdeča zvezda vabi k sodelovanju nove pevce. Pevske vaje so v torkih in četrtekih od 20.30 dalje v društvenih prostorih v Saležu. Pridružite se nam, družbi prijetnih in veselih ljudi.

SKD SLAVKO ŠKAMPERLE vabi srednje in višješolce na Contemporary dance; vsak ponedeljek in četrtek od 18. do 19. ure v društvenih prostorih na Štajduon 1. Maja. Koreografija bo predstavljena na Festivalu plesne ustvarjalnosti. Vodi Daša Grgić. Prvo srečanje v četrtek, 17. oktobra. Info: 333-8139018.

BABY BAZEN - Tečaj je namenjen dojenčkom in otrokom do 4. leta in staršem. Izkušnja vodi pripomore k temu, da se med novorojenčkom in starši ustvari posebna vez. Dojenčki bodo med tečajem zaplavali, starše pa bomo učili pravilne drže dojenčka v vodi. Začetek 19. oktobra. Info in prijave: www.melanieklein.org, info@melanieklein.org, tel. 345-7733569.

POSKUS VOŽNJE BY MTK - Mladinski Trebenški Krožek prireja brezplačen poskus vožnje za mlade med 14. in 18 letom. Prireditev bo potekala v nedeljo, 19. oktobra, na strehi veleblagovnice »Le Torri d'Europa« ob 14.00. Info in vpisovanje na 348-3288130 (tajništvo) ali mtk.trebce@gmail.com.

KOSOVELOV DOM SEŽANA - kulturni center Krasa in Javni sklad RS za kulturne dejavnosti objavlja javni razpis za 4. festival otroške popevke Brinjevka. Če si star/a do največ 13 let in nam želiš pokazati kako lepo poješ, se prijavi do 31. oktobra na Brinjevko. Vse informacije na www.kosovelov-dom.si.

TELOVADBNA ZA GOSPE V ZLATIH LETIH - Skupina 35-55 in vaditeljica Sandra vabijo na telovadbo za razgibavanje in za zdravo hrbtenico vsak torek, 9.00-10.00.

Prispevki

V spomin na strica Drejca darujeta Mitja in Aljoša Terčon z družinama 100,00 evrov za AŠD Sokol.

V spomin na tetko Emo Tomazič vd. Volk in Edija Kralja darujeta Danica in Radovan Šemec 30,00 evrov za COŠ P. Tomazič.

V spomin na sosedo Doro Knez vd. Praselj daruje Anica Faika in otroci 100,00 evrov za ŠD Kontovel.

Namesto cvetja na grob Drejca Terčona darujejo v njegov drag spomin Majda, Franja in Linko 60,00 evrov za nabrežinsko cerkev.

V spomin na Drejca Terčona daruje Caterina 25,00 evrov za ŠD Sokol in 25,00 evrov za AIRC.

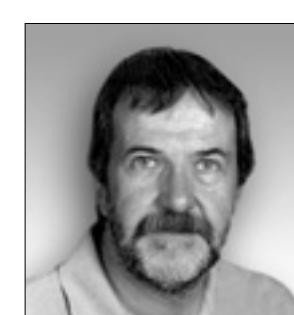
Namesto cvetja na grob Drejca Terčona daruje družina Venier 30,00 evrov za SKD Igo Gruden.

V spomin na dragega Bruna Zaharja darujejo cerkvene pevke od Korošcev 70,00 evrov za SKD Slovenec.

5.10.2010

5.10.2013

Paolo Hmeljak

Vedno v našem spominu

Svojci

SSG - Niz srečanj za predstavitev nove sezone

Aperitivi z gledališčem

V torek na Proseku, nato v Nabrežini in Miljah, pa še srečanje ob kavi v TK in nastop na Opčinah

Sledi srca so že privabile veliko zvezdih in novih abonentov Slovenskega stalnega gledališča z raznolikim programom, ki je vreden podrobne obravnave. V ta namen se je gledališče povezalo z nekaterimi društvami na teritoriju, da bi z njimi prideli niz srečanj z aperitivom, s kavo in s predstavo. Promocijska pobuda v sklopu abonmajske kampanje bo ponudila različna srečanja: dopoldne v duhu literarne kavarne, poseben aperitiv v popoldanskih urah, zvečer pa možnost ogleda komične predstave. Na vseh srečanjih bo Martina Kafol vodila pogovor z umetniško koordinatorko SSG Diano Koloini, ki bo predstavila vsebine nove sezone. Ob tem bodo interesenti lahko potrdili stare abonmaje ali vpisali nove.

Prvi aperitiv »z gledališčem« bo v tork, 8. oktobra, v Društveni gostilni na Prosek v sodelovanju s SDD Jaka Štoka, drugi v petek, 11. oktobra v kavarni Gruden v Nabrežini v sodelovanju s KD Igo Gruden, tretji pa v torek, 22. oktobra v kavarni Verdi v Miljah v sodelovanju z Društvo Slovencev miljske občine. Vsi aperitivi bodo ob 18.00.

V sredo, 23. oktobra, pa bo na vrsti dopoldansko srečanje (ob 10.00) Na kavi z

Prizor iz komedije Ne sprehajaj se no vendor čisto naga!

ARHIV

gledališčem v Tržaški knjigarni v Trstu. Sodelovali bodo založbi ZTT in Mladika, Slovenski klub in Društvo slovenskih izobražencev. Tržaška knjigarna je uvedla tudi širše sodelovanje z gledališčem v času abonmajske kampanje, saj je vpisovanje abonmajev možno tudi na sedežih knjigarn je v Trstu in na Opčinah.

V času abonmajske kampanje bodo pogovori o novi sezoni SSG potekali tudi

v kombinaciji z izrednimi ponovitvami uprizoritev iz prejšnje sezone. V sredo, 23. oktobra, ob 20.30 bo Prosvetni dom na Opčinah gostil predstavo in predstavitev: obiskovalci večera si bodo lahko ogledali zabavno vodilsko komedijo Georgesja Feydeauja Ne sprehajaj se no vendor čisto naga! v režiji Alena Jelena in bodo deležni tudi predstavitev letosnjega programa Sledi srca z možnostjo vpisovanja abonmajev.

Slikar Carlo Piemonti na odprtju razstave v zavodu Ad formandum

KROMA

AD FORMANDUM - Z združenjem Juliet Z razstavo People v novo šolsko leto

Pred nedavnim se je začel pouk na zavodu Ad formandum. Uvod v letosnje šolsko leto je bil v znamenju ustvarjalnosti. V sodelovanju z združenjem Juliet iz Trsta, ki že več let sodeluje z Ad formandum pri organizaciji umetniških večerov na zavodu, so namreč priredili razstavo umetnika Carla Piemontija. Mladi avtor, po rodu Goričan, je diplomiral iz umetnosti na Likovni akademiji v Milanu in je trenutno profesor risanja in zgodovine umetnosti na goriškem znanstvenem liceju. Ukvajarja se s slikanjem: leta 2011 ga je pomočnica kustosa Whitney Museum of American Art iz New Yorka Elisabeth Sherman izbrala za sodelovanje na 26. skupinski razstavi v sklopu mednarodnega likovnega natečaja v Agora Gallery v New Yorku. Leta 2012 je razstavljal na mednarodnem sejmu moderne umetnosti v Bolonji in na 54. Beneškem bienalu.

Razstava People na svojevrsten način nagovarja obiskovalce o potovanjih, morju, naravi in o osebah, ki se s temi temami povezujejo. Dela krasijo stavbo slovenskega zavoda in so na ogled vsak dan med delovnim urnikom. Na otvoritvi je o avtorju in razstavi spregovorila kritičarka Alessandra Vicari.

V imenu zavoda je navzoče nagovorila Annamaria Milič, ki je izpostavila plodno sodelovanje z združenjem Juliet.

»Trikrat na leto se srečamo z umetniki in njihovimi deli, ki jih združenje Juliet in njegov umetniški vodja Roberto Vidali predlagajo zato, da v naše prostore vlijemo kanček umetnosti in ustvarjalnosti, ki postane obenem gonilo za razmišljjanje in iskanje novih idej tudi v naši institucionalni dejavnosti, ki je pravzaprav izobraževanje in izpopolnjevanje v poklicu,« je povedala Miličeva.

Na družabnosti so gostje »predpremerno« okusili prigrizke, ki so jih pravili mladi kuhanji na gostinski šoli v sklopu notranjega kuhaškega natečaja in ki jih bodo postregli na letosnji izvedbi Barcolane. Prigrizke so spremjala vina kmetije Primozic z Oslavja pri Gorici.

Odprtje razstave je bilo tudi priložnost, da so predstavili še ostale dejavnosti, ki so jih na Ad formandumu pripravili za letosnje leto: od novembra bodo stekli tečaji jezikov (slovenščine in angleščine) in računalništva (osnove uporabe računalnika do učinkovite uporabe mobilne tehnologije). Pesta je tudi ponudba kuhaških tečajev: v programu je šest naslovov za šest različnih kuhaških večerov. Po uspehu lanskih izvedb bodo pozno pozimi priredili tudi šolo obrezovanja. Več informacij nudijo na sedežu v ul. Ginnastica ali na spletni strani www.adformandum.org.

KD Škamperle ponuja dejavnosti za mlade in odrasle

Kulturno društvo Slavko Škamperle, ki domuje na Stadionu 1. maj (na Vrdelski cesti 7) je z novim elanom že zakorakalo v novo sezono. Nekatere dejavnosti, ki potekajo v malih dvoranih v prvem nadstropju) so se že začele, vendar še je čas, da se zamudniki in radovedneži oglašajo ter se pridružijo.

Naj še enkrat opozorimo na redna srečanja za mlade in manj mlade. Ob pondeljkih poteka od 16.30 do 17.30 plesni tečaj hip hopa za otroke, ki ga vodi Jelka Bogatec; ob pondeljkih in četrtekih od 17.30 do 18.30 bodo na svoj račun prišli mladinci, od 19. do 20.30 pa odrasli, ki bodo pod mentorstvom Daše Grgič spoznali osnove in razvili veščine sodobnega plesa (contemporary dance). Ob sobotah se bo v dvorani od 10. do 12. ure srečevala dramska skupina osnovnošolcev pod mentorstvom Patrizie Jurinčič in Eve Kranjac, ob torkih in petkih pa je od 20. do 21.30 pa bo na vrsti tečaj joge z Janom Budinom. Enkrat mesečno (datum srečanj bo pravčasno objavljen na straneh Primorskega dnevnika in po šolah) pa bodo znova zaživele priljubljene pravljicne urice s pravljicarjem Glebom Verčem. Pa še namizni tenis za odrasle, rekreativce in nekdanje tekmovalce, ki poteka ob torkih, sredah in četrtekih v popoldanskih urah (referent je Flavio Possegia). Kakor zapisano, je razpoložljivih mest še nekaj, tako da, ko bi se kdo rad pridružil, naj se predstavi malo pred začetkom posamične vadbe oz. naj se oglasi na tel. 3497338101.

TRST

PONTEROŠ - Danes in jutri

Trg bo spet zaživel po zaslugi umetnikov

Nekateri umetniki kot Guillermo Gianpietro, Elisa Porro in Anselmo Luisi so si omisli performance, drugi kot Francesco Demundo posege v prostor. Iz odprtga okna bo pianistka Maria Rosa Pozzi izvajala koncert po zamisli Fabiole Faidiga. Massimo Premuda prinaša svoj avtomat, v katerem so na voljo umetniški proizvodi, med temi tudi katalog 35. performance skupine Gruppo 78. Minifestival Drive-on ponuja najmanjši kino na svetu, v katerega lahko vstopita le dve osebi naenkrat. Pod šotorom pa se bo mlad pisatelj Giuseppe Sforza pogovarjal s prisotnimi o umetnosti, arhitekturi in urbanem prostoru. Pričevanje Melite Richter o pomenu tega kraja za Balkan v povojnem času bo prispevalo k utrjevanju zgodovinskega spomina. Umetnik Adriano Bon bo pod svoj šotor sprejemal posameznike za pogovor o umetnosti. Mongolski šotor yurta bo otrokom ponujal različne dejavnosti. Ob 17. uri bo Laura Flores ponudila čaj.

Umetniki bodo s svojimi posegi oziveli prostor. Nekateri prihajajo iz tujih držav, na tržnici bodo ponujali sadove svojega ustvarjalnega dela: Giuliana Balbi, Serene Bellini, Marisa Bidese, Leandra Bucconi, Renzo Cevro-Vukovic, CLMCLCJC&MBMMF, Myriam Del Bianco, Simona Dibintonto, Cecilia Donaggio, Simon Kastelic, Cristina Lombardo, Orietta Masin, Jasna Merkù, Nadja Moncheri, Gianni Pasotti, Paola Pisan, Samantha Sila, Mamadou Sow, Erika Stocker-Micheli, Femi Vilardo in Fabio Zoratti s svojo harmoniko.

Ob 18. uri bo na sedežu združenja CO1 v ulici Torrebianca 10 odprtje razstave Presidio Ponterosso/Memorie, pri kateri sodelujejo Wendy d'Ercole in Massimiliano Schiozzi s fotografijami, filmi in dokumenti o Ponterosu v preteklosti, vabi posameznike, da prispevajo morebitno drugo gradivo. Fabrizio Gaio je za to priložnost zbral več jeansov s starimi krovji, ki so jih nekoč tu prodajali.

Predvideni so plesni dogodki, nastopi glasbenih skupin, branje poezij Claudia Grisancicha ob glasbeni spremljavi Paola Cervija Kervischerja, nastop gledališke skupine Interesshante, po 21. uri je na vrsti milonga s plesno šolo Guillermu Berzinša, afriški plesi ob zvoku tolkal, videoprojekcije Roberte Ciancole, Antonia Giacomina, Ivane Maksimovič in Elise Zurlo. Do 15. oktobra je možen ogled razstave v sklopu Barcolane v galeriji Luisi Art&Space v ul. s. Nicolò.

Dogodek sodi v sklop praznovanj ob 9. dnevnu sodobne umetnosti združenja AMACI (Musei d'Arte Contemporanea Italiani).

BARKOVLJE - Tradicionalni jesenski društveni pohod

Pohodniki odkrivali zgodovino in zanimivosti Južne železnice

Preteklo soboto je s sedeža Slovenskega kulturnega društva v Barkovljah krenila pisana društva pohodnikov, ki se je udeležila tradicionalnega jesenskega pohoda, ki je že vrsto let posvečen širokogradnemu in dejavnemu domačinu ter dolgoletnemu članu barkovljanskega društva Zoru Starcu.

Pohoda se je udeležilo precejšnje število pohodnikov, ki so v društvu sprva prisluhnili krajsemu predavanju prof. Marinke Pertot. Tema letosnjega pohoda je bila namreč železnica, ki je v 19. stoletju močno spremenila podobo naših krajev. Predavateljica in vodička je prisotne seznanila z bogato kulturno in zgodovinsko dediščino teh krajev. Nato pa so pohodniki krenili proti barkovljanskim klancem, od koder se je klub oblačnemu vremenu razprostiral čudovit pogled. Udeleženci pohoda so izvedeli, kdaj so nastale prve železniške proge in kdaj je nastala Južna železnica, ki je povezovala Dunaj s Trstom. Prof. Pertotova je povedala, da je bila ta smer najzahtevenejša, saj je bilo treba med Podonavjem in Jadranom premagati gorske verige. Za dela je bil odgovoren zelo inovativen beneški inženir Carlo Ghega, po katerem je v Trstu poimenovana tudi ulica. Ta človek naj bi bil v tistem času genij železniške tehnologije, saj je veljal za revolucionarnega človeka, ki je slovel tudi po svoji natančnosti in evropski viziji celotnega železniškega omrežja.

Pohodniki so z velikim zanimanjem prisluhnili, kako je v naših krajih relativno zgodaj dobili železnico. Pot je pohodnike vodila po različnih ulicah, kjer so nekoč gradili progo, vodička pa je mimo grede omenila tudi Ivana Martelanca, ki je v 19. stoletju ustanovil znano gradbeno podjetje.

Ob koncu pohoda, na katerem so udeleženci izvedeli, da je proga v marščem spremnila videz kraja, razlaščene pa so bile tudi nekatere barkovljanske posesti, se je pisana druština napotila v društvene prostore, kjer so jih domačinke postregle s pašašuto. (sc)

KOROŠKA - Povsem drugačno proslavljanje obletnice plebiscita

Letošnja proslava dvojezična in usmerjena v prihodnost

Poleg deželnega glavarja Kaiserja bosta spregovorila tudi Marjan Sturm in Josef Feldner

CELOVEC - Po deželnih volitvah marca letos, ki so desničarske svobodnjake odplaknile z vseh pomembnih funkcij v deželi, želi uradna Koroška pri letošnjem praznovanju koroškega plebiscita 10. oktobra 1920 demonstrativno odpreti tudi novo, predvsem v bodočnost zazrto poglavje. Novi koroški deželni glavar Peter Kaiser je včeraj ob predstavljivosti letošnjega uradnega sporeda praznovanja 93. obletnice plebiscita prihodnji četrtek v Celovcu namreč napovedal, da bo tokrat - v pesmi in besedi - primerno prisotna tudi slovenščina in z njo tudi koroški Slovenci. Geslo uradne proslave pa bo »Graditi prihodnost, razumeti preteklost«, proslava pa naj bi potekala »dostojno, spoštljivo in času primerno«.

Medtem ko bo na pokopališču v Trnji vasi pri Celovcu prvi del slej ko prej vojaškega značaja, bo na dvorišču deželnega dvorca drugi del v znanimenju skupnega. Koroška naj bi za druge dežele po-

stala »zgled za sožitje narodnih skupnosti«, je na včerajšnji tiskovni konferenci v Celovcu dejal deželni glavar. »Domovina so ljudje, pokrajina, socialne vezi in značilnosti,« je poudaril Kaiser in pristavljal, da imata oba naroda svoj prostor na Koroškem in zato bo na proslavi slišati pesmi in govor v obeh deželnih jezikih.

Med drugim bo zbor Oisternig iz Ziljske doline zapel slovensko narodno pesem »Nmai črez jizaro«, v obeh deželnih jezikih pa bo spregovorila matranci Zvezne gimnazije in Zvezne realne gimnazije za Slovence v Celovcu Lisa Sandrišer. Moderator proslave pa bo - poleg slavnostnega govornika, deželnega glavarja Petra Kaiserja - poklical za mikrofon tudi predsednika Zveze slovenskih organizacij na Koroškem Marjana Sturma in predsednika koroškega Heimatdiensta Josefa Feldnerja.

Kaiser je še dejal, da ob tem na novo začrtanem praznovanju obletnice ko-

Letošnja proslava obletnice plebiscita v deželnem dvorcu bo precej drugačna od dosedanjih

ARHIV

roškega plebiscita namenoma ne bodo vabili velikega števila gostov iz sosednjih dežel, saj »se moramo najprej sami navaditi na to (novo) obliko praznovanja«.

Kot je znano, so bila praznovanja koroškega plebiscita leta 1920, ko je skoraj 60 odstotkov prebivalstva v coni A oz.

južnega dela Koroške glasovalo za Avstrijo malo več kot 40 odstotkov pa za priključitev h Kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev, vsa desetletja obrnjena v preteklost in so potekala v nemškonočnalmu duhu in zmagje nad koroškimi Slovenci. (il)

ZAGREB - Z veliko večino glasov

Hrvaški sabor potrdil spremembo lex Perković

ZAGREB - Hrvaški sabor je včeraj z veliko večino podprt spremembo spornega zakona o pravosodnem sodelovanju v kazenskih zadevah s članicami EU, ki je znani kot lex Perković. Za spremembe, ki jih je predlagala vlada, je glasovalo 83 poslancev, 28 jih je bilo proti, osem pa se jih je vzdržalo. V skladu s predlogom vlade so iz zakona izbrisali časovno omejitev, da Hrvaška ne izroča svojih državljanov, ki jih druge evropske države na podlagi evropskega priporavnega naloga zahtevajo za kazniva dejanja, storjena pred 7. avgustom 2002. Včeraj sprejeta sprememba bo v skladu z dogovorom z Evropsko komisijo začela veljati 1. januarja 2014.

Določilo o časovni omejiti izročanja svojih državljanov je Hrvaška uvedla le tri dni pred vstopom v EU 1. julija letos, namen tega koraka pa naj bi bil predvsem preprečiti izročitev enega vodilnega nekdanje jugoslovanske obveščeval-

ne službe Udba na Hrvaškem Josipa Perkovića. Njegovo izročitev zahteva Nemčija zaradi umora hrvaškega izseljenca Stjepana Djurekovića na Bavarskem leta 1983.

Sprememba zakona o pravosodnem sodelovanju tik pred zdajci je hitro povzročila spor z Evropsko komisijo, ki je sprožila tudi postopek za uvedbo sankcij proti Hrvaški, zaradi česar je bilo ogroženo črpanje sredstev iz kohezijskih skladov.

Na hrvaški vladi so sicer prejšnji teden pojasnili, da zgolj spremembe zakona ne morejo zagotoviti izročitev Perkovića, ker v hrvaški zakonodaji ostaja dolčilo, po katerem mora sodišče zavrniti zahtevo za izročitev za kazniva dejanja, ki so zastarala v skladu s hrvaškimi zakoni. To bi bilo mogoče spremeniti le s spremembami ustave, s katerimi bi ukinili zastaranje hujših umorov.

DROGE - Opozorilo slovenske policije

Uživanje droge GHB je lahko smrtno nevarno

LJUBLJANA - Policia opozarja, da je lahko eksperimentiranje s prepovedanimi drogami škodljivo za zdravje oziroma lahko tudi smrtno nevarno. Policijsko upravo Ljubljana so namreč letos obvestili o 12 primerih domnevnega zaužitja prepovedane droge GHB, samo prejšnji konec tedna pa so policisti obravnavali štiri primere zastrupitve z zaužitjem omenjene droge. Vse štiri osebe so našli nezavestne na območju Ljubljane in ravno pravočasna intervencija zdravstvenega osebja je preprečila hujše posledice, kot je smrt.

Med 12 primeri zaužitja je bilo po navedbah policije devet moških in tri ženske. Med preiskavo so kriminalisti ugotovili, da je 11 oseb drogo zaužilo po lastni volji. V enem primeru sumijo, da je bila prepovedana droga podtaknjena, vendar drugih kaznivih dejanj, kot sta npr. posilstvo in tatvina, v zvezi s tem dogodkom policija ni potrdila. Droga GHB

v manjših količinah povzroča evforičen učinek, ki se lahko nekako primerja z zaužitjem alkohola (sprostitev, sreča, družabnost,...), pri večjih količinah pa oseba lahko postane omotična, zaspvana, izgubi zavest, bruha. Pri predoziranju pa je lahko smrtno nevarna, še posebej v kombinaciji z alkoholom, so pojasnili.

Inštitut za varovanje zdravja (IVZ) je na svojih spletnih straneh zapisal, da se GHB najpogosteje nahaja v obliki tekočine, je brez barve in vonja, zato ga je težko zaznati v pijači. Da bi se izognili nehotenemu zaužitju te droge, pa IVZ svetuje previdnostne ukrepe. Tako je treba pred uživanjem pijače preveriti, ali je platenka oziroma pločevinka zaprta, odsvetuje se uživanje pijač, ki jih nudijo neznane osebe, in pijač iz že odprtih platenk, kozarce s pijačo pa se ne sme puščati brez nadzora na mizi ali kje drugje.

Na črnem trgu se GHB prodaja v majhnih stekleničkah, pa tudi v obliki prahu in kapsul. Uporabniki ga najpogosteje zaužijejo oralno. Njegovi učinki pa nastopajo v časovnem obdobju od 10 minut do ene ure po uporabi in trajajo okrog dveh do treh ur, pa vse do enega dneva.

GHB je sedativ, ki vpliva na centralni živčni sistem. Pri manjših dozah (0,5 - 1,5 grama) ima GHB podoben učinek kot alkohol: uporabnik je sproščen, vesel in družaben, ima željo po poslušanju glasbe, plesu in pogovarjanju. Večje doze povzročijo vrtoglavicu, motnje ravnotežja, slabost in slabo počutje.

Pri predoziranju (več kot 2,5 grama ali kombinacija z drugimi drogami, alkoholom) nastopajo slabost, omotičnost in zaspanost, ki se pogosto stopnjuje vse do kome, krčev, upočasnjenega pulza, počasnega in plitvega dihanja ter smrti. Med prebujanjem so zastrupljenci pogosto agresivni, zmeleni in bruhajo.

Mešanje GHB z ostalimi drogami je zelo nevarno, kar še posebej velja za alkohol, heroin in pomirjevala, saj se učinki seštevajo in v tej kombinaciji hitro lahko pride do zastoja dihanja in smrti.

V primeru, da pride do zastrupitve, je treba čim prej na pregled k zdravniku, poleg tega se svetuje tudi, da se informacije o tem dogodku posreduje na anonimne telefonske številke nevladnih organizacij s področja drog ali policije. (STA)

fetno palico predamo vsaki novi generaciji« je dejal slovenski deželni svetnik, ki je mlade rojake posebej pozval, naj se v naše kraje večkrat vračajo in prav vedno cutijo, da prihajajo na tudi slovenska tla.

Deželni popust za nakup bencina podaljšan do 31. decembra

TRST - Deželni odbor je včeraj na predlog odbornice Sare Vito do 31. decembra letos podaljšal veljavnost popusta za nakup bencina in dizla. Še naprej bo tako za nakup bencina znašal 14, za nakup dizla pa 9 centov pri litru. V gorskih in delno gorskih občinah pa bo popust znašal 21 za bencin in 14 centov pri litru za dizel. Za podaljšanje veljavnosti popusta, ki bi sicer potekel 31. oktobra, se je deželni odbor odločil zaradi velikega vpliva, ki ga ima nakup nafnih derivatov na družinske proračune, pa tudi zaradi nadaljevanja gospodarske in družbene krize ter potreb družbenih pri prevozih zaradi dela ali šolanja.

Podaljšan »vikend« na sejmu Casa Moderna

VIDEM - Na videmskem sejmišču se bliža h koncu jubilejni 60. sejem Casa Moderna. Danes in jutri bo za obiskovalce odprt med 10. in 21. uro, v ponedeljek, ko bo sejem zaprl svoja vrata pa od 15. do 21. ure. Poleg predstavitev najrazličnejših rešitev za dom na zanimivih stojnicah so obiskovalcem na voljo tudi brezplačni nasveti. Tako je na primer tudi v zadnjih dneh rezervirati brezplačen pogovor z arhitekti v 6. paviljonu. Svetovanje traja 40 minut, pogovor z arhitektom pa je mogoče rezervirati po telefonu 0432-4951 ali neposredno na sejmu na stojnici (Architetto Consiglia (arhitekt svetuje).

Lisandra Rico trdi, da ni ubila zakoncev Burgata

VIDEM - Lisandri Aguila Rico je v četrtek popoldne vest o obsodbi na dosmrtni zapor sporočil njen odvetnik Carlo Serbelloni. »Obsodbo lahko sprejemam, ker nisem preprečilo tega, kar se je zgodilo. Toda nisem ju ubila jaz,« je potrdila svojemu odvetniku in s tem ponovila izjavilo, ki jo je dala na predzadnjem sodnem obravnavi, ko je tudi prebrala pisimo, v katerem prosi sorodnike ubitih zakoncev, naj ji odpustijo. Takrat je Lisandra tudi obtožila svojega polbrata Reiverja, da je on ubil zakonca Burgata. Odvetnik Serbelloni zdaj čaka na obrazložitev sodbe, nato pa bo vložil pritožbo.

Časar oproščen

KOPER - Nekdanjega predsednika uprave Luke Koper Roberta Časara in nekdanjega člena uprave Borisa Marzija je sodni senat pod vodstvom sodnice Tatjane Pavlovec oprostil obtožb v zvezi s posli s posli s hčerinškim družbam Luke Railport Arad in Trade Trans Terminal Arad v Romuniji. Uprava naj bi brez soglasja nadzornega sveta potrdila do-kapitalizacijo in na račun družbe Railport Arad nato tudi nakazala 1,5 milijona evrov. Tožilstvo je za Časara in bivšega člena uprave Borisa Marzija zahtevalo štiri leta zapora. Luko Koper pa je sodni senat napotil na odškodninsko pravdo. Časaru so v začetku leta v procesu v zvezi z nepremičinskimi posli Luke Koper pri Sežani za zlorabo položaja ali zaupanja pri gospodarski dejavnosti in nedovoljenega sprejemanja daril na prvi stopnji prisodili zaporno kaznen šestih let ter petletno prepoved opravljanja funkcij direktorja oziroma člena uprave v gospodarskih družbah. Sodba še ni pravnomočna. Na koprskem sodišču pa poteka še odškodninska tožba, v kateri Luka Koper od nekdanje uprave pod Časarjevim vodstvom zahteva večmilijonsko odškodnino za vrsto domnevno škodljivih poslov.

Energijska učinkovitost do konca leta še bolj ugodna

MIZARSTVO
DM

Proizvodnja notranjih lesenih vrat in stopnic

Obrtna cona »Zgonik«
Ulica Proseška postaja, 29/b
ZGONIK

Tel. 040 2528131
Fax 040 2529329
e-mail: d.milkovic@libero.it

Davčne olajšave za italijanske državljanе, ki bi radi izboljšali energijsko učinkovitost lastnega doma, so do konca leta še bolj ugodne. Z zakonskim odlokom 63/2013 iz 4. junija 2013 je namreč italijanska vlada časovno podaljšala časovne termine odloka 59/2009, pri tem pa še dodatno dvignila stopnjo popusta na davku Irpef iz 55 na 65 odstotkov. Zadnja novica je v tem okviru tako imenovani "Bonus Mobili" ozziroma dekret, ki je davčno olajšavo razširil tudi na stroške za nakup novega pohištva in gospodinjskih strojev. Vsak posamezen sklop posegov ima predvideno zgornjo mejo stroškov, za katere se lahko koristi davčni popust. Le-te bomo podrobnejše obravnavali v nadaljevanju članka; velja pa nasvet, da se v primeru konkretne odločitve vedno obrnete do strokovnjaka, ki vam bo rad pomagal na poti do maksimalnega dolgoročnega prihranka.

Kaj je

Gre za davčni popust, ki je namenjen vsem italijanskim državljanom, ki bi radi izboljšali stopnjo energijske učinkovitosti pri že obstoječih stavbah. Popust je torej omejen na prenovitvene posege in ne zajema novogradnje. Popust lahko koristijo lastniki ali najemniki (skratka, kdor konkretno plača stroške gradbenih posegov) vse do letosnjega 31. decembra, v primeru posegov na celem stanovanjskem bloku pa je časovni termin še dotatno podaljšan do 30. junija 2014. Vse to je bilo sklenjeno v zakonskem odloku 63/2013, s katerim si italijanska vlada prizadeva doseči višjo stopnjo energijskega varčevanja na celem državnem ozemlju.

Za vse stroške v času od 1. julija do 31. decembra 2013 bo tako plačnik imel pravico do popusta

na davku Irpef v stopnji 65 odstotkov. Za stroške, ki so bili obračunani pred 30. junijem pa velja prejšnja popustna stopnja. Kot že omenjeno, ima vsak posamezen sklop posegov posebno stroškovno omejitev, nad katero popust ne bo obračunan. Poleg tega, se davčni popusti ne seštevajo z drugimi olajšavami, vključno temi, ki so sicer namenjene prenovi poslopij, a ne predvidevajo nikakršnega energijskega prihranka. Vsi stroški morajo biti označeni v obrazcu za davčno prijavo, vsota popusta pa bo odšteta v desetih letnih obrokih.

Kako se koristi

Do 90 dni po zaključku vseh posegov, ki so namenjeni izboljšanju energijske učinkovitosti poslopija, mora pooblaščeni tehnik izdатi certifikacijo, ki potrjuje dejansko

učinkovitost posegov in omogoča dostop do zgoraj navedenih davčnih popustov. Energijsko certifikacijo in informativni obrazec o izvedenih poseghih (najdete ga na spletni strani www.acs.enea.it) je nato treba posredovati državni agenciji Enea ter tako pridobiti pravico do davčne olajšave. Vse zgoraj navedene tehnične in birokratske postopke ponavadi opravi isto podjetje, ki je izvršilo gradbene posege; ni pa sploh odveč, da se tudi plačnik zanima za vse te postopke. Najvažnejše je pa, da plačnik shrani takoj energijski certifikat kot tudi povratnico celotne dokumentacije, ki je bila posredovana družbi Enea. Poleg tega velja še poudariti dejstvo, da za vsa plačila, ki so namenjena izboljšanju energijske učinkovitosti, obstajajo posebne položnice, za katere moramo izrecno vprašati na banki oz. pošti in na katere morajo vedno biti označeni namen plačila in davčni številki plačnika ter podjetja, ki je opravilo posege.

Od junija tudi pohištvo

Največja in verjetno še najbolj priljubljena novica je davčni popust v stopnji 50 odstotkov tudi na pohištvu in gospodinjskih strojih razreda A+ za vsoto do 10 tisoč evrov. Popust zajema nakup postelj in ležišč, omar in omaric, stolov, miz, nočnih omaric, naslanjačev in sedežnih garnitur ter luči in aparativ za razsvetljavo. Iz popusta je izključen nakup vrat, talnih oblog oz. parketov, zaves in drugih dodatkov. V zvezi z gospodinjskimi stroji je pa popust namenjen nakupu hladilnikov in zmrzovalnikov, pralnih in pomivalnih strojev, kuhalnih plošč, električnih peči, mikrovalovnih peči, električnih naprav za ogrevanje, električnih radiatorjev, klimatskih naprav in drugih naprav za klimatiziranje. Stroški, za katere je predvidena

Železnina Tercon

Letve
Leseni in furnirski
izdelki
Vse za domače
mojstrovjanje

NABREŽINA 124, tel. 040 200122
www.zelezninatercon.com

Izločitev privatne greznice in neposredna
priključitev notranje kanalizacije na občinsko

Priprava in ureditev vse potrebne dokumentacije
v skladu z občinskimi določbami

25-letna izkušenost
550 že opravljenih posegov

Proseška postaja, 29/c- Zgonik - Obrtna cona
Tel.: 040 2528113 - Fax: 040 2528124 - info@danev.it

pohištvo
KRALJ

na Opčinah ul. Carsia, 45,
tel. 040.213579 info@kralj.it

davčna olajšava vključujejo tudi tiste za dostavo in montažo zgoraj navedenega blaga. Stroški morajo biti plačani do 31. decembra 2013. Vredno je poudariti, da davčna olajšava velja samo na novo nakupljene gospodinjske stroje in pohištvo ter samo v primeru, da je nakup blaga opravljen v sklopu prenovitvenih posegov.

Značilnosti poslopij in omejitve pri posameznih posegih

Posegi morajo biti opravljeni na že obstoječih poslopijih iz katerikoli katastrske kategorije (dom, pisarna, trgovina...), ki niso v fazi gradnje in ki že razpolagajo z ogrevnim sistemom, razen v primeru, ko posegi zajemajo inštalacijo sončnih topotnih panojev. Kot že omenjeno, ima vsak posamezni sklop posegov svojo posebno stroškovno mejo:

1. Posegi za izboljšanje energijske učinkovitosti: stroškovna meja 100 tisoč evrov.

V ta sklop spadajo vse vrste posegov, ki omogočajo čim višjo stopnjo varčevanja pri ogrevanju v zimskih mesecih. V tem primeru predstavlja referenco tako imenovani EPi (Indeks energijske učinkovitosti), predviden v ministrskem odloku iz 11. marca 2008. To pomeni, da število in tipologija posegov ni vnaprej točno opredeljena: najvažnejši dejavnik je konkretni rezultat. V primeru, da zaželeno energijsko stopnjo dosežemo s posegi, ki jih bomo opisali v naslednjih sklopih (npr. prenova oblog in/ali oken in/ali ogrevalne naprave), velja tudi za te zgornjastroškovna meja 100 tisočih evrov. V ta sklop torej spadajo bodisi prenova zimskih klimatskih naprav (ogrevalni kotli, topotne črpalki, centrale na biomaso, itd.), izolacijski posegi, ki ne spadajo v druge sklope in na splošno vse, kar pripomore k doseganju predpisane stopnje energijske učinkovitosti. Izključeni so pa kondenzacijski kotli, katere bomo obravnavali v 4. točki tega seznama.

2. Posegi na oblogah: stroškovna meja 60 tisoč evrov

Sem spadajo vsi posegi, ki omogočajo boljšo izolacijo poslopa, od strehe do talnih in stenskih oblog ter oken in vhodnih vrat. Sama prenova zgoraj omenjenih delov pa ne zagotavlja davčnega popusta: pri teh posegih potrebujemo namreč portdilo, s katerim tehnik uradno dokazuje, da smo z zgoraj omenjenimi posegi izboljšali (torej zmanjšali) topotno prevodnost poslopa.

3. Inštalacija sončnih panojev: stroškovna meja 60 tisoč evrov

Sklop zajema izključno sončne panoje, ki so namenjeni proizvodnji tople vode, tako sanitarni kot za ogrevanje. Za fotovoltaične panoje, ki služijo izključno proizvodnji električne energije pa obstajajo posebno namenjene davčne olajšave v stopnji 50 odstotkov (tudi v tem primeru je časovni termin 31. decembra 2013). V primeru termodinamičnih sončnih panojev, ki služijo bodisi proizvodnji električne energije pa tudi vode, se lahko koristi davčno olajšavo le za del posegov, ki so namenjeni ogrevanju. Vrednost lahko sami izračunamo z razmerjem med topotno in skupno proizvedeno energijo

4. Prenova zimskih klimatskih naprav: stroškovna meja 30 tisoč evrov

Ta sklop je namenjen izključno inštalaciji kondenzacijskih kotlov, ki so izključeni iz prve točke, in vsem posledičnim posegom na domači

topotni inštalaciji. Sem spadajo topotne črpalki, geotermične sonde, zemeljski kolektorji in drugi nizkotemperaturni ogrevalni sistemi, vključno z boilerji, ki delujejo v povezav s topotno črpalko.

Več informacij

Podjetja, ki se ukvarjajo z ogrevalnimi, vodnimi in električnimi inštalacijami so vedno na tekočem z najnovejšimi zakoni in predpisi, poleg tega pa vam znajo na najbolj učinkovit in enostaven način razložiti in predstaviti vse vrste gradbenih in inštalacijskih posegov, ki so najprimernejši za vaš dom. Sami pa lahko najdete vse informacije na spletni strani www.acs.enea.it, ki predstavlja referenčno točko za vsakogar namerava maksimalno izkoristiti vse omenjene davčne olajšave.

BIZJAK BORIS

Nabrežina Kamnolomi 63/A

- Izkopi - rušenje - kanalizacija
- gradbena, gozdna in cestna dela

Tel. 040.200103 - Fax 040.2024145 - Mob. 335.6939992
impresabizjak@spin.it

električne napeljave
alarmni sistemi
avtomatizmi za vrata

Fotovoltaični sistem
=
proizvodnja
čiste energije
+
prihranek denarja

(do 31/12/2013 je investicija
odbitna od davkov v meri 50%)

Obrtna Cona Zgonik – Proseška postaja 29/E
Tel/Fax 040 251065 Mob. 335 6002920

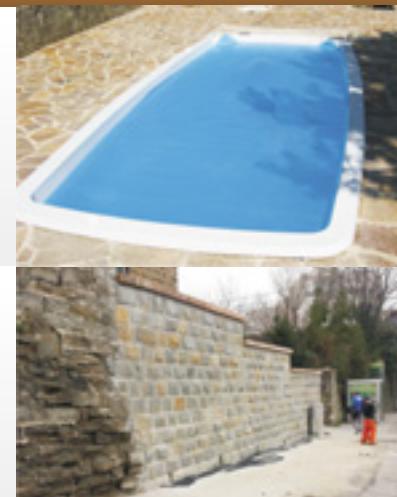

EDIL CARSO s.r.l.
GRADBENO PODJETJE IN OBOVOA ZGRADB
Obrtna cona ZGONIK Proseška postaja 29/B

Tel. 040.2528036 - Faks 040.2529521 - Mob. 348.5211656

www.edilcarso.it - e-mail: edilcarso@libero.it

Izgradnja
bazena v
Nabrežini

Sanacija
podpornega
zidu v Trstu

Certificirani po standardih ISO
in člani konzorcija KARST

tecnoedile s.a.s.
TRST, UL. COSULICH 9 (industrijska cona)
tel. 0039/040/827045 - 830688

www.tecnoedile.net mail info@tecnoedile.net

Gradbeni in industrijski stroji in oprema
prodaja in najem / servis / rezervni deli

Brezplačna številka
800 913 420

Jesenska energetska prenova.

termoidraulica
Geom. GIANCARLO FORAUS

info@termoideale.it / www.termoideale.it

Obrtna cona Dolina 547/1 (ts)

Sončni kolektorji in topotne črpalki
Alternativni viri energije
Fotovoltaični sistemi

TRŽIČ - Trije Bangladeševci za rešetkami zaradi izsiljevanja

Od para zahtevali denar in grozili njunim otrokom

Trojico Bangladeševcev, ki so jih tržiški karabinjerji v četrtek nekaj po 12. uri aretirali v novi kavarni na Trgu Unità, v samedem središču Tržiča, sumijo kaznivega dejanja izsiljevanja. Karabinjerji so bili s pojasnili glede preiskave in vzrokov aretacije je še isti večer precej skopi, včeraj pa je ozadje aretacije le prišlo na dan. Bangladeška državljanina, 35-letni M.H. in njegova partnerica, 43-letna A.R.M., sta namreč v sredo tržiškim karabinjerjem prijavila tri so-državljanke, 39-letnega I.D., 45-letnega Y.D. in 35-letnega D.M. zaradi izsiljevanja. Od para je I.D. zahteval večjo vsoto denarja, češ da se je znašel v hudi finančni stiski; ko sta mu denar odrekla, jima je trojica zagrozila, da se bo znesla nad njune mladoletne otroke. Strah pred morebitnimi nasilnimi dejanji je par privel do prijave karabinjerjem in posledične, z žrtvi izsiljevanja dogovorjene aretacije.

V četrtek sta dva karabinjerja - moški in ženska - v civilni obleki vstopila v tržiško kavarno in pozorno spremila do gajanje ob bližnjih mizicah, kjer je posebalo kakih deset Bangladeševcev. Med njimi je bil tudi M.H., ki je v domeni s karabinjerji enemu izmed sodržavljanov izročil belo, a s posebnim znakom zaznamovalo kuverto polno denarja. Karabinjerja sta še isti hip planila nanje in na pomoč poklicala ostale kolege, ki so v neposredni bližini kavarde čakali le na klic sodelavcev. Bangladeševce so potisnili k zidu in jih nato odrinili v avtomobile ter odpeljali v goriške zapore; trojico prijavljenih izsiljevalcev so zadržali (ostale pa izpustili) in v teh dneh jih bodo zasilišči tozilci.

Dogodek seveda ni šel mimo neopazno: stranke v baru, pa tudi mimoindoci so namreč zaprepadeno strmeli v priporoček, kakrnega običajno spremljamo le na televizijskih zaslonih. Prizor je porobil različna ugibanja, da gre za morebitno izsiljevanje zaradi pridobivanja delovnih mest ali pa ustreznih dovoljenj za bivanje, pa tudi za primer spodbujanja nezakonitega priseljevanja. Pred deset in več leti so namreč sile javnega reda prišle na sled bangladeških kriminalnih združbi, ki je proti plačilu spodbujala prihod tujcev v naše kraje in jim zagotavljala pridobitev potrebnega dovoljenja za bivanje.

Tržiška kavarna,
kjer so
v četrtek aretirali
kriminalno trojico

BONAVENTURA

TRŽIČ - Prihodnje leto začetek del na županstvu

Šest milijonov za obnovo

Del sredstev za gradbena dela bodo krili s prispevkom Dežele in posojilom, del pa iz občinskega proračuna

Obnova tržiškega županstva naj bi se začela sredi prihodnjega leta, po predvidevanjih naj bi bila razdeljena na dva dela, skupna investicija pa naj bi znašala šest milijonov evrov. Občinska uprava je del stroškov sicer nameravala kriti s prodajo pokrite tržnice v Uli della Resistenza, vendar se je namera izjalovila. Oprla se je zato na evropski zakon, ki dovoljuje, da bi drugi del obnovitvenega posega opravilo isto podjetje, ki bo poskrbelo za njegov prvi del; a vendar le v primeru, da stroški drugega ne presegajo polovčnih izdatkov prvega dela posega. Občinska uprava je moralata na vrat na nos v rebalans

proračuna 2013 vključiti nekaj sprememb, da bi podkreplila razpoložljiva sredstva in jih tako prilagodila budžetu za prvi del obnovitvenega posega. Uprava je obnovi iz proračuna po novem namenila 750 tisoč evrov, ki jih gre prijeti deželemu prispevku v vsoti 2,3 milijona evrov in pa posojilu v znesku 800 tisoč evrov.

»Računamo, da bomo natečaj za zakup del razpisali še pred koncem leta, tako da bodo slednja stekla že v prvih mesecih prihodnjega leta,« je ocenil občinski odbornik za finance Francesco Martinelli. Poslopije tržiškega županstva je že od lanskega leta zaprto iz varnostnih razlogov, saj je stavba povsem do trajana in na zunanjih stenah so se pojavile globoke razpoke. Obnovitvena gradbena dela predvisevajo utrditev protipotresne odpornosti stavbe in popolno reorganizacijo prostorov in njihove funkcionalnosti.

Načelnica skupine DS Giorgia Polli je še pojasnila, da bo za drugi sklop obnovitvenih del najverjetneje potrebnih dodatnih 2 milijona evrov, tako da na Občini računajo tudi na uporabo do datnega davčnega priliva, t.i. »zakladka« od prodaje družbe Iris. Seveda pa ne izključujejo, da bo morda Dežela FJK le poskrbela za spet nova sredstva.

GORICA - Razočaranje Livia Bianchinija

Poroke na skupnem trgu tudi tokrat ne bodo dovolili

»Kaj naj rečem? Izredno sem razočaran, vendar lahko takoj napovem, da nisem še vrgel puške v koruzo.« Goriški občinski svetnik Livo Bianchini tudi tokrat ni dosegel svojega cilja: Goričana, ki ju bo poročil 14. oktobra, usodnega »da« ne bosta mogla izreči na Transalpini, kot sta si želela. Občinski funkcionarji, katerim je župan Ettore Romoli zaupal nalogo, da zadevo preverijo, so namreč Bianchiniju še enkrat potrdili, da lahko civilne poroke potekajo le v »občinskih hišah«. Skupni trg ne spada v to kategorijo, zato na njem ni mogoče sklepati porok, pravijo na občini.

Svetnik SEL, ki se za poroke na trgu obeh Goric zavzema že več let, pa je drugačnega mnenja. »V Lignanu se na primer dogaja - vsaj tako pišejo časopisi -, da dopuščajo poroke na plaži. Na goriški obči-

ni so mi zagotovili, da so tamkajšnjo upravo poklicali in da je realnost drugačna: po njihovem navajanju potekajo poroke na občini, na plaži pa se le fotografirajo,« pravi Bianchini in nadaljuje: »To po mojem mnenju nikakor ne drži. Okrožnica notranjega ministrstva z dne 20. junija 2007 namreč dopušča občinskemu odboru, da z upravnim sklepom proglaši kateri kolikor kraj za »občinsko hišo«. Goriška uprava bitorej medjne lahko uvrstila tudi Transalpino, ki ima velik simbolen pomen za Evropo, tako kot je pred leti omogočila poroke na gradu. Župan mi je predlagal, da bi lahko neuradni del poroke s fotografijami izpeljali na Transalpini - ponudil se je, da bi še sam prišel -, uradni del s podpisom pa na županstvu. Čeprav se mu zahvaljujem, sem predlog zavrnil: stvari je treba izpeljati, kot je treba.« (Ale)

Med poroko

GORICA
**Danes pogreb
tragično umrle
77-letne ženske**

Svojci se bodo danes poslovili od Marie Machitella, 77-letne Goričanke, ki je v sredo umrla na svojem domu v Ulici Scigli. Kot smo poročali v minulih dneh, je ženska umrla zaradi hudi opelkin. V spalnici ji je bil usoden plamen gorečega plina iz kisikove jeklenke, ki jo je uporabljala v zdravstvene namene. Vzrok izbruha ognja je bil dokaj njasen, možno pa je, da je kisik zgorel zaradi cigarete. Policisti in gasilci so vsekakor takoj izključili vpletostenost tretje osebe: šlo je za tragično nesrečo, zato je sodnik v četrtek odredil pokop. Pogreb Marie Machitella bo danes ob 11. uri: masa bo v cerkvi Pija 10., pokopali jo bodo na glavnem pokopališču.

Pikapolonica z novo opremo

V slovenskem vrtcu Pikapolonica v Pevni bodo danes ob 10. uri predali namenu novo pohištvo, ki sta ga Združenje staršev in Večstopenjska šola s slovenskim učnim jezikom iz Gorice nabavila s pomočjo Fundacije Goriške hranilnice. Slovesnosti se bodo udeležili tudi predstavniki občinske in pokrajinske uprave.

Srečanje v KC Bratuž odpade

Srečanje na temo reforme krajevnih javnih uprav v deželi FJK, ki bi moralo potekati v ponedeljek, 7. oktobra, v KC Lojze Bratuž, odpade zaradi institucionalnih obveznosti deželnih odbornikov Paola Panontina in Mariagrazie Santoro. Pokrajinsko tajništvo SSK bo nov datum srečanja sporočilo naknadno.

Dvorec Lantieri vabi na obisk

V okviru pobude »Castelli aperti« (Odperti gradovi) bo danes popoldne in jutri na ogled tudi dvorec Lantieri na Trgu sv. Antona v Gorici. Jutri si bo v okviru iste pobude mogoče ogledati tudi grad v Spessi pri Koprivnem.

Vodena ogleda reklam

Na sedežu Fundacije Goriške hranilnice je do 20. oktobra na ogled razstava reklamnega gradiva iz fonda Passero-Chiesa. Danes in jutri ob 17.30 prirejajo vodena ogleda.

Glasovi vojne v času miru

V t.i. beneški palači v Ulici Sant'Ambrogio v Tržiču bodo danes ob 17. uri odprli razstavo »Voci di guerra in tempo di pace« (Glasovi vojne v času miru). Do 20. oktobra bo na ogled nekaj zanimivih eksponatov in vrsta lepih fotografij z enega najbolj krutih bojišč prve svetovne vojne, Grmada.

Razstava gob v Solkanu

V hotelu Sabotin v Solkanu prirejajo v sodelovanju z Gobarskim društvom Nova Gorica razstavo gob. Na vrtu restavracije jo bodo odprli v ponedeljek ob 16. uri. Gobje bogastvo bližnje okolice bo na ogled do srede. V hotelu ob tej priložnosti pripravljajo teden gobijih jedi, obenem pa vse, ki bodo v nedeljo, dan pred odprtjem razstave nabirali gobe, vabijo, da se jih v popoldanskih urah pridružijo na vrtu hotela Sabotin in sodelujejo pri nastajanju razstave ali pa preprosto za to, da se prepričajo, da so nabrane gobe užitne. Gobarjem bodo v pomoč člani Gobarskega društva Nova Gorica. (km)

Dobrodeleni rally

Na drugem Rallyju Nova Gorica so organizatorji zbirali tudi sredstva za fundacijo Vrabček upanja, kjer pomagajo Oddelku za invalidno mladino Stara Gorica. Skupno so zbrali 1.420 evrov, s katerimi so v bolnišnici kupili terapevtsko sobjeno kolo, ki so ga pacienti že nestreno pričakovali. (km)

Trajnostna mobilnost v Tržiču

Na Trgu Republike v Tržiču bo danes razstava avtomobilov, koles in motorjev na električni pogon ter drugih ekoloških vozil. Dogodek prirejajo v okviru tedna trajnostne mobilnosti.

Srečanje s športnimi društvimi

Deželna odbornika Gianni Torrenti in Sara Vito se bosta v ponedeljek, 7. oktobra, srečala s predstavniki športnih društev goriške pokrajine. Predmet razprave bosta položaj goriškega športa in njegova vloga v družbi. Srečanja, ki bo ob 18.30 v palaci Attems-Petzenstein, se bo udeležila tudi pokrajinska odbornica Vesna Tomšič.

NOVA GORICA - Župani o novi igralniški zakonodaji

Državni del Hita bi radi videli v občinskih rokah

Lokalne skupnosti pa nimajo denarja za dokapitalizacijo

Ker se je država pokazala kot slab lastnik Hita, čigar trenutna knjigovodska vrednost je blizu ničle, tako menijo župani Goriške, bi bilo po njihovem prepričanju najbolje, če bi država lastništvo te največje slovenske igralniške družbe prenesla na lokalne skupnosti. »Ki pa denarja za dokapitalizacijo Hita, tako kot država, nima,« v isti sapi priznava novogoriški župan Matjaž Arčon, »a menim, da bi bilo pomembno, da bi imeli večjo kontrolo nad tem, kateri privatni kapital bi vstopil v to podjetje.« Župani goriških občin so se včeraj v Novi Gorici sestali na pobudo goriškega poslanca Mirkra Brulca in pretresali predlog o novem zakonu o igrah na srečo. S svojimi predlogi nameravajo še v času javne razprave seznaniti predstavnike finančnega ministrstva, za katere upajo, da jim bo do prišli prisluhniti na Goriško.

»Že na prvem koaličnem usklajevanju smo vsi koalični partnerji ugodljivali, da je to slab zakon, da je potrebno ustaviti njegovo sprejemanje, ker je veliko neznank in pripraviti ustreznega. Sam sem seveda želel slišati tudi to, kaj menijo o zakonu župani, igralničarji pa so mi že poslali pripombe,« je povedal Brulc. Poudaril je, da se z župani strinja glede tega, da je igralniška dejavnost za ta prostor izjemno pomembna, »zato je prav, da se tudi župani vključijo v javno razpravo.«

»V predlogu zakona nas zelo čudi del, ki govorji o razpisu koncesije, ki naj bi se razpisovala za pet let, kar je nerealno, treba je natančno opredeliti vrste iger na srečo ... o veliko stvareh je treba še razpravljati in videti, kaj je namen zakonodajalca,« kaže Brulc slabosti novega zakona.

Župani so predstavili svoj predlog, po katerem bi, so prepričani, v Hitu bilo manj vpliva države in politike, »ki je izčrpavala to družbo.« Prenos Hita na občine bi bil najmanj sporen, ker država ne bi dala praktično nič denarja. Način delitve koncesijskih dajatev bi ostal kot doslej. Prednost bi bilo bolj transparentno vodenje in manj vpliva državne politike, s tem bi igralnice postale nosilci razvoja turizma, na ta način bi mi dobili tudi financerja za turisti-

Z leve Andrej Maffi, Franc Mužič in Mirko Brulc

čno dejavnost, ki je gotovo ena od prednostnih dejavnosti tega področja,« je svoj predlog, s katerim se strinjajo tudi ostali župani, povezel Aleš Bucik, župan Občine Renče-Vogrsko. Lokalne skupnosti se prav tako ne strinjajo s predlaganimi koncesijami, ki so s petletnim rokom prekratke in ob večjih vlaganjih v tej panogi nerealne. Prav tako se ne strinjajo s predlogom o delitvi koncesijskih v zaokroženih igralniških območjih. »Hit brez dokapitalizacije ne more preživeti. Bojim pa se, da bi prišel kdo, ki bi Hit zgorji izčrpal,« opozarja Brulc, ki pa obenem dodaja, da bi bila prodaja državnega deleža v Hitu, trenutno slaba, saj je njena vrednost nizka. Zato se zdi županom smiselnega ideja o prenosu lastništva na občine. Brulc je še poudaril, da je bilo doseganje nadziranje iger na srečo dobro in zato se sprašuje, zakaj je potreben ta sistem podprtosti. Prenos nadzora na Davčno upravo RS pa sploh ni smiseln, saj ima ta že sedaj preveč dela. Poslanec je povedal še, da bodo vlagali pripombe na predlog novega igralniškega zakona, ki je do konca oktobra še v javni obravnavi. Poskušali bodo doseči, da bi bil sedanji predlog umaknjen ter da se pripravi novega. (km)

KRMIN-GORICA Jazz&wine: za začetek Quintorigo

S koncertom ansambla Quintorigo v goriškem Kulturnem domu se v četrtek, 24. oktobra, ob 21. uri začenja 16. festival Jazz&wine of peace, ki so ga včeraj predstavili v Krminu. Prirediteli, kulturni center Controttempo, so tudi letos poskrbeli za pester štiridnevni program, ki bo ob koncertih uveljavljenih sodobnih jazz izvajalcev postregel tudi z enogastronomskimi dogodki. Najzabeležimo, da bo 25. oktobra v Krminu nastopil ansambel Mike Stern Band, The Fonda/Stevens Group bodo 26. oktobra v Novi Gorici, Tim Berne pa v Krminu, festival pa se bo zaključil 27. oktobra ravno tam z nastopom Joshua Redman Quarteta.

SOVODNJE - Sekcija prostovoljnih krvodajalcev

Število članov narašča

Drevi prirejajo tradicionalno solidarnostno baklado, v ponedeljek srečanje v Lokandi Devetak

Sekcija prostovoljnih krvodajalcev Sovodnje prireja danes že tradicionalno baklado. »Solidarnostno pobudo smo prvič izpeljali pred deset in več leti, da bi pomagali združenju Via di Natale, ki deluje v okviru onkološkega centra CRO v Avianu. Izkupiček baklade bomo takoj kot vsako leto namenili delovanju združenja, ki upravlja hospic za bolnike, ki se zdravijo v onkološkem centru in nudi njihovim svojcem možnost bivanja ob pacientu. Na začetku smo prispevali za samo gradnjo hospica, danes pa si prizadevamo za njegovo vzdrževanje,« nam je včeraj povedal 36-letni predsednik sovodenjskih krvodajalcev Stefan Tomsič.

Baklada poteka vsako leto v eni izmed vasi v goriški občini, kjer so dejavniki krvodajalci. Tokrat bo zaživel v Gabrijah, in sicer ob 19. uri v prostorih kulturnega društva Skala. Udeleženci se bodo z baklami v rokah sprehodili po vaških ulicah, krožno pot pa zaključili z družabnostjo v društvu.

Solidarnostno naravnani oktober se bo nadaljeval v ponedeljek v Lokandi Devetak na Vrhu, kjer se bodo sovodenjski krvodajalci z gostitelji, družino

NOVA GORICA - Boris Nemec pisal Bratuškovi »**Hitu se obeta tovarišijska privatizacija**«

BORIS NEMEC

KM

zelo enostavno pripraviti spremembe zakonodaje, ki naj omogočijo privatizacijo državnih igralnic ali podelitev novih koncesij. Ne smete pa pozabiti, da v klopek vladajoče koalicije sedijo poslanci, ki so v letih 2006-2007 za medije izjavljali, da ne potrebujemo milijardne investicije ameriškega Harrha, ker na Goriškem sploh ne potrebujemo novih delovnih mest in se bo posledično k nam naselilo na tisoče tujih delancev in bomo primorani graditi nove vrtce, šole ... Tudi v vaši stranki so danes vplivnejši, ki so mnenja, da morajo biti propadle državne igralnice cenen plen domačih elit in ne želijo nobene tuje investicije, četudi bi prinašala tisoče delovnih mest, stotine milijonov turističnih prihodkov in nove davčne prihodke za obubožano državno blagajno,« je neposreden Nemec, ki premierki v odprttem pismu postreže tudi z zgodovinskim podkonom: pravi namreč, da je do leta 1993 »neposvečena goriška elita« že bila lastnica igralniškega velikana po Markovičevi zakonodaji in je tako ogrožala interes slovenske »elite posvečenih izbrancev«, ki se je šele pripravljala na olastnjenje družbenega premoženja. »Zato je sredi leta 1993 izbruhnila strašanska medijska aféra HIT in že jeseni 1993 je bila v DZ RS, ob splošnem ljudskem odobravanju, sprejeta nova igralniška zakonodaja s selektivno progresivno obdavčitvijo, ki je bila uveljavljena s 1.1.1994. Od tedaj je država Hitu pobirala kar 55 odstotkov letnih prihodkov, dotedle le 8 odstotkov. Hit je konec leta 1994 zaključil s simbolično izgubo, a je zaradi izjemno hitro rastočih prihodkov uspešno preživel. Ker selektivni davčni primež ni uspel, je leta 1998 nastopila nacionalizacija Hitu in državni nadzorniki. No, potem pa je šlo vse po znanim receptu nacionalnega interesa in zaključek te zgodbe je sedaj v vaših rokah,« zaključuje odprto pismo predsedniku vlade Boris Nemec. (km)

V pismu predsednici je poudaril tudi, da naj vlada, če zares delovati v korist države Slovenije, v predlogu zakona že v izhodiščih jasno navede strateške prioritete, zaradi katerih se spreminja zakonodaja. Sam navaja dve: Zakon se sprejema zato, da bi z igralniškim turizmom v Sloveniji ustvarili tisoče novih in dobro plačanih delovnih mest. In pa: Zakon se sprejema zato, da se v naslednjih letih ustvari stotine milijonov evrov letnih igralniških in turističnih prihodkov od tujih gostov.

»Na navedenih strateških usmeritvah in privatizaciji smo vztrajali tudi ob pripravljanju Strategije razvoja slovenskega igralništva pri finančnem ministru Križaniču v letih 2009-2010, a žal neuспesno,« premierko spominja Nemec.

»Če vaša vlada soglaša z navedenimi strateškimi prioritetami, potem je

PODGORA - V nedeljo

Ob prazniku Matere Božje procesija po vaških ulicah

Podgora cerkev

BUMBACA

V Podgori bo jutri, 6. oktobra, praznik rožnovenske Matere Božje. Ob 8.30 bo v cerkvi sv. Justa molitev rožnega venca, ob 9. uri pa se bo začela slovesna sveča maša. Verniki se bodo ponovno zbrali popoldne: ob 14.30 bo molitev rožnega venca, sledilo bo besedno bogoslužje.

Verniki bodo ob 15.30 v procesiji po vaških ulicah. Spremljala jih

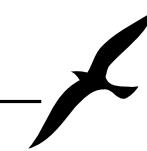
bosta pevski zbor Podgora, ki bo prepel Marijine pesmi, in godba iz Dobrodo. Po povratku v cerkev bodo na vrsti litanje, »Tantum Ergo« in blagoslov. Bratužev trg in Ul. San Giusto bosta zaprta za promet od 15. ure, ulice Monte Calvario, Attems, Pozzo, IV Novembre, Cotonificio in Slataper pa od 15.15 do začetka procesije.

ŠTEFAN TOMSIČ

BUMBACA

nih, ki so bili lani trije, letos pa so jih ravnno toliko sprejeli samo v prvih petih mesecih tekočega leta, tako da se do konca leta obeta še dodaten porast. »Sam do maja letos smo darovali 64 krat, medtem ko smo leto prej v istem obdobju darovali 58 krat, skupno pa 141 krat.« Posebnih potreb po krvi po Tomsičevih besedah trenutno ni. Nekoliko hujše je običajno zlasti v poletnih mesecih, ko je pomanjkanje večje, vendar je organizacija v teh primerih brezhibna. Pohvalil je namreč delovanje transfuzijskega centra, ki skuša v tesni povezavi s posamezнимi sekcijami (na Goriškem jih je 15) rešiti še najbolj hudo situacijo. (sas)

GORICA - Danes v Raštelu in na Verdijevem korzu

Lepotice in starodobni avtomobili vabijo na praznik v mestno središče

»Trgovci smo se potrudili, da bi pozivili Gorico kljub križnim časom, ki niso nikomur naklonjeni. Potrudijo naj se tudi Goričani z odzivanjem na naše pobude. Ne jamrajmo, raje se vprašajmo, kaj lahko vsakdo med nami storiti za svoje mesto.« S temi besedami je Beniamino Ursic, predsednik združenja trgovcev LeNuoveVie, pospremlj napoved, da bo Raštel danes prioritetske modne revije in enogastronomskih užitkov. Ravnog tako danes naj bi v znamenju mode in starodobnih avtomobilov živel tudi pesnica Verdijevega korza, ki kljub obetom nima še zaželenega utripa.

Najprej bo oživel Korzo. Deželne lepotice z ambicijami v svetu mode in lepotnih tekmovanjih se bodo pripeljale ob 16.30 na oldtajmerjih. Na sebi bodo imele oblačila iz jesenskih in zimskih kolekcij goriških trgovin, ki so pristopile k pobudi. Korzo bo tako prizorišče finalnega dela tekmovanja Miss Blumare, ki ga prirejata

agenciji Modica iz Gorice in Bker iz Nove Gorice; pred dvema letoma sta se povezali ter skupaj nastopata v svetu modnih dogodkov, skupaj sta tudi ustvarili blagovno znamko Kersia. »Drugi se kitijo z napovedmi o čezmjejnem sodelovanju, mi smo sodelovanje udejanili v desetih osebah, ki delajo bok ob boku, brez razlik, z istimi cilji,« sta povedala predstavnika agencije.

Dogajanje v Raštelu bo potekalo med 19. in 21. uro in bo kombinacija moderne revije in enogastronomke ponudbe. Na valu navdušenja zaradi množičnega obiska na prireditvi Okusi na meji želijo namreč iz Raštelu narediti ulico okusov. Potencial kraja je izreden in neizkoriščen, trdijo tako trgovci kakor občinski upravitelji. Protagonisti bodo zato gostinci in udeleženke modnega tekmovanja Miss Excellence; iz različnih krajev dežele jih bo k nam pripeljala modna agencija Mecforyou, ki ima izkušnjo s selekcijami za Miss sveta. Ob tej

priložnosti bodo nagradili tudi odličnost v športu: tokratni nagrajenec po 16-letni Goričan Lorenzo Glessi, ki mu napovedujejo mednarodne uspehe v plavanju.

Dogodek v Raštelu bo ob vsakem vremenu, saj ga bodo po potrebi z ulice preselili v prostore hiše Krainer, ki so polni sugestij. Prireditev na Korzu pa bodo v primeru slabega vremena odložili na prihodnjo soboto. Vitke manekenke in brezstrešni oldtajmerji dežja ne bi prenesli. Če se bo uresničila napoved enega izmed pobudnikov, trgovca z usnjeno galanterijo Claudia Tomanija, se bosta pripeljala tudi »zvezdnika« na štirih kolesih, in sicer avto znamke Cisitalia iz leta 1951, kakršnih je na svetu zelo malo, enega izmed teh pa razstavljajo v newyorskem muzeju Moma, in še avtomobil, ki je pripadal Oliverju Hardyju in Stanu Laurelu, njegov novi lastnik pa se z njim potepta po svoji rodni Vipavski.

Mateja in Gvido sta nas razveselila, ker malo

MIJO sta povila. Mnogo mirnih noči vam iz srca želimo mi vsi.

Aljoša in Vanja
Katerina in Roman
Sandi

...če bo hči, če bo hči,
bomo pili tri noči...

Ob rojstvu male

Mije

odborniku Gvidu Kovicu in ženi Mateji iskreno čestitamo in se z njima veselimo.

KD Sovodnje

Čestitke

ADA in LUCIANO praznujeta zlato poroko. Vse najboljše jima želijo sinovi Marco, Robert, Anita, vnukinja Nikol, vnuka Francesco in Kevin, snaha Maja, sorodniki in prijatelji.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
PROVIDENTI, Ul. Oberdan 3, tel. 0481-531972.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
BRAČAN (FARO), Ul. XXIV Maggio 70, tel. 0481-60395.

DEŽURNA LEKARNA DOBERDOBU
AL LAGO - PRI JEZERU, Rimská ul. 13, tel. 0481-78300.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
OBČINSKA 1, Ul. Aquileia 53, tel. 0481-482787.

Gledališče

23. GLEDALIŠKI FESTIVAL GORIŠKI GRAD v Kulturnem domu v Gorici: danes, 5. oktobra, ob 20.30 »Il visitatore« (Eric-Emmanuel Schmitt), nastopa gledališka skupina La Betulla iz kraja Nave (BS); predprodaja vstopnic v knjigarni Antonini na Korzu Italia 51/a v Gorici (tel. 0481-30212).

SLOVENSKO NARODNO GLEDALIŠKE NOVA GORICA: danes, 5. oktobra, ob 20. uri »Timon Atenski« (William Shake-

peare, Thomas Middleton); informacije na blagajna.sng@siol.net in po tel. 003865-3352247.

Kino

DANES V GORICI

KINEMAX Dvorana 1: 16.00 - 18.00 »I Puffi 2«; 20.00 - 22.10 »Rush«.
Dvorana 2: 16.45 - 18.30 - 20.15 - 22.15 »Gravity« (Digital 3D).
Dvorana 3: 17.30 - 19.50 - 22.00 »Diana - La storia segreta di Lady D.«.

DANES V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 17.30 »I Puffi 2«; 19.50 - 22.10 »Rush«.
Dvorana 2: 17.30 - 19.50 - 22.00 »Diana - La storia segreta di Lady D.«.
Dvorana 3: 16.45 - 18.30 - 20.20 - 22.20 »Gravity« (Digital 3D).
Dvorana 4: 18.00 - 20.00 - 22.00 »Bling Ring«.
Dvorana 5: 17.45 - 20.00 - 22.10 »Anni felici«.

Razstave

FOTOKLUB SKUPINA 75 vabi na 15. fotosrečanje danes, 5. oktobra, ob 18.30 v Kulturnem domu v Gorici. Razstavljalni bodo Jelena Blagović iz Hrvaške, Matej Pelhan, Tone Stojko in Foto klub Kamnik iz Slovenije ter Stefano Tubaro, Giovanni Viala in Miran Vižintin iz Italije; več na www.skupina75.it.

ZDruženje skulptura 2001 vabi na »7. Kiparsko srečanje«, ki bo potekalo od 5. do 12. oktobra na Jeremitišu. Umetniki bodo na delu vsak dan od 10. do 12.30 in od 14. do 17. ure, v soboto, 12. oktobra, bo ob 19.30 zaključna prireditev z razstavo kipov in družabnostjo. Sodelovali bodo Maria Eterna Baratta, Daniela Cetani, Maria Teresa Cetani, Giulia Crainich, Aurora Folioni, Franc Kocjan, Nivea Kofol, Sisto Lombardo, Michele Petruž, Tjaša Remec, Aleksander Starc, Niko Šimac in društvo Most - kamnoseki iz Manč - Ajdovščina; ob slabem vremenu bo prireditev v župnijski dvorani v Štandrežu.

VPOKRAJINSKIH MUZEJIH v grajskem naselju v Gorici je na ogled razstava z naslovom »La Provincia di Gorizia e Gradišca: autonomia e governo 1861/1914. Letture di un territorio«; do 3. novembra 9.00-19.00 od torka do nedelje. 6. oktobra in 3. novembra bo vstop prost in bosta ob 11. uri brezplačna vodenja ogleda razstave, sledila bosta aperitiva.

DRUŠTVO ARS vabi na odprtje skupinske razstave kulturnega združenja ENDAS iz Tržiča v galeriji ARS na Travniku v Gorici v torek, 8. oktobra, ob 18. uri. Razstavo bo predstavila Maria Grazia Persolja.

SKD TRŽIČ vabi na ogled razstave »Podobe iz lesa« Franca Armanija v Galeriji Alle antiche mura v Ul. Flli Rosselli 20 v Tržiču; do 10. oktobra ob delavnikih 10.00-12.00, 17.00-19.00, v nedeljo 10.00-12.00.

V KULTURNEM CENTRU LOJZE BRATUŽV

Gorici je v sodelovanju z Galerijo Rika Debencnika na ogled razstava umetnika Božidarja - Teda Kramolca; do 12. oktobra od ponedeljka do petka 17.00-19.00.

Koncerti

VIVACENTRO JAZZ VTRŽIČU do 19. oktobra: danes, 5. oktobra, v baru Da Marino na Drevoredu San Marco 36 koncert kitarista Andree Massarie; več na www.vivacentro.it.

Šolske vesti

SLOVENSKI STROKOVNI JEZIK IN IZRAZOSLOVJE v informacijsko-komunikacijski tehnologiji: 16-urni brezplačni tečaj v okviru evropskega projekta »Jezik-Lingua«. Vsebine: uporaba slovenskega strokovnega jezika na področju novih tehnologij; uporaba slovenskega strokovnega terminologije; nadzor nad mešanjem jezikov in interferencami med sporazumevanjem; učenje iz konkretnih primerov; simulacija dejanskih komunikacijskih situacij. Tečaj bo potekal na AD FORMANDUMU v Trstu (ul. Ginnastica 72) v dneh 8., 15. in 22. oktobra od 18. do 21. ure in v dneh 9. in 16. oktobra od 18. do 21.30. Informacije: teco01@jezik-lingua.eu, tel. 345-9703933.

SLOVENSKO STROKOVNO IZRAZOSLOVJE

VEJ je poklicni žargon v kmetijstvu in lokalni proizvodnji: 16-urni brezplačni tečaj v okviru evropskega projekta Jezik-Lingua. Vsebine: uporaba slovenskega strokovnega jezika na področju kmetijstva in lokalne proizvodnje; uporaba strokovne terminologije; nadzor nad mešanjem jezikov in interferencami med sporazumevanjem; učenje iz konkretnih primerov; simulacija dejanskih komunikacijskih situacij. Tečaj bo potekal na konferenčni dvorani ZKB (Ul. Ricreatorio 2 - Općine) v ponedeljek 7., 14. in 21. oktobra ob 18. do 21. ure in v sredo, 9. in 16. oktobra od 18. do 21.30. Informacije: teco01@jezik-lingua.eu, tel. 345-9703933.

STRATEŠKI DESIGN

80-urni tečaj po univerzitetni diplomi za specializacijo na področju upravljanja organiziranih enot. Od metodologij analize do tehnik project managementa s posebnim poudarkom na marketinških strategijah v gostinstvu. Tečaj je brezplačen, financira ga Evropski socialni sklad. Namenjen je odraslim brezposelnim osebam z univerzitetno diplomo; informacije: Ad formandum, Korzo Verdi 51 (tel. 0481-81826, go@adformandum.org).

MINI ŠOLA SLOVENŠČINE, ANGLEŠČINE

IN ITALIJANSČINE za otroke od 1. do 5. razreda osnovne šole. Učenje jezikov skozi pravljice, besedne igre, glasbo, ustvarjalni gib in likovno ustvarjanje je za otroke na tej razvojni stopnji idealen pristop; informacije v Hiši pravljic, tel. 334-1700-19.00, v nedeljo 10.00-12.00.

ŠTANDREŽ Gledališki abonma za dobro voljo

Prosvetno društvo Štandrež tudi letos prireja »Abonma ljubiteljskih gledaliških skupin«. Cikel predstav, ki bo na ogled v župnijski dvorani Anton Gregorčič v Štandrežu, se bodo začeli 20. oktobra ob 17. uri s komedijo »Mandragola« v izvedbi KD Kontrada - Kanal. 3. novembra ob 17. uri je na programu ljudska drama »Razvalina življenja« (nastopa KUD Polzela), 17. novembra ob 17. uri pa komedija »Ne zdaj, srček...«, ki jo bo uporil DPD Svoboda - Loška Dolina. 8. decembra ob 18. uri bodo gledalcem ponudili komedijo »Lahkokrilec« v izvedbi KUD Svoboda - Zalog. 25. januarja ob 20. uri bo na vrsti premiera »Trije vaški svetniki« (Max Real - Peter Militarov), nastopa dramski odsek PD Štandrež, v režiji Jožeta Hrovata. Abonmajsko ponovitev bo 26. januarja ob 17. uri. Prodaja abonmajev, vstopnic in rezervacij sedeža pri blagovni 6. in 13. oktobra od 11. do 12. ure in eno uro pred vsako predstavo; informacije po tel. 0481-20678 (Božidar Tabaj).

Z vodičem na ogled razstave

V muzeju sv. Klare na Verdijevem Korzu v Gorici je na ogled razstava »Guardare di gusto« (Pogled z užitkom) v organizaciji združenja Prologo. Odprta bo do 3. novembra ob petkih, sobotah in nedeljah od 10.30 do 12.30 in od 16.30 do 19.30. Danes bo ob 17. uri brezplačen voden ogled razstave.

Danes Balkan circus

V knjigarni Ubik v Gorici bodo danes ob 16. uri predstavili knjigo Balkan circus Angela Florama. Z avtorjem se bo pogovarjala Mara Contardo.

70. obletnica požiga vasi

Danes bo v Kostanjevici pri Ligu na Kanalskem Kolovratu potekala pravljica ob 70. obletnici napada in požiga vasi. Slovesnost se bo začela ob 11. uri, slavnostni govornik bo zgodovinar Branko Marušič. (km)

Solidarnostna tržnica

Združenje Tutti insieme bo jutri na Placuti priredilo solidarnostno tržnico, ki jo bodo pospestrili z igrami in drugimi dejavnostmi. Javnost vabi na obisk med 8. in 14. uro.

otroke iz vrtca; informacije po tel. 347-1243400 (Magda).

GORIŠKA PISARNA KROŽKA KRUT obvešča, da bo v torek, 8. oktobra, zaprta. Zainteresirane prosijo, naj se obrnejo na pisarno v Trstu, tel. 040-360072.

SPDG obvešča, da bo v novi sezoni rekreacijska telovadba za odrasle potekala vsako sredo med 20. in 21. uro v telovadnici Kulturnega doma v Gorici. Prvo srečanje bo v sredo, 9. oktobra; informacije po tel. 338-7995474 (Aldo).

VADBEN DOMU A. BUDAL V ŠTANDREŽU

od 1. oktobra dalje; Pilates: ponedeljek, torek in četrtek 19.00-20.00; Pilates senior (za starejše): sreda 17.30-18.30; spinning: ponedeljek in sreda 20.00-21.00 in 21.00-22.00; zumba: torek in četrtek 20.00-21.00, sreda 19.00-20.00; trebušni plesi: torek 19.00-20.00 (od 15. oktobra dalje); jogi obraz: urnik po dogovoru z vaditelji; informacije in prijave: Pilates in zumba, tel. 00386-70-820453 ali suzana.komel@gmail.com; spinning, tel. 347-8800556 (Sara); trebušni plesi, tel. 340-3814478 (Antonella); jogi obraz, tel. 347-0335969 (Petra).

Prireditve

SPDG vabi v nedeljo, 20. oktobra, na tradicionalno druženje ob kostanju.

KULTURNO ZDROUŽENJE NOI... DEL'LARTE iz Gorice prireja v sodelovanju s Pokrajinškim muzeji dva umetniška laboratorija za otroke med 6. in 12. letom starosti v prostorih Pinakoteke v palači Attems na Trgu de Amicis 2 v Gorici: danes, 5. ok

SLOVENIJA TA TEDEN

Država, stranska žrtev

DARJA KOCBEK

Z napovedjo ljubljanskega župana Zorana Jankovića, da se bo potegoval za vrnitev na mesto predsednika največje vladne stranke, levošredinske Pozitivne Slovenije (PS), se je v Slovenijo ob vse hujši gospodarski krizi vrnila še politična. Izvršni odbor PS jo je resda poskušal odvriti s preložitvijo kongresa, a je s tem hkrati spravil na ničlo avtoritetu predsednice vlade Alenke Bratušek, ki bi se na kongresu stranke čez dva tedna za predsedniški položaj morala spopasti z Jankovićem. Preložitev kongresa (z ne prav določenim rokom »do naslednjih volitev«) zaradi napovedi Jankovičeve kandidature namreč pomeni, da Bratuško in ožje vodstvo nista prepričana, da imata podporo članov največje vladne stranke, to posredno priznanje pa je na drugi strani oslabilo položaj celotne vlade.

Janković je moral mesto predsednika stranke, ki jo je ustanovil leta 2011 tik pred volitvami, zapustiti v začetku letosnjega leta, ker protikorupcijski komisiji ni znal pojasniti izvora vsega svojega premoženja. Njegov umik je bil pogoj za se stavo sedanje vlade pod vodstvom Bratuške, ki je takrat postala predsednica PS. Začasno rešitev naj bi največja vladna stranka potrdila na kongresu, a je premierki načrte prekrizjal Janković.

Bratuško mu je v četrtek v javnem pismu sporočila, da Slovenijo v prihodnjih dneh čakajo za državo pomembne odločitve, »čas za igrice« pa se je nepovratno iztekel. Napovedala je tudi, da bo odstopila kot predsednica vlade, če bo predsednik stranke spet postal Janković. Nihče namreč »ne sme imeti iluzij, da bi lahko volilni kongres stranke uporabil za vzvod, s katerim bi si podredil predsednico vlade ali kako drugače

dosegel cilj, ki ga pred tem ni uspel«. Tako je Bratuškova, ki je sprejem proračuna v parlamentu nameravala vezati na zaupnico vlad, spomnila Jankovića, da mu takoj po volitvah kot zmagovalcu ni uspelo sestaviti vlade.

Toda Zoran Janković niti Silvio Berlusconi, da bi se umaknil zadnji hip, ni. Ob odločitvi izvršnega odbora o preložitvi kongresa je izjavil, da to ni nezaupnica njemu, zato ostaja kandidat za predsednika stranke: »Ko sem se odločil za kandidaturo, sem pojasnil, da imam zanje nekaj razlogov, ki jih bom pojasnil na kongresu stranke. Pri tem vztrjam in se ne umikam. S tako resnimi zadevami se ne igram.« Da je tudi država resna zadeva, še posebej resna v tednih, ko pričakuje odziv Bruslja na proračun in druge protikrizne ukrepe, Janković očitno ne misli.

Zaupanja med koaličskimi partnerji Jankovičeva poteza seveda prav tako ni okrepila. Socialdemokrati, druga največja koaličska stranka, so prepričani, da preložitev kongresa PS politične krize ne more rešiti, ampak jo lahko le poglibi. V Državljanški listi odločitev o preložitvi kongresa označujejo kot polovičarsko, nad njo so razočarani, saj kaže na to, da PS ni sposobna razčistiti razmer znotraj stranke in opraviti potrebnega očiščenja. Upokojenski Desus, ki je septembra grozil z odhodom iz vladne koalicije, pa meni, da odločitev o preložitvi kongresa ohranja stabilnost koalicije in vlade.

Četudi bodo koaličske stranke v prihodnjih dneh razprtje v največji vladni stranki spet dale na stranski tir, državljanom političnega obračunavanja ne bodo prihranile. Desnosredinska opozicija je v tem tednu namreč napovedala interpelacijo proti ministru za finance Urošu

Čuferju in proti ministru za notranje zadeve in javno upravo Gregorju Virantu.

Prvi naj bi bil po oceni največje opozicijske stranke SDS osebno in politično odgovoren zaradi predloga za podelitev neomejenega državnega poročstva pri nadzorovani likvidaciji dveh manjših zasebnih bank Probanke in Factor banke, s predlogom za razrešitev člena SDS Andreja Šircelja z mesta neizvršnega direktorja v slabih banki pa je Čufer po mnenju predlagateljev interpelacije krišil zakon. V SDS Čuferju očitajo tudi, da iz Probanke in Factor banke ni pravočasno umaknil za 600 milijonov evrov depozitov države.

Interpelacijo zoper Viranta pa je napovedala Nova Slovenija zaradi predloga združevanja občin, nedodelane in nejasne zakonodaje, ki je vodila v nepravilnosti pri izplačilu plač javnim uslužbencem, zaradi škodljivega delovanja za državo v primeru povračila odškodnin »tako imenovanim izbrisanim«. To so ljudje, ki jih je država pred 20 leti brez zakonske podlage izbrisala iz registra stalnih prebivalcev Slovenije in so zaradi tega izgubili vse pravice, ki pripadajo državljanom Slovenije. Nova Slovenija ministru Virantu očita še, da je nezakonito razrešil načelnico ljubljanske upravne enote, ki je ljubljanska mestna svetnica te stranke, in sum korupcije pri nakupu letalskih vozovnic.

Na vrnitev politične krize so se reseda neuradno, a zlovešče hitro odzvali v Bruslju. Po poročanju nacionalne tiskovne agencije STA opozarjajo, da je za Slovenijo politična stabilnost »absolutno nujna«, saj je ključna za naglo in odločno ukrepanje, tudi pri odločanju o tem, ali bo Slovenija potrebovala program pomoči oziroma kateri program bo potrebovala - le za banke ali celovit program s trojko.

SKLAD MITJA ČUK SVETUJE

Govorne sposobnosti

Jezik je abstrakten sistem, ki ga sestavljajo glasovi, zlogi in besede ter komplikirana slovinka. Pri posamezniku se razvija tako, da je tesno in zpleteno povezan s telesnim, kognitivnim (sposavnim) in družbenim razvojem. Govor se pri otroku razvija na čudovit način: ko je še skoraj dojenček, že začenja oblikovati prve besede, razumevati njihov pomen in osvajati svet s svojim govorom. Prezaposluje ga neverjetna možganska dejavnost. Večinoma se ta razvoj v krajšem ali daljšem času dobro izteče, vendar ni vedno tako. Včasih je potrebna strokovna pomoč.

Razvoj govora se po mnenju izvedencev začne že pri še nerojenem otroku v maternici, brž ko se mu dovolj razvije slušni sistem in začenja zaznavati zunanjé šume. Razne raziskave so, na osnovi merjenja zarodkovih srčnih frekvenč, pokazale, da zarodek drugače reagira na materinščino kot pa na tuj jezik. Če se običajno v okolju sliši npr. slovenščina in naenkrat prevlada italijanščina, se zarodkova srčna frekvenca zviša. Otrok ne pride na svet in že zna govoriti, vendar že sliši in vidi. Posluša in išče očesni stik z mamo ter zaznava njen glas. Vse to je osnovna komunikacija. Pri tem pa ni pasiven. Sam že proizvaja tihе cvileče zvoke ali jok. Kasneje grgranje in brbljanje. Ti prvi zvoki so pri vseh otrocih enaki, tudi pri gluhih. Gre za nekakšno univerzalno otroško govorico, ki izgine pri šestem mesecu starosti, ko se pojavi bebljanje, otrok že izgovarja prve zlage in posnema zvoke, ki jih sliši okoli sebe. V to obdobje spada prvo izražanje v materinščini, hkrati pa je to obdobje, ko gluhi otroci »utihnejo«.

V nekem pogovoru za švicarski dnevnik je docentka za otroški govor na Freiburški visoki šoli za logopedijo Karen Sehn izjavila, da morajo biti starši prav v tem razvojnem obdobju pozorni. Če faza bebljanja pri otroku kasni več kot pol leta, je bolje opraviti test za sluh. Slušni umanjkljaj navadno odkrijejo že pri pregledu novorojenčka in njegovem neodzivanju na zvoke.

Približno pri enem letu starosti začnejo otrok izgovarjati prve besede.

Največkrat: »mama« ali »tata« ali »avto«. Kar pač najbolj pritegne otrokovo pozornost. Tedaj ne posnema le glasov, pač pa začenja razumevati njihov pomen. Reagira na svoje ime. Z odkrimanjem lahko odgovori na vprašanje »Ali bo še malo mleka?«. Če se ta faza zavleče za kaka dva meseca, naj staršev ne skrbi. Karen Sehn priporoča, naj se navdihnejo pri afriškem reku »Trava ne bo nič hitreje rasa, če jo bomo vlekle« in naj imajo potrpljenje: zametek govora je v otroku in za svoj vznik ne potrebuje posebnih spodbud. Spodbujanje staršev naj se omeji le na ustvarjanje najboljšega okolja, v katerem se bo otrok dobro počutil in razvijal. Za to je potreben ljubeč odnos in resnično zanimanje staršev za komunikacijo z otrokom.

Otrok potrebuje čas samo zase, brez prekinjanja mobijev, brez navzočnosti računalnika ali televizijskega zaslona. Otrok potrebuje očesni stik, nekoga, ki ga bo poslušal in se odzival na otrokove signale.

Docentka logopedije Karen Sehn meni, da stare mame to počenjajo intuitivno, kadar se ukvarjajo s svojimi vnuiki, ko iz svojega spominja izprasijo stare igre in stare rimane pesmice. Ko na kolenih nona otročka zabava z Diči, diči, diča, urno na konjiča! to ni le skupna kratkotrajna zabava, pač pa hkrati kombinacija ritmičnih rim in gibanja, ki ima spodbujevalni učinek na razvoj govora. Rime namreč opazijo na zvočno strukturo jezika.

Vsi otroci ne odraščajo v idealnem okolju. Pri razvoju govora okolje lahko marsikaj naredi narobe ali pa opusti kaj koristnega. Ne glede na to

TA TEDEN EDINOST PRED 100 LETI

GLASILO POLITIČNEGA DRUŠTVA »EDINOST« ZA PRIMORSKO

Edinost je tokrat objavila poročilo zaskrbljenih delavcev ritarne pri Sv. Soboti. »Naučeni smo sicer, da prenašamo marsikaj in da molčimo o marsikateri krivici. Ali tudi potrežljivosti in molčanje potrežljivega delavca so nekje postavljene meje. Če je mera prepolna, prekipeva. In mera neverjetnih razmer v naši tovarni je res že polna. Krivic, ki se nam gode kakor Slovencem, naj omenimo le mimogrede. Na vsej tovarni ni niti enega slovenskega napisa. Vse je italijansko in - nemško. A vendar bi se moralno vodstvo tovarne ozirati nekoliko tudi na nas, svoje slovenske delavce. Posebno razne prepovede di naj bi bile v jeziku, ki ga mi razumem.«

Sedaj pa je v glavnih stvari. Najprej naj zabeležimo dejstvo, da med onimi, ki nam zapovedujejo, je tudi renjikolov. In da ti ljudje nimajo srca za nas, je znano. Žalostno

dejstvo je, da trpimo škodo tudi na svojih gmotnih interesih. Dogajase, da temu ali onemu delavcu niso zaračunjene po dve, tri ure dela, včasih celo celi dnevi, in da mu na koncu tedna ne izplačujejo dotičnega zaslužka. Ako mož opozarja

poslujočega uradnika na pomoto, ali ne dobiva odgovora, ali pa veli: »Pridite jutri!« ali: »Pridite pozneje, sedaj nimata časa!« In tako prihaja, da mora delavec po štiri - petkrat beračiti za zasluženo plačilo, in da dobiva, kar je manjkal, še le naslednjo soboto. Tu bi se moralno enkrat napraviti red. Mi mislimo, da od petka do izplačila v soboto zvečer se lahko natančno uredijo računi, da bo dobival delavec točno, kar je zaslužil preko tedna. In to se uredi tem laglje, ker se zaslužek sobote, pri nekaterih delavcih tudi petka, izplačuje še naslednje sobote.

Čudno se nam zdi tudi, da placilnih knjižic zadnja dva tedna ne dobivamo, kakor nekdaj, ne dobivamo nekoli pred izplačevanjem, ampak še pri vstopu v sobo, tako, da se človek, ki ne zna dobro čitati, niti ne utegne uveriti, je-li vse prav vknjiženo, ali ne. Vzrok bo najbrže v tem, da nima nikdo časa, da bi pregledal prejšnje vknjižbe in izračunal, kar se je preveč vplaca za bolniško blagajno.

Prosimo redakcijo, naj preišče to stvar bolj natančno, ker se nam godi očitna krivica.«

TA TEDEN

PRIMORSKI DNEVNIK
GLASILO OSVOBODILNE FRONTE SVOBODNEGA TRDEŠKEGA GORIVCA

PRED 50 LETI

skovalcev in prijateljev, »da se bomo v njem vsi - še bolj kot doslej - počutili kot v domu slovenskega prijateljstva in neprisiljene družabnosti«.

Uvodni program obnovljenih »torkovih večerov« je izpolnil s kratkim koncertom komorni zbor »J. Gallus« pod vodstvom prof. Ubalda Vrbca. Zbor, ki je tokrat po sili razmer nastopil samo v moški sestavi in okrepljen z nekatерimi pevci iz Bazovice, je zapel tri pesmi, in sicer »Tam, kjer pisana so polja«, »Oj dekle kaj« in »O večerni uri«, kvartet je podal pesmi »Ko so fantje« in »Terezinka«, kvintet pa pesem »Moja kosa«.

Prav ob tem kratkem programu, ki pa je bil podan zelo dobro v vseh treh sestavah, smo ponovno občutili, kako lepa je slovenska pesem in kako zelo je škoda, da se nam nashi zbori tako poredko oglašajo. Po programu se je razvila prijetna domača družabnost, ves večer pa je bil kar najbolj primerni uvod v novo sezono.«

V Gregorčičevi dvorani je potekalo odprtje nove sezone Slovenskega kluba. »Za to priložnost je bila Gregorčičeva dvorana, kot redno v lanski sezoni, zopet polna številnih prijateljev kluba, ki je že v tako kratkem času dokazal ne samo koristnost, temveč celo nujnost svojega obstoja.«

Zbrane klubove prijatelje in goste je nagovoril idejni oče in duša klubovega delovanja dr. Robert Hlavaty, ki je predvsem poudaril, da bo klub tudi v tej drugi sezoni hodil po isti poti kot doslej, da si bo prizadeval čimbolj ustrezti svojemu namenu, to je gojiti družabnost, pospeševanje kulturnega življenja, pouku in zabavi. Klub se bo tudi v novi sezoni držal tradicionalnih »torkovih večerov«, ki naj vše večji meri postanejo dragocena priložnost, »da se zberemo prijatelji in vsi tisti, ki nas druži skupna miselnost, skupne želje in cilji, katerim želimo in hočemo ostati zvesti«. Dr. Hlavaty je poudaril, da so vrata kluba odprta vsem in je pozval vse prisotne, naj propagirajo namen kluba in še bolj razširijo krog njegovih obi-

Se Barrichello vrača v formulo 1?

SEUL - Brazilski voznik formule 1 Rubens Barrichello se bo najverjetneje vrnil v dirkalno karavano. Kot je dejala direktorica ekipi Sauber Monisha Kaltenborn, naj bi 41-letni Barrichello prihodnje leto sedel prav v njihovem dirkalniku. »Vemo, da ima izkušnje. Rad bi se vrnil, torej bomo videli. Odločitev bomo sprejeli v pravem času,« je za časnik Autosport dejala Kaltenbornova. Barrichello je formulo 1 zapustil po sezoni 2011.

Dve mesti lige ABA za evroligo

LJUBLJANA - Danes bodo znova oživelka košarkarska igrišča v ligi ABA. Slovenija ima samo dva predstavnika; Krka bo danes doma igrala proti Budućnosti, Union Olimpija (na sliki Nebojša Joksimović) je že sinoči igral v Skopju. Bistvenih novosti ni. Trinajst udeležencev je istih kot v prejšnji sezoni; izpadel je Split, ligi pa se je priključil Mega Vizura iz Kruševca. Redni del šteje 26 krogov do konca marca, najboljše štiri ekipe pa se bodo uvrstile na zaključni turnir. V evroligo bosta napredovala finalista, v evropski pokal še tri ekipe.

NOGOMET - Slovenski selektor Srečko Katanec v pričakovanju odločilnih kvalifikacijskih tekem

Šest točk in pika

Milanovega nogometnika Valterja Birse na prihodnjih kvalifikacijskih tekma Slovenia ne bo. Šempetr se je poškodoval med ogrevanjem pred tekmo lige prvakov proti Ajaxu

ANSA

LJUBLJANA - Selektor slovenske nogometne reprezentance Srečko Katanec je v Ljubljani obelodanil seznam igralcev, na katere bo računal na zadnjih kvalifikacijskih tekma za svetovno prvenstvo 2014 proti Norveški in Švici. Na seznamu večjih presenečenj ni, sta pa zaradi poškodb tokrat odsotna Valter Birsa in Josip Iličić. V skupini E po osmih tekma vodi Švica z 18 točkami, sledijo Islandija s 13, Slovenija z 12, Norveška z 11, Albanija z desetimi in Ciper s štirimi točkami.

»Da se ne ponavljam preveč, ker je dolgočasno, cilj je osvojiti šest točk. Ve se, kaj moramo narediti in v kakšnem položaju smo. Ena točka nam ne prinese ničesar. Remija se ne moremo veseliti. Moramo zmagati. Upam pa, da bodo vsaj ti, ki so na seznamu, na zbor prišli zdravi,« si je v uvodu novinarske konference zaželet Katanec, ki bo moral malce krpati vrzeli ob odsotnosti omenjenih vezistov.

Kljub temu pa meni, da bo šlo za pre-

cej izenačen obračun: »Norvežani igralsko niso močnejši. Imajo pa delavnost, ampak v tem jih moramo biti enakovredni. Če bomo enakovredni še v fiziki, pristopu in vsemu skupaj, potem bo v redu, saj tehnično niso boljši. Tudi oni imajo težave, v obrambi so počasni, nimo ekstremno dobri tehničarjev, hitri tudi niso posebej.«

Norvežani so sicer pred dnevi dobili novega selektorja, Egila Olsna je zamenjal Per-Mathias Hoegmo. »Gotovo lahko prinese dodatne, nove ideje. Za igralce pa je to nova motivacija. Če so pravi, se bodo dokazovali novemu trenerju. Verjetno bo vnesel nove poglede, novo vizijo, videli pa borno, kaj to pomeni. Vemo sicer, kako igrajo. Ni jih lepo gledati, je pa težko igrati proti njim. Sam vem, kaj in kako postopati, fantje pa bodo to izvedeli še skozi treninge,« o vplivu menjave norveškega selektorja in sami igri te skandinavske vrste pravi Katanec.

Slovenija, 29. na lestvici Mednarodne nogometne zvezze, in Norveška (39.) sta se doslej srečali šestkrat, kar petkrat so zmagali Skandinavci, enkrat pa sta se tekme razšla brez zadetkov. »Kar se tega tiče, so Norvežani absolutno favoriti. Rezultatsko gledano. Preteklost obstaja, poglejmo izide. Je reprezentanca, ki nam objektivno ne leži. To je resnica. Poskusili pa bomo to statistiko vsaj malce popraviti v našo korist,« pravi Katanec.

Slovenska reprezentanca se bo zbrala v pondeljek na Brdu pri Kranju, tekmo z Norveško bo igrala v petek v Ljudskem vrtu ob 20.45, zadnji kvalifikacijski obračun pa bo 15. oktobra v Bernu proti Švici (20.00). (STA)

Seznam igralcev: - vratarji: Samir Handanović (Inter), Jan Oblak (Benfica), Jasmin Handanović (Maribor); - branilci: Siniša Andelković (Palermo), Mišo Brečko (Köln), Boštjan Cesar (Chievo), Branko Ilić (Hapoel Tel Aviv), Bojan Jokić (Villarreal), Dejan Kelhar (Qabala), Andraž Struna (Giannina), Martin Milec (Maribor); - vezisti: Kevin Kampl (Red Bull Salzburg), Andraž Kirm (Groningen), Rene Krhin (Bologna), Jasmin Kurtić (Sassuolo), Dejan Lazarević (Chievo), Aleš Mertelj (Maribor), Nejc Pečnik (Crvena zvezda); - napadniki: Roman Bezjak (Ludogorec), Zlatan Ljubijankić (Omiya Ardija), Tim Matavž (PSV Eindhoven), Milivoje Novaković (Omiya Ardija).

(4 točke). Belo-modri bodo po porazu v Ogleju skušali osvojiti celoten izkupiček. Primorci bo prav tako doma, v Trebišah, gostil nevarno Isontino, ki ima le dve točki manj na lestvici (6). V 2. amaterski ligi bo Zarja v Bazovici gostila zadnjeuvrščeni Roianese (1 točka). Zarja je favorit, saj je doslej slavila zmago na vseh štirih tekma. Zanimivo bo tudi v 3. amaterski ligi. V 3. krogu bo Gaja gostovala na Opčnah pri Opicini. Primorje pa bo na proseski Rouni gostilo tržaško Chiarbolo.

JUVENTINA - SOVODNJE - V mlađinskih kategorijah bo ospredju južniški derbi v goriškem pokrajinskem prvenstvu našačajnikov med Juventino in Sovodnjami. Tekma bo ob 10.00 na igrišču v Podgori. Danes se bodo na Goriškem začela tudi prvenstva začetnikov (nastopajo Sovodnje A in B ter Juventina) in cicibanov (Juventina A in B, Sovodnje in Mladost). Na Tržaškem se bodo prvenstva začetnikov in cicibanov začela 12. in 13. oktobra.

D-LIGA - V 6. krogu se bosta jutri (15.00) na tržaškem Roccu srečala Triestina z novim trenerjem Rossittom in tržaškim Ufm slovenskega nogometnika Alena Carlja. (jng)

Matteo Muienesan (Vesna) KROMA

Posnetek z nedeljskega tekmovanja pri Miljah

16 Sobota, 5. oktobra 2013

Primorski dnevnik

16.10.2013

16.10.2013

16.10.2013

16.10.2013

16.10.2013

16.10.2013

16.10.2013

16.10.2013

16.10.2013

16.10.2013

16.10.2013

16.10.2013

16.10.2013

16.10.2013

16.10.2013

16.10.2013

16.10.2013

16.10.2013

16.10.2013

16.10.2013

16.10.2013

16.10.2013

16.10.2013

16.10.2013

16.10.2013

16.10.2013

16.10.2013

16.10.2013

16.10.2013

16.10.2013

16.10.2013

16.10.2013

16.10.2013

16.10.2013

16.10.2013

16.10.2013

16.10.2013

16.10.2013

16.10.2013

16.10.2013

16.10.2013

16.10.2013

16.10.2013

16.10.2013

16.10.2013

16.10.2013

16.10.2013

16.10.2013

16.10.2013

16.10.2013

16.10.2013

16.10.2013

16.10.2013

16.10.2013

16.10.2013

16.10.2013

16.10.2013

16.10.2013

16.10.2013

16.10.2013

16.10.2013

16.10.2013

16.10.2013

16.10.2013

16.10.2013

16.10.2013

16.10.2013

16.10.2013

16.10.2013

16.10.2013

16.10.2013

16.10.2013

16.10.2013

16.10.2013

16.10.2013

16.10.2013

16.10.2013

16.10.2013

16.10.2013

16.10.2013

16.10.2013

16.10.2013

16.10.2013

16.10.2013

16.10.2013

16.10.2013

16.10.2013

16.10.2013

16.10.2013

16.10.2013

16.10.2013

16.10.2013

16.10.2013

16.10.2013

16.10.2013

16.10.2013

16.10.

Danes Bor (tudi po TV) in Breg

V 2. krogu košarkarske deželne C-lige bosta Breg in Bor danes prvič nastopila pred domaćim občinstvom. Ob 18.30 se bo Bor (na sliki trener Dean Oberdan) na Stadionu 1. maja spoprijel s Servolano, ki je bila v prvi tekmi uspešna proti Cervignanu. Bo-rova tekma bo v živo na sporedu po televiziji FvgSport Channel (kanal 113) in po spletu www.fvgsportchannel.com. Breg bo v Dolini ob 20.30 gostil Monfalcone. Brežani bodo skušali brez Ciglianija premagati tržiški Monfalcone.

KOŠARKA - Nova sezona ŠZ Jadran v državni diviziji C Lega Adecco DNC

Uspehi že pred startom

Po »vrocem« poletju, ko je bil zara-đen finančnih razlogov pod vprašajem celo obstoječi članski ekipe, se pri ŠZ Jadran ni pred začetkom nove sezone zgodilo nič še prelomnega, vendar pa lahko že pred ju-trinjskim prvenstvenim startom beležijo že kar nekaj uspehov. Prvi, de facto doseženim »prem minut« pred zapadlostjo roka za vpis, je že v tem, da bodo v državni C-ligi sploh nastopili. Drugi je v tem, da ne bo do imeli nič slabše ekipe, ker so vsi igralci (tudi najboljši) potprežljivo čakali na - dolgo časa skrajno negotov - razvoj do godkov in naposled tudi dočakali srečen konec, kar kaže na izjemnost kolektiva, na globoko povezanost med igralci, strokovnim vodstvom in odborom, večinsko se stavljeno iz nekdanjih igralcev zlate gene-racije. Tretji je v tem, da stopa Jadran v novo sezono kadrovsko okrepljen in z dogovorom o sodelovanju prav z vsemi slovenskimi društvi, ki se v Italiji ukvarjajo s košarko.

V sistem ŠZ Jadran sta zdaj poleg Do-ma, Kontovela, Sokola in Poleta polno-pravno vključena tudi Bor in Breg. »Na mladinskem področju so vsa društva tesno in organizirano povezana v dogovor, ki zadeva predvsem mladinski sektor, čigar ka-kovost bo zaradi tega še večja. Vse mladinske ekipe od 15. do 19. leta starosti so zdaj združene pod okriljem projekta Ja-dran, vsako društvo pa ohranja samostoj-nost na otroški in članski ravni,« je na pred-stavitev sezone v dvorani ZKB na Opčinah povedal predsednik Adriano Sossi.

Sossi je tudi ponovil misel, da bi Jadran, če drugače ne bi šlo, nadaljeval svoje poslanstvo izključno na mladinskem področju, vendar da bi brez članske ekipe težko obdržali motivacijo gibanja na potrebnih ravni. Odločitev, da se ligi ne odpovejo, je naposled dozorela zaradi podpore glavnega sponzorja Roberta Franca in dru-gih manjših sponzorjev ter prizadavanj ZSŠDI za sistemsko financiranje projekta, ki od vedno stremi k sodelovanju med vse-mi društvami in je »genetsko« naravnан v smer kakovosti in ovrednotenja sloven-skega igralskega in strokovnega kadra, po-sredno zato tudi slovenskega jezika. »ZSŠDI si prizadeva, da bi o pomenu pro-jekta Jadran, ki daleč presega športno sfe-ro, prepričala tudi zamejsko civilno druž-bo,« je med drugim povedal predsednik naše krovne športne organizacije Ivan Pe-terlin.

EKIPA - Krstni nastop v državni di-viziji C bo jutri proti Arditu v goriškem Pa-labigu, s pričetkom ob 18. uri. Ardit je Jadran letos že premagal na Turnirju K2 sport.

ABONMAJI - Jadran bo domače tek-me tudi letos igral v openski Polisportivi ob sobotah ob 20.30. Novost so abonma-ji. Cena znaša 50 evrov za 13 tekem. Tri tekme so v bistvu zastojn. Informacije in rezervacije na tel. 333-9888277 (Lara), 340-3470977 (Nina) in 338-6985052 (Da-mian).

SEDEŽ - Novega ima Jadran zdaj v televodnici Ervatti, hvala ŠD Kontovel.

ODBOR - V nadaljevanju junija pre-kinjenega občnega zборa so v novi odbor vključili Damjana Pertota, Ivana Perčiča ter predstavnika Bora Daria Kovačiča, Breg bo svojega predstavnika določil naknadno. Odbor: Robert Franco, Dario Kovačič, Edi Kraus, Ivan Perčič, Damjan Pertot, Sandi Rauber, Adriano Sossi, Valter Sossi, Boris Vitez, Ivo Volpi, Peter Žerjal, predstavnik Brega.

A. Koren

OB ROBU - Priznanje trenerju Petru Brumnu »Hvala, ker ste me vsa ta leta prenašali!«

Trener Peter Brumen in košarkar Jadrana Christian Slavec

KROMA

»Za nas ni le trener, temveč predvsem vzgojitelj, ki nas je naučil delovnih navad in nam dajal življenske napotke, ki nam še zdaj koristijo v vsakdanjeni življenju,« je ob podelitev priznanja Ljubljancu Petru Brumnu, prvemu trenerju ŠZ Jadran v dalnjem letu 1976 povedal njegov nekdanji igralec, zdaj predsednik ŠZ Jadran Adriano Sossi. Brumen, popularni »Pero«, je po 37 letih sklenil trenersko kariero pri nas, zato je Jadran na četrtkovi predstaviti sezone njemu v čast pripravil krajšo slovesnost, ki pa je bila zelo občutena. Brumen, v zamejstvo ga je k Jadranu privabil Branko Lakovič kot je sam spomnil, je pri nas s strokovnega vidika oral košarkarsko le-dino, nasledili pa so ga sami odlični slovenski strokovnjaki, ki so prispevali k legendarnemu vzponu članske ekipe ŠZ Jadran.

»Meni je v čast, da sem bil del te zgodbe. To, da se je Jadran z zgolj zamejsko zasedbo igralcev ob napredovanju v takratno enotno B-ligo uvrstil med 64 najboljših ekip v Italiji s 60 milijoni prebivalcev in z bogato košarkarsko šolo, je nepozabno. O Jadranu so pri nas takrat razpravljali tudi nonoti in none po maši. To je bil zamejski fenomen in izjemni športni uspeh. Najbolj se veselim tega, da so me takrat na kosišu ali v klet vabili navadni ljudi. Hvala, da ste me vsa ta leta prenašali,« se je za priznanje zahvalil Brumen, ki je znan po svoji prekipevajoči temperamentnosti. V dar je dobil tudi uokvirjeno karikaturom Mateja »Kekas« Grudna.

Morda najbolj pronicljivo misel o Brumnu pa je v četrtek najbrž zrekel predsednik ZSSDI Peterlin. »Z našim prostorom si se tako istovetil, da je postal tudi tvoj.« (ak)

Tavčar: »Nerazrešena dilema Batich in Ban«

»Ekipa je enaka lansi, manjka sicer Spigaglia, ki pa lani ni bil tako odločajoč kot leto prej. Vidnejšo vlogo bo pod košem imel letos De Petris, ki je zelo dober košarkar, mora pa biti bolj samozavesten in bolj prodoren. Igralci, predvsem mlajši imajo leto več izkušenj, hvalevredno je, da je Borut Ban tudi letos ostal zvest Jadranu. Matija Batich in tudi Ridolfi lahko že letos odigrata pomembno vlogo. Ključna za Jadran ostaja nerazrešena dilema, kako uskladiti med sabo Daniela Baticha in Boruta Bana, katero vlogo naj kdo ima v ekipi, glede na to, da nobeden izmed njiju ni pravi play maker, igrati pa morata hkrati oba. To je za trenerja največji iziv, saj vse druge igralce dobro poznamo, točno ve-mo, kaj zmorejo Christian, Peter, Matteo, kaj Saša, hvala bogu, da ga Jadran ima, saj brez hibno opravlja v ekipi vso umazano delo.«

JADRAN 2013/2014

Daniel Batich	1988	185	play
Matija Batich	1994		play
Borut Ban	1992	190	bek
Christian Slavec	1979	183	bek
Matteo Marusič	1983	202	center
Peter Franco	1977	198	kriло
Carlo De Petris	1992	200	center
Saša Malalan	1989	193	kriло
Martin Ridolfi	1996	180	bek
Lamberto Leghissa	1995	197	center
Andrej Žerjal	1994	180	bek
Aleksander Sardoč	1996	182	bek
Tadjan Škerlj	1993	178	play

Trenerja: Andrea Mura in Mario Gerjević

prej do novice

www.primorski.eu

Danes v živo po našem spletu

vse tekme naših članskih ekip

TUDI NA
iPadu
in iPhone

Dobiš nas tudi na
twitterju
primorski_sport

Domači šport

DANES

Sobota, 5. oktobra 2013

NOGOMET

PROMOCIJSKA LIGA - 15.30 v Špetru ob Soči (San Pier): Isonzo - Juventina

1. AMATERSKA LIGA - 15.30 v Miljah: Muglia - Breg

3. AMATERSKA LIGA - 18.00 v Štarancanu: Pro Staranzano - Mladost

ZAČETNIKI - 15.00 v Sovodnjah: Sovodnje A - Ronchi B; 16.00 v Štandrežu: Juventina - Audax B

ODBOJKA

ŽENSKA C-LIGA - 18.00 v Repnu: Zalet - Volleybas

KOŠARKA

DEŽELNA C-LIGA - 18.30 v Trstu, 1. maj: Bor Radenska - Servolana; 20.30 v Dolini: Breg - Monfalcone

JUTRI

Nedelja, 6. oktobra 2013

NOGOMET

ELITNA LIGA - 15.30 v Repnu: Kras Repen - Tricesimo

PROMOCIJSKA LIGA - 15.30 v Terzu: Terzo - Vesna

1. AMATERSKA LIGA - 15.30 v Trebčah: Primorec - Isontina; 15.30 v Sovodnjah: Sovodnje - Fogliano Turriaco

2. AMATERSKA LIGA - 15.30 v Bazovici: Zarja - Roianese

3. AMATERSKA LIGA - 15.30 na Opčinah: Opicina - Gaja; 15.30 na Prosek, Rouna: Primorje - Chiarbola

DEŽELNI NARAŠČAJNIKI - 10.30 v Trstu, Ul. Petracco: Trieste Calcio - Kras

NARAŠČAJNIKI - 10.00 v Podgori: Juventina - Sovodnje

NAJMLAJŠI - 10.30 v Štandrežu: Juventina - Isonzo; 10.30 na Prosek, Rouna: Kras - Pro Staranzano

ODBOJKA

MEMORIAL VELJAK

11.00 v Repnu: Sloga Tabor - Bibione, sledi Bibione - Fužinar, sledi: Sloga Tabor - Fužinar

KOŠARKA

DRŽAVNA DIVIZIJA C - 18.00 v Gorici, PalaBigot:

Ardita - Jadran Franco

NAMIZNI TENIS

ŽENSKA A2-LIGA - V Zgoniku, 10.00: Kras - Alfieri Romagna; Tramin - Siena; 12.30: Kras - Tramin; Alto Sebino - Siena; 14.30: Tramin - Alfieri, Kras - Alto Sebino

ŽENSKA B-LIGA - Od 10.00 v Trevisu: Sistiana, Kras, Gemona, Mortise, Sarmeola, Duomofolgo

POJUTRIŠNJEM

Ponedeljek, 7. oktobra 2013

KOŠARKA

UNDER 19 ELITNI

19.30 v Spilimbergu: Vis - Jadran ZKB

primorski_sport
facebook

Smučarji SK Devin poleti tudi na rollerjih

Tekmovalci SK Devin, ki v poletnih mesecih tekmujejo tudi z rollerji, so pretekli konec tedna udeležili sklepne preizkušnje v okviru meddeželnega prvenstva Inline Alpine Slalom v kraju Feltre pri Bellunu, ki je znana kot mesto športa in kot tako je mesteca tudi pričakalo vse udeležence. Povsod si naletel na priložnostne stojnice, kjer so društva in razne organizacije spodbujali športne dejavnosti in devinovci so se preizkusili v raznih disciplinah, npr. rugby, judo, karate, potapljanje, let s padalom, ples, itn. Seveda ni manjkala promocije rollerjev in ustreznih informacij v zvezi z opremo.

V soboto popoldne je bila na vrsti prva preizkušnja in nagrajevanje, v nedeljo zjutraj pa še druga, ki jo je deloma motil dež. Sledilo je sklepno nagrajevanje, kjer se je SK Devin uvrstil na odlično drugo mesto in škoda, da so nekateri tekmovalci manjkali, tako bi lahko zasedli prvo mesto v tej disciplini, ki jo nekateri klubi gojijo kot glavno športno panogo. Na vsak način je letošnja poletna sezona z rollerji bila uspešna in nekateri smučarji Devina so se uvrstili na prva mesta na lestvici posameznih kategorij.

SODOBNI PLES - Po zmagi na 9. spletnem festivalu SideBySide

Daša Grgič zaplesala v Tanzhausu v Düsseldorfu

Prestižni oder si je priborila z uspešnim video-spotom BodyunTitled

S podelitvijo nagrade tržaški plesalki Daša Grgič se je sredi septembra v gledališču Tanzhaus v Düsseldorfu zaključil letošnji 9. mednarodni spletni plesni festival SideBySide. V prestižnem gledališču, v katerem je delovala ikona sodobnega plesa Pina Bausch, so tako nagradili plesalko, ki je najprej prestala izbor strokovne žirije, nato pa še svetovnega spletnega omrežja; njen kratki video-spot BodyunTitled, ki ga je režiral Luca Quaria, je med desetimi finalisti prejel največ glasov in ji tako prinesel končno zmago. Z njo pa ob denarni nagradi tudi čast, da s samostojno predstavo nastopi na odru Tanzhausa.

Daša Grgič pravi, da je bil nastop v tem gledališču, kjer »za vsakimi vrati ob vseh urah potekajo plesni tečaji za vse starosti, od otroških do tistih za 70-letne upokojene plesalke«, res zelo lepa izkušnja. Navdušil jo je sprejem organizatorjev, ki so ji bili dneva v Düsseldorfu povsem na razpolago, zlasti pa tehnična ekipa in oprema, s katero razpolaga gledališče. Tržačan Rafael Cavarra, ki je oblikoval luči za njeno predstavo, je na primer imel na voljo neverjetno izbiro luči in reflektorjev najrazličnejših barv, jakosti in oblik, s katerimi je priporabil k dobremu poteku predstave.

Zaključni večer festivala SideBySide je uvedla kratka predstavitev vseh finalistov in posnetek intervjua z zmagovalko. Daša Grgič je v njem v angleščini predstavila svojo dosedano življensko in poklicno pot, izpostavila tiste ljudi, ki so jo najbolj zaznamovali, v prvi vrsti koreografino Carolyn Carlson, ki jo je znala motivirati in ji nakazati pot v svet sodobnega plesa. Spregovorila je o svojem doživljjanju plesa, ki ji predstavlja tudi način misljenja in vzpostavljanja odnosov s svetom, ki jo obdaja. Ples je zanje sinonim za instinkt, s plesom skuša občutiti in čustva »prevesti« v gib, kar je bilo očit-

no tudi v tridesetminutni predstavi, s katero je nastopila v Tanzhausu. Njeno vodilo ostaja: prisluhniti telesu in mu verjeti, saj je iskreno in nikoli ne laže.

Zamisel in koreografija predstave BodyunTitled sta njeni, vseh tridet minut na odru pa je plesala s prekritim obrazom. Identiteta plesalke tako ni bila jasno definirana, spominjala se je iz giba v gib, iz nianse v nianso: nekakšen simbol drugačnosti, ki je za Dašo sinonim za svobodo. Telo je večkrat prepričljivejše od besed, z njim lahko spoznavamo svojo telesnost in njeno ambiva-

lentnost: a le, če se otresemo predsodkov in se spoznavaju realnosti približamo preko čutov. Plesalka se je v ta namen, ob zelo raznoliki glasbeni kulisi, »poigrala« z nekaterimi oblačili in dodatki: s pokrivalom, ki ji je prekrivalo obraz, s klobukom, jopo, ki je kot oklep, katerega se je treba osvoboditi, visokopetnimi čevlji, ki lahko postanejo orožje ...

Občinstvo je Daša Grgič na koncu, ko si je lahko končno odgrnila obraz, nagradilo z dolgim aplavzom, organizatorji pa so predstavo posneli in bo v kratkem dostopna na spletnem portalu Youtube. (pd)

SLOVENČINA - Zaključen večletni projekt

Nova tehnološka jezikovna orodja

Slovenčina je v okviru septembra zaključenega večletnega projekta Sporazumevanje v slovenskem jeziku pridobilna vrsto novih jezikovno tehnoloških orodij, ki so potrebna za računalniško obdelavo digitalnih vsebin v slovenskem jeziku in posledično za storitve, kot sta strojno razpoznavanje govora in pomensko interpretiranje besedil. »To je največji jezikovno tehnološki projekt, ki smo ga kadarkoli imeli v Sloveniji,« je na včerajšnji zaključni konferenci projekta v Ljubljani povedal vodja projekta Miro Romih iz kamniškega podjetja Amebis, ki se ukvarja z jezikovnimi tehnologijami.

V okviru projekta so razvili vrsto temeljnih jezikovno tehnoloških orodij in virov, potrebnih za računalniško procesiranje digitalnih besedil in drugih vsebin v slovenskem jeziku. Razvili so učni korpus ssj500k, označevalnik Obeliks, razčlenjevalnik MSTParser, pисни korpus Gigafida, govorni korpus Gos, uravnovezeni korpus Kres in korpus šolskih pisnih izdelkov Šolar. Poleg tega so razvili tudi leksikalno bazo Sloleks, pripravljeno za nadgradnjo za računalniško in za slovarsko rabo, ter tako imenovana Slogovni priročnik in Pedagoški slovnični portal.

Kot je pojasnil koordinator projekta Simon Krek, je Slovenija s tem poravnala svoj dolg za nazaj na tem področju, vendar pa jo čaka še kar nekaj nadaljnjeva dela na poti zagotovitve vseh potrebnih temeljev za računalniško procesiranje digitalnih vsebin v slovenskem jeziku. To

pa je nujno, ker je vse več vsebin, tudi tisti in preteklosti, namreč dostopnih v digitalni obliki, nekatere celo samo v takšni obliki. Ta trend potrijeuje vse bolj priljubljena spletna družbena omrežja, mobilne pametne naprave z dostopom do interneta, selitev tiska na digitalne platforme, knjige v digitalni obliki, oblačno računalništvo, množični odprt spletne tečaji.

Projekt Sporazumevanje v slovenskem jeziku v obdobju od junija 2008 do decembra letos izvaja konzorcij partnerjev - podjetje Amebis, Znanstvenoraziskovalni center SAZU, Institut Jožef Stefan, Univerza v Ljubljani ter zavod za uporabno slovenistiko Trojina. Vrednost projekta je 3,2 milijona evrov. Delno ga finančira Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada ter ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport. Več informacij o projektu je na voljo na spletnem naslovu <http://www.slovenscina.eu/>.

Projekt se je dejansko zaključil septembra, uradno pa se bo sklenil decembra. Prav zaradi izteka projekta so izvajalci že v pogovorih z ministrstvom glede možnosti zagotavljanja dostopnosti razvitih orodij in virov v prihodnosti ter tudi glede nadaljnega dela. Direktor urada za razvoj izobraževanja na ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport Matija Vilfan je pojasnil, da se zavedajo pomena razvoja na tem področju. Prav zaradi pomembnosti slednjega bo po njegovih besedah treba združiti moči več ministrstev. (STA)

TOMIZZEV DUH

Lustracija zgodovine

MILAN RAKOVAC

»Skrivnostna Pazinska jama je od nekdaj privlačila mnoge, ki so imeli priložnost videti to edinstveno stvaričev naravnih sil, zato jo, skupaj s Kaštelom, ki se pne nad njo, najdemo v delih številnih potopiscev; od Valvazorja prek Petronia do Yriarta. Pionir znanstvene fantastike Jules Verne je leta 1885 velik del svojega romana Mathias Sandorf umestil prav v Pazin: grof-upornik, zaprt v pazinskem Kaštelu po strelovodu zbeži v Pazinsko jamo, divja ponikalica ga potegne v podzemje ...svetloba ugleda še v Limskem kanalu ...«, berem na turistični spletni strani.

Ampak, dovolj o preteklosti, piši danes za – danes, mi svetujejo ljudje ...Ma ča ga imaš smiron z tima egzodusi, fašisti, partizani, ma ča rabi brojiti kolike su nan pobili, kolike smo njin pobili. Iera i fascisti, no i doveva bresar el Narodni dom, ma le quaranta giornate titine... I pak te fojbe, fojbe fojbe... U Pazinu je največa, na sven bilen svitu.

Sti bili kdaj v Pazinu? Pazin je mesto na Fojbi, največji fojni na svetu: toda ta ni delo naravnih sil, ampak jo je, kot pravi istrska legenda, velikan Dragonja s plugom in parom volov razoral in tako sušni Istri podaril reke Dragonjo, Mirno, Rašo in številne potoke. Ko je zaoral okoli Pazina, se mu je kapetanova žena s Kaštelom dol porogala, češ, brazda je plitva, kriva in kako slab orač da je. Dragonja se je razhudil in zaoral globoko, ojej, saj bo voda zalila Pazin! Pazinci pa v solzah k njemu, ne poslušaj kozo gosposko, ubogi mi, kaj bo z nami...Dragonja se jih je usmilil, z nogo krepko sunil podse in odprla se je pazinska fojba, iz katere je voda potekla na vse konce sveta...

Te dni so se sklenile pazinske proslave: 70. obletnica Pazinskih odlokov (13. 9. 1943) in Istrski zbor (25. IX 1943), spomini na čas, ko smo prekinili vezi s kraljevino Italijo in proglašili "zdržitev s hrvaškimi brati". Tudi na 39. Pazinskem memorialu smo govorili o – zgodovini. O istrskih narodnjakih, duhovnikih, pisateljih, antifašistih. Spet o preteklosti. In potem s terase nad Fojbo gledam neverjetno moderno Istro: ljudje obešeni na zip-line letijo nad jamo: »Adrenalinsko doživetje, ki si ga boste zapomnili... Prva linija je dolga 220 m in omogoča hitrost okoli 60 - 65 km/h, v desetih sekundah se znajdete na drugi strani Pazinske jame, na dvorišču Hiše za pisatelje.... S tega mesta teče nekoliko daljša druga linija (280 m), ta je tudi malce počasnejša, tako, da boste lahko uživali v čarih veličastnega prepada in srednjeveškega dvorca na njim. Pristali boste na razgledni točki, prav na mestu, kjer je bila pred približno 140 leti posnetna fotografija pazinskega Kaštelu in Jame, po kateri je ilustrator Leon Bennett izdelal znano gravuro iz romana Julesa Verna Mathias Sandorf«. Pridite v Pazin in se za borih 16 evrov z žičnico popeljite čez samo središče fojbe ...

V času razstavljanja Jugoslavije in nastajanja novih držav demokracija na njenih ruševinah, je razkrivanje partizanskih in komunističnih zločinov postal splošni ljudski šport mladih demokracij. Na domače fašizme, tiste zgodovinske in današnje, se pozablja. In potem se občasno zgodidi, da iz omar začnejo padati okostnjaki. Turistični delavec iz Pazin mi je takole napisal:

»Tu in tam imam priložnost (in dolžnost) odgovoriti na najrazličnejša vprašanja turistov, posebej takrat, ko vprašanja presegajo pooblastila naših vodičev, ali pa kadar ne vedo, kaj bi odgovorile. Eno takih vprašanj je tisto o fojbah. Doslej je to zanimalo samo Italijane, zadnje čase pa me o tem sprašujejo tudi Nizozemci, Belgijci...Ne bi se s tem ukvarjal, ampak stvar postaja resna. V agenciji so se oglašili Holanci in po krajšem pogovoru rekli: »Veste, zelo težko smo se odločili za Pazin. Komaj smo zbrali pogum!« Zakaj, vprašam. »Zaradi tiste temne epizode, ki jo je med drugo svetovno vojno odigral Pazin, veste«. In mi pokazejo besedilo o Pazinu v turističnem vodniku belgijskega ANWB-ja (belgijski avtoklub). Tam piše nekako takole: »Čas druge svetovne vojne je črna stran v zgodovini Pazina. Množični poboji, ki so jih izvedli jugoslovanski partizani med drugo svetovno vojno in po njej, so znani pod imenom "fojba" (v italijanščini to pomeni jama). Na tisoče vojakov in civilistov je bilo vrženih v Pazinsko jamo. To je bila posledica umorov, ki so jih storili italijanski fašisti v taboriščih pred in po vojni, in politične represije in ter na silnega sprememjanja vsega, kar ni bilo italijansko ...«.

Prvo, kar mi, tendenciozno seveda, pada na um: leta 1930 je Leon Dregelle s cerkveno pomočjo v Belgiji ustanovil PARTI REXISTE (po Christus Rex, Kristus kralj), nacistično stranko, ki je pošiljala legije prostovoljev SS Waffen in Rusijo in po Belgiji zatirala antifašiste in Jude. Danes, tako kot drugod, neonacizem tudi v Belgiji dviga glavo ...

Drugo, na kar pomislim; no, takole se desničarska »lustracija« kapilarno širi po Evropi, pregovorni »hrvaški molk« pa mlade turistične vodiče po Istri sili k – molku. Seveda je treba informirati turiste in domače ljudi, ampak prav tega se ne počne. In potem dobimo belgijski kripto-reksizem. Sredi Pazina.

Mislim, da bo velikan Dragonja imel še veliko dela!

SEŽANA - Kosovelov dom
Boris Kobal
v predstavi
Po mojem Slovenci ...

Z novo predstavo, s svojim proti kriznim programom, s pripovedjo o človeku, ki se znajde v raznih situacijah, spet prihaja na oder Boris Kobal, pisec, igralec, satirik - kritik sebe in sveta, ki nas obdaja ... V pondeljek, 7. oktobra, ob 20. uri si bomo v veliki dvorani Kosovelovega doma v Sežani lahko ogledali izvirno avtorsko predstavo Po mojem Slovenci. Predstavo sta podpisala Boris Kobal in Branko Zavšan, v njej nastopa Boris Kobal ter glasbenica Polona Janežič.

Slovenci in Slovenija ...ni nujno, da se ta dva pojma vedno ujemata. Med njima je vedno prihajalo do konfliktnih situacij. In to ne po krivdi Slovenije. Ona je tam od vedno, uredno šele dobrih dvajset let, nič hudega sluteč in ni Slovenija krije, da je fasala Slovence. Ta narod, ki si želi biti po nemško discipliniran, po drugi strani pa balkansko razposajen. Ta narod zdaj ne ve, kaj bi s samim seboj.

Predstava je pripoved o človeku, ki trči v najrazličnejše situacije današnje stvarnosti. Skrba razmisli na našem vsakdanu in si ustvariti svoje mnenje, a se izkaže, da je to presneto težko delo.

Tako kot je Giorgio Gaber pel o krhkosti človeške eksistence in nas opominjal pred neumnostjo, ki preti za vogalom in nikoli ne počiva, sta si tudi naša dva avtorja zamislila, da bi bilo vredno predstaviti ta njegov žanr »teatro canzone«, se pravi monolog, ki mu sledi pesem, naši publiki. Njegove tekste sta skrbno izbrala, jih prevedla in jih prilagodila našemu prostoru. Ugotovila sta, da imamo veliko skupnega!

Rai Tre bis

SLOVENSKI PROGRAM

Na kanalu 103

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.30 Deželni TV dnevnik, sledita Utrip Evangelija in Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

Rai Uno

7.00 8.00, 9.00 Dnevnik **7.05** Aktualno: Rai Parlamento Setteregioni **8.25** Show: Uno Mattina in famiglia **10.10** Linea Verde Orizzonti **11.05** Rai Educational - RES **12.00** La prova del cuoco **13.30** Dnevnik **14.00** Reportaža: Easy Driver **14.30** Linea blu **15.25** Talk Show: Le amiche del sabato **17.00** Dnevnik **17.15** Aktualno: A Sua immagine **17.45** Dok.: Passaggio a Nord Ovest **18.50** Kviz: L'eredità **20.00** Dnevnik **20.35** Igra: Affari tuoi **21.30** Show: Ballando con le stelle

0.30 Show: L'altra, la Tv d'autore di Renzo Arbore

Rai Due

7.00 Risanke **9.20** Art Attack **9.40** Rai Parlamento Punto Europa **10.10** Sulla Via di Damasco **10.40** Dok.: Voyager Factory **11.30** Show: Mezzogiorno in Famiglia **13.00** Dnevnik in šport **13.45** 14.50 Pit Lane **14.00** Avtomobilizem: Formula 1, VN Koreje, prenos kvalifikacij **15.00** L'indice verde **15.50** Resn. show: Pechino Express - Diario di viaggio **16.35** Nan.: Sea Patrol **17.20** Sereno Variabile **18.05** 90° Minuto - Serie B **19.35** Nan.: Squadra Speciale Cobra 11 **20.30** 22.40 Dnevnik **21.05** Nan.: Castle **21.50** Nan.: Elementary **23.00** Sport na rubriku **23.45** Rubrike

Rai Tre

7.10 Nad.: La grande vallata **8.05** Film: Attila **9.20** Film: Le Baccanti **11.00** Tgr - 53° Salone Nautico di Genova **12.00** Dnevnik in šport **12.25** Aktualno: Tgr Il Settimanale **12.55** Tgr Ambiente Italia **14.00** Deželni dnevnik, sledi Dnevnik, Tg3 Pixel **14.55** Talk show: Rai Educational - Tv Talk **15.10** Film: Diario di una tata **16.45** Rubrika: Rai Player **16.55** Timbuctu - I viaggi di Davide **17.30** Film: La vittoria di Luke - The 5th quarter **18.55** 23.35 Dnevnik, deželni dnevnik in vremenska napoved **20.00** Variete: Blob **20.10** Talk show: Che tempo che fa **21.30** Ulisse - Il piacere della scoperta **23.55** Storie maledette

Rete 4

6.45 Media Shopping **7.35** Nan.: Caro maestro **10.15** Show: Come si cambia Célébrity **10.50** Ricette all'italiana **11.30** Dnevnik in vremenska napoved **12.00** Nan.: Detective in corsia **12.55** Nan.: La signora in giallo **14.00** Dnevnik, in vremenska napoved **14.45** Aktualno: Lo sportello di Forum (v. R. Dalla Chiesa) **15.30** Ieri e oggi in Tv **16.45** Film: Perry Mason - L'arte di morire **18.55** Dnevnik in vremenska napoved **19.35** Nad.: Tierra de Lobos **20.30** Nan.: Tempesta d'amore **21.30** Film: Duro da uccidere **23.35** Film: Men of honor - L'onore degli uomini

Canale 5

6.00 Dnevnik - Pregled tiska **7.55** Prometne informacije in vremenska napoved **8.00** Dnevnik in vremenska napoved **9.10** Su-

percinema **10.00** Melaverde **11.00** Forum **13.00** Dnevnik in vremenska napoved **13.40** Nan.: Better with you **14.10** Film: Rosamunde Pilcher - Equivoci segreti **16.00** Show: Verissimo **18.50** Kviz: Avanti un altro! **20.00** 0.20 Dnevnik in vremenska napoved **20.40** Show: Striscia la notizia - La Voce dell'irruenza **21.10** Talent show: Italias Got Talent

Italia 1

6.55 Nan.: I maghi di Waverly **7.50** Nan.: Hannah Montana **8.45** Nan.: Le cose che amo di te **9.40** Nan.: Suburgatory **10.35** Nad.: Glee **12.25** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **13.40** Nan.: Community **14.45** Motociklizem: Superbike, VN Francije, WSBK Superpole **16.00** Film: Mr. Nice Guy **17.55** Magazine Champions League **18.30** Dnevnik **19.00** Nan.: Mr. Bean **19.25** Film: La tela di Carlotta **21.10** Film: L'era glaciale (anim.)

22.55 Film: Mission to Mars

La 7

7.00 7.55 Aktualno: Omnibus **7.30** Dnevnik **10.00** Coffee Break **11.30** L'aria che tiра **12.30** Nad.: Due South **13.30** Dnevnik **14.00** Kronika **14.40** Nad.: L'ispettore Barnaby **16.30** Nan.: The District **18.15** Film: La libreria del mistero **20.00** Dnevnik **20.30** Otto e mezzo **21.10** Nad.: I Borgia

Tele 4

7.00 8.30, 13.20 Dnevnik **7.25** 12.45 Rotocalco Adnkronos **7.40** Dok.: Borgo Italia **8.05** 16.55 Dok.: Luoghi魔ici **13.00** Le ricette di Giorgia **13.45** Variete: Voci in piazza **16.30** 19.30, 20.30, 23.00 Dnevnik **17.30** Happy Hour **18.00** 20.00, 21.00 Qui studio a voi studio **19.00** Tg Confartigianato **23.30** Trieste in diretta

Slovenija 1

6.05 Kultura **6.10** Odmevi **7.00** Risanke **7.15** Zgodbe iz školjke **7.45** Otroške oddaje in risane nanizanke **9.40** Male sive celiče **10.25** Infodrom **10.35** Kratki film: Jonina baska **11.00** Film: Prek vseh ovir **12.20** Odd.: Razred zase **13.00** Poročila, športne vesti, vremenska napoved **13.20** Tednik **14.15** Prava ideja! **14.50** Na lepše **15.10** Alpe-Donava-Jadran **15.50** Dok. serija: Lovci teme **16.25** O živalih in ljudeh **17.00** Poročila, vremenska napoved in športne vesti **17.15** Na vrtu **17.40** Dok. odd.: Pantanal - zadnje zatočišče jaguarjev **18.35** Ozare **18.40** Risanka **18.55** 22.25, 23.50 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **19.25** Utrip **20.00** Kviz: Moja Slovenija **21.40** Zaigraj se enkrat, sam. **22.55** Nad.: Sisnovi anarhije **23.45** Ozare

Slovenija 2

6.55 18.50 Avtomobilizem: Formula 1, VN Koreje, prenos kvalifikacij **8.50** Skozi čas **9.00** Trača **10.30** Posebna ponudba **11.05** Slovenski utrinki **11.30** Slovenci po svetu **12.30** Podoba podobe **13.05** Osmi dan **14.05** Dok. odd.: Pravljica o povodnem možu **14.35** Slovenska popevka 2013, pon. **17.00** Proslava ob 70-letnici Kočevskega zabora, prenos **18.00** Nogomet: vrhunci

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)

6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 14.30 Poročila; 5.00 Jutro na RK; 5.50 Kronika; 7.00 Jutranjek; 8.00 Pregled tiska; 8.10 Pogovor s sinoptikom; 9.00 Sobotna in pol; 9.10 Prireditve danes; 10.00 Torklja; 12.00 Kulinarični kotiček; 12.30 Opoldnevnik; 13.00 Glasba po željah; 14.00 Oddaja o morju in pomorščakih; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.16 Švezemodra selekcija; 17.30 Primorski dnevnik; 19.00 Radijski dnevnik in kronika; 20.00 Legende; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 KOKTA.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)

6.00 Dobro jutro; 6.15, 7.00, 8.30, 9.30, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00, 19.00, 20.00, 21.00, 22.00, 23.00, 24.00, 25.00, 26.00, 27.00, 28.00, 29.00, 30.00, 31.00, 32.00, 33.00, 34.00, 35.00, 36.00, 37.00, 38.00, 39.00, 40.00, 41.00, 42.00, 43.00, 44.00, 45.00, 46.00, 47.00, 48.00, 49.00, 50.00, 51.00, 52.00, 53.00, 54.00, 55.00, 56.00, 57.00, 58.00, 59.00, 60.00, 61.00, 62.00, 63.00, 64.00, 65.00, 66.00, 67.00, 68.00, 69.00, 70.00, 71.00, 72.00, 73.00, 74.00, 75.00, 76.00, 77.00, 78.00, 79.00, 80.00, 81.00, 82.00, 83.00, 84.00, 85.00, 86.00, 87.00, 88.00, 89.00, 90.00, 91.00, 92.00, 93.00, 94.00, 95.00, 96.00, 97.00, 98.00, 99.00, 100.00, 101.00, 102.00, 103.00, 104.00, 105.00, 106.00, 107.00, 108.00, 109.00, 110.00, 111.00, 112.00, 113.00, 114.00, 115.00, 116.00, 117.00, 118.00, 119.00, 120.00, 121.00, 122.00, 123.00, 124.00, 125.00, 126.00, 127.00, 128.00, 129.00, 130.00, 131.00, 132.00, 133.00, 134.00, 135.00, 136.00, 137.00, 138.00, 139.00, 140.00, 141.00, 142.00, 143.00, 144.00, 145.00, 146.00, 147.00, 148.00, 149.00, 150.00, 151.00, 152.00, 153.00, 154.00, 155.00, 156.00, 157.00, 158.00, 159.00, 160.00, 161.00, 162.00, 163.00, 164.00, 165.00, 166.00, 167.00, 168.00, 169.00, 170.00, 171.00, 172.00, 173.00, 174.00, 175.00, 176.00, 177.00, 178.00, 179.00, 180.00, 181.00, 182.00, 183.00, 184.00, 185.00, 186.00, 187.00, 188.00, 189.00, 190.00, 191.00, 192.00, 193.00, 194.00, 195.00, 196.00, 197.00, 198.00, 199.00, 200.00, 201.00, 202.00, 203.00, 204.00, 205.00, 206.00, 207.00, 208.00, 209.00, 210.00, 211.00, 212.00, 213.00, 214.00, 215.00, 216.00, 217.00, 218.00, 219.00, 220.00, 221.00, 222.00, 223.00, 224.00, 225.00, 226.00, 227.00, 228.00, 229.00, 230.00, 231.00, 232.00, 233.00, 234.00, 235.00, 236.00, 237.00, 238.00, 239.00, 240.00, 241.00, 242.00, 243.00, 244.00, 245.00, 246.00, 247.00, 248.00, 249.00, 250.00, 251.00, 252.00, 253.00, 254.00, 255.00, 256.00, 257.00, 258.00, 259.00, 260.00, 261.00, 262.00, 263.00, 264.00, 265.00, 266.00, 267.00, 268.00, 269.00, 270.00, 271.00, 272.00, 273.00, 274.00, 275.00, 276.00, 277.00, 278.00, 279.00, 280.00, 281.00, 282.00, 283.00, 284.00, 285.00, 286.00, 287.00, 288.00, 289.00, 290.00, 291.00, 292.00, 293.00, 294.00, 295.00, 296.00, 297.00, 298.00, 299.00, 300.00, 301.00, 302.00, 303.00, 304.00, 305.00, 306.00, 307.00, 308.00, 309.00, 310.00, 311.00, 312.00, 313.00, 314.00, 315.00, 316.00, 317.00, 318.00, 319.00, 320.00, 321.00, 322.00, 323.00, 324.00, 325.00, 326.00, 327.00, 328.00, 329.00, 330.00, 331.00, 332.00, 333.00, 334.00, 335.00, 336.00, 337.00, 338.00, 339.00, 340.00, 341.00, 342.00, 343.00, 344.00, 345.00, 346.00, 347.00, 348.00, 349.00, 350.00, 351.00, 352.00, 353.00, 354.00, 355.00, 356.00, 357.00, 358.00, 359.00, 360.00, 361.00, 362.00, 363.00, 364.00, 365.00, 366.00, 367.00, 368.00, 369.00, 370.00, 371.00, 372.00, 373.00, 374.00, 375.00, 376.00, 377.00, 378.00, 379.00, 380.00, 381.00, 382.00, 383.00, 384.00, 385.00, 386.00, 387.00, 388.00, 389.00, 390.00, 391.00, 392.00, 393.00, 394.00, 395.00, 396.00, 397.00, 398.00, 399.00, 400.00, 401.00, 402.00, 403.00, 404.00, 405.00, 406.00, 407.00, 408.00, 409.00, 410.00, 411.00, 412.00, 413.00, 414.00, 415.00, 416.00, 417.00, 418.00, 419.00, 420.00, 421.00, 422.00, 423.00, 424.00, 425.00, 426.00, 427.00, 428.00, 429.00, 430.00, 431.00, 432.00, 433.00, 434.00, 435.00, 436.00, 437.00, 438.00, 439.00, 440.00, 441.00, 442.00, 443.00, 444.00, 445.00, 446.00, 447.

VREMENSKA SЛИKA

Vremenska napoved
Hidrometeorološkega zavoda Republike Slovenije
in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER
Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7. in 13. uri.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzide ob 7.08 in zatone ob 18.38
Dolžina dneva 11.30

LJUNINE MENE
Luna vzide ob 7.31 in zatone ob 18.42

NA DANŠNJI DAN 1972 – Dan se je ponekod v zahodni polovici Slovenije začel z zelo hladnim jutrom. V Ratečah se je temperatura spustila do -6.4 °C, na Letališču Brnik so izmerili -5.0 °C, v Čepovanu -2.6 °C in v Biljah pri Novi Gorici -1.6 °C.

PLIMOVANJE Danes: ob 3.17 najnižje -46 cm, ob 9.27 najvišje 56 cm, ob 15.47 najnižje -53 cm, ob 21.55 najvišje 39 cm.
Jutri: ob 3.45 najnižje -41 cm, ob 9.56 najvišje 56 cm, ob 16.19 najnižje -55 cm, ob 22.30 najvišje 36 cm.

Zjutraj bo po vsej verjetnosti oblačno, na območju Trbiža se bo delno razjasnilo. Čez dan se bo oblačnost zgostila in pojavi se boda rahle padavine, lahko zmerne v spodnji nižini in na obalnem območju.

Ponoči se bo prehodno deloma zjasnilo, proti jutru pa se bo od jugozahoda spet začelo oblačiti. Manj oblačno bo na severovzhodu države. Popoldne se bodo na Primorskem začele pojavljati manjše padavine, ki bodo lahko do večera segle do osrednje Slovenije.

Po vsej deželi bo prevladovalo oblačno vreme z rahlimi do zmerimi padavinami, ki bodo verjetnejše od popoldneve ali večera. Popoldne bo ob morju in na vzhodnem pasu zapihala zmerna burja, ki se bo ponoči še krepila.

Jutri bo oblačno, ponekod bo občasno rahlo deževalo.

MORJE Morje je rahlo razgibano, temperatura morja 19 stopinj C.

TEMPERATURE V GORAH °C
500 m 18 2000 m 6
1000 m 11 2500 m 5
1500 m 8 2864 m 3
UV indeks bo sredi dneva v krajuh z jasnim vremenom po nižinah 4 in v gorah do 4.5.

ABONMAJSKA KAMPANJA 2013/14

7 programskej kombinacij, 18 umetniških sledi:
izberi pot svojega srca!

Vpisovanje abonmajev tudi v Tržaški knjigarni v Trstu in na Opčinah

www.teaterssg.com

*sledi
slešca*

SLOVENSKO
STA-LNO
GLEDA-LIŠČE

ASSISI - Obisk v rojstnem mestu sv. Frančiška

Papež Frančišek: Sleči se moramo posvetnosti, ki ubija

PERUGIA - Papež Frančišek je bil včeraj na obisku pri frančiškanih v Assisi, rojstnem kraju uboštva zavezana Frančiška Asiškega, ustanovitelja frančiškanskega reda in tudi papeževega vzornika, po katerem si je nadel ime. Papeža je pričakala množica navdušenih vernikov, po srečanju z revnimi, invalidimi in brezdomci pa je sledila še slovesna maša.

Kot je ob obisku v dvorani škofovske palače, kjer naj bi sveti Frančišek v znak ponižnosti slekel oblačila, dejal papež, bi se moral tudi Cerkev "sleči" in vrniti k duhovnim osnovam. "Cerkev, vsi mi bi se morali sleči, znebiti posvetnosti," je dejal vidno ganjeni papež in dodal, da je "posvetnost morilec, ker ubija duše, ubija ljudi, ubija Cerkev".

"Krščanstvo brez križa, brez Jezusa, brez tega, da bi odvrgli oblačila, je kot slaščičarna, lepa torta. Nevarnost posvetnosti je zelo velika," je posvaril papež, ki ga na obisku prizorišč, povezanih z življenjem srednjeveškega svetnika, spremlja množica okoli 100.000 romarjev in več kot 1000 novinarjev.

Ob obisku se je poglavars Katoliške cerkve srečal tudi z revnimi in invalidi. Kot je dejal skupini invalidnih otrok, "je treba njihovim ranam prisluhniti in jih prepoznati". Revne pa je nagovoril z besedami, da je številne izmed njih "slekel ta divji svet, ki ne da je služb, ne pomaga in mu je vseeno za otroke, ki umirajo od lakote".

Kasneje je papež daroval tudi mašo na trgu cerkve v Assisiju, kjer je pokopan tudi svetnik Frančišek Asiški. Na njej naj bi se zbralok okoli 50.000 ljudi, iz prve vrste jo je spremljal tudi italijanski premier Enrico Letta. Frančišek je v pridigi na ves svet naslovil poziv,

Papež Frančišek se je v zavodu Serafico v Assisiju srečal tudi z invalidi

ANSA

naj "sliši krik tistih, ki trpijo zaradi nasilja in terorizma".

"Naj se končajo oboroženi konflikti, ki mažejo zemljo s krvjo, naj utihne orožje! Prisluhnimo kriku tistih, ki jočejo, trpijo in umirajo zaradi terorizma ali vojne, v Sveti deželi, ki jo je imel Frančišek Asiški tako rad, v Siriji, na celotnem Bližnjem vzhodu, na svetu," je pozval papež.

Omenil je tudi Italijo in pozval k molitvi "za italijanski narod, da bi vsakdo gledal bolj na to, kar združuje, kot na to, kar deli".

Po pogledu Frančiška Asiškega, ki "priča o spoštovanju in ljubezni do vsega človeškega bitja" in "vsega, kar je Bog ustvaril", "spoštujmo stvarstvo in ne bodimo inštrumenti uničevanja", je še dejal papež.

Srednjeveški svetnik, ki se je rodil kot Francesco Bernardone, je bil sin bogatega trgovca in je do razsvetljenja

veljal za aragonatega mladeniča. Živel je med letoma 1182 in 1226, znan pa je predvsem po tem, da se je odpovedal zemeljskim dobrinam in nosil obleko iz vrečevine, da bi živel kot in za revne.

"Sanjal je o revni Cerkvi, ki bi skrbela za druge in ne bi mislila zgolj nase," je o Frančišku Asiškem dejal papež. Njegovemu idealu misijonarske in revne Cerkve sledi tudi sedanji papež.

Ta je ob izvolitvi marca postal prvi poglavars kristjanov, ki si je nadel ime po Frančišku Asiškem. Kot je dejal, so ga navdihnilo njegova ponižnost in nauki o miru in skribi za božje stvarstvo.

Tudi on je poziva k "Cerkvi za revne" in je napovedal, da želi preoblikovati 2000 let staro Cerkev, pri čemer naj bi postala manj osredotočena na Vatikan in bliže navadnim ljudem. Tudi na obisk v Assisi se je odpravil v spremstvu osmih kardinalov z vsega sveta, ki jih je izbral za pomoč pri prenovi Cerkve. (STA)

Merklova s SPD na pogovorih o morebitni skupni vladi

BERLIN - Delegaciji konservativne unije CDU/CSU in socialdemokratov (SPD) sta včerajšnje pogovore pred morebitnimi koaličnimi pogojanjem zaključili z dogovorom za vnovično srečanje. To bo potekalo 14. oktobra. Kot je po zaključku skoraj triurnega srečanja v Berlinu dejala generalna sekretarka SPD Andrea Nahles, so pogovori potekali "odprtemu ozračju". Strani sta po njenih besedah opredelili tako področja, na katerih se skladata, kot tista, kjer prihaja do razhajanj.

Delegaciji sta spregovorili o številnih pomembnih temah, vključno z davčno politiko, so pa "nujno potrebni nadaljnji pogovori", je še dejala Nahlesova. Poleg tega so bile med temami prvega srečanja tudi energetika, politika trga dela, družine in izobraževanja. "Smiseln je in nujno, da se še naprej pogovarjam," je po srečanju menil tudi generalni sekretar CDU Hermann Gröhe. Strani sta se sicer dogovorili, da ne bosta razkrivali podrobnosti pogovorov.

Delegacijo CDU in njene sestrške bavarske CSU je na preliminarnih pogovorih, ki jima bodo v primeru uspeha sledila koalična pogojanja, vodila kanclerk Angela Merkel, delegacijo socialdemokratov pa predsednik stranke Sigmar Gabriel. Konservativna unija se bo sicer na podobnih pogovorih v četrtek naslednji teden sešla tudi z Zelenimi.

Konservativna unija CDU/CSU je bila z 41,5 odstotkom glasov velika zmagovalka septembrskih volitev, saj ji je le za las ušla absolutna večina v bundestagu, a ta triumf je imel grenak priokus. Iz parlamenta so namreč izpadli liberalci (FDP), dosedanji koalični partnerji unije, skupaj s katerimi je želela vladati še prihodnja štiri leta. Tako lahko sedaj CDU/CSU vlado oblikuje le z dosedanjem opozicijo - ali rdečo SPD ali pa z Zelenimi. Verjetnejša je zdi velika črno-rdeča koalicija, kakršna je državi že vladala v letih 2005-2009 v prvem mandatu Merklove in je za svoje delo dobila lepe ocene. Velike koalicije si sodeč po ankетah želi tudi večina Nemcev.

V Kairu krvavo nasilje med protesti v podporo Mursiju

KAIRO - V Kairu in nekaterih drugih egiptovskih mestih je včeraj izbruhnilo nasilje med podporniki in nasprotniki odstavljenega egiptovskega predsednika Mohameda Mursija. Nasilje je terjalo več smrtnih žrtev. Do spopadov je prišlo, potem ko se je več tisoč Mursijevih podpornikov po petkovih molitvah podalo na ulice in vzklikalo gesla proti vojski in njenemu vodji, generalu Abdelu Fatahu al Sisiu. V Kairu je bil po navedbah egiptovskega ministrstva za zdravje ubit en protestnik, še najmanj 18 je bilo ranjenih, poroča francoska tiskovna agencija AFP. Tuji mediji počojajo tudi o štirih ubitih v spopadih v južnem mestu Asuji.

Umrl gen. Giap, heroj vojne za neodvisnost Vietnama

HANOI - V Vietnamu je včeraj pri 102 letih umrl general Vo Nguyen Giap, ključna osebnost vojne za neodvisnost Vietnama. Veljal je za izjemnega vojaškega stratega in arhitekta zmag, ki jih je na bojiščih najprej proti Francuzom in nato tudi Američanom dosegla vietnamska vojska. Giap je umrl v vojaški bolnišnici v Hanoiju, kjer je bil zaradi slabega zdravja že več let. Po navedbah tamkajšnjih predstavnikov je umrl zaradi starosti.

Giap je kot general svoj vrhunc dosegel v bitki pri Dien Bien Phu leta 1954, v kateri je porazil Francoze. Zmag je končala francosko kolonizacijo Vietnama, vodila pa tudi do delitev države in izbruh novih sovražnosti, tokrat med komunističnim severom in jugom države, ki so ga podpirale ZDA. (STA)